

ECHO - TYGODNIK POLSKI

NO. 35 • 16 - 22.VI.88 • PISMO NIEZALEŻNE • PUBLISHED WEEKLY • TORONTO • CENA \$ 1.25

TAJNY UKŁAD Z SOWIETAMI

NRD

ZAGARNIA POLSKIE MORZE

PROPONOWANE ZMIANY W SPONSOROWANIU CZŁONKÓW RODZIN

8 czerwca 1988 zostały sformułowane poprawki do ustawy imigracyjnej ułatwiającej imigrację do Kanady osobom posiadającym tu rodzinę.

NOWE ZMIANY

Synowie-kawalerowie i córki-panny oraz ich dzieci też pozostające w stanie wolnym mogą obecnie przyjechać do Kanady na stałe jako najbliższa rodzina.

Poprawka ta potwierdza, że członkowie najbliższej rodziny nie powinni być oddzieleni od swych krewnych mieszkających w Kanadzie.

Osoby kwalifikujące się do powyższej grupy muszą tylko udowodnić swoje pokrewieństwo z rodziną w Kanadzie i poddać się wymaganiom badaniom lekarskim oraz muszą być sprawdzone przez władze bezpieczeństwa. Ich sponsorowie zaś powinni udowodnić możliwość i chęć udzielenia im wszelkiej pomocy przy osiedleniu się w Kanadzie.

Dokończenie na str. 5

KARDYNAŁ GLEMP W MOSKWIE

Uroczyste nabożeństwo w Klasztorze Daniłowskim zakończyło w niedzielę 12 czerwca w Moskwie obchody 1000-lecia chrztu Rusi. Na uroczystości obecnych było około 15 tysięcy osób, a także ponad 400 gości zagranicznych. Przewodniczący delegacji zagranicznych wygłosił okolicznościowe przemówienie. Zabierając głos Prymas Polski kardynał Józef Glemp powiedział, że obchody są wymownym znakiem, iż Kościół prawosławny spogląda ufnie w przyszłość. Prymas Polski wyraził też podziw i szacunek dla tych wiernych, którzy oddzieleni od rodziny i domu doznali wielkich cierpień. W dniu 11 czerwca Prymas Polski spotkał się z przewodniczącym sowieckiego Urzędu ds. wyznań K. Karczewem. Kardynał Glemp wyraził uznanie dla procesów zachodzących w ZSSR oraz dla reformatorskiej działalności M. Gorbaczowa. Dalsze uroczystości z okazji 1000-lecia chrztu Rusi odbędą się w Kijowie, Włodzimierzu i Leningradzie.

JURCZYK I SOLIDARNOŚĆ ROLNIKÓW POMORZA ZACHODNIEGO PROTESTUJĄ PRZECIW ZAGARNIĘCIU PRZEZ NRD POLSKICH WÓD TERYTORYALNYCH W REJONIE ŚWINOUJŚCIA

Władze PRL pod naciskiem Związku Sowieckiego uznały dokonaną 1 stycznia 1985 roku aneksję (anschluss) polskich wód terytorialnych na zachód i północ od Świnoujścia przez Niemcy Wschodnie.

Dokładna data usankcjonowania tej grabieży nie została ujawniona. Jak przypuszczają niezależni historycy, w Polsce w grę wchodzi najprawdopodobniej tajny układ.

Marian Jurczyk, przewodniczący Zarządu Regionu Pomorza Zachodniego NSZZ Solidarność ogłosił następujący list otwarty do Polaków:

"Apeluję do wszystkich Polaków o przeciwstawienie się, każdy w miarę swoich możliwości, przekazaniu przez rząd na rzecz NRD części polskiego morza terytorialnego.

Dokończenie na str. 5

ZMIANY PERSONALNE W KIEROWNICTWIE PARTII

W Warszawie w poniedziałek, 13 czerwca rozpoczęło się posiedzenie plenarne komitetu centralnego PZPR, poświęcone reformom gospodarczym i politycznym, a także zmianom personalnym. I sekretarz partii W. Jaruzelski odczytał część referatu biura politycznego poświęconego zadaniom partii w dziedzinie reform dążeń do zmian personalnych. Premier Z. Messner poinformował uczestników plenum o zadaniach rządu w świetle nadzwyczajnych uprawnień nadanych Radzie Ministrów przez Sejm w ubiegłym miesiącu.

W drugim dniu obrad przyjęto uchwałę w sprawie "Zadań partii w kontynuowaniu programu reform gospodarki i państwa oraz w dziedzinie polityki kadrowej". I sekretarz KC PZPR Wojciech Jaruzelski poinformował uczestników plenum o zadaniach rządu w świetle nadzwyczajnych uprawnień nadanych Radzie Ministrów przez Sejm w ubiegłym miesiącu.

W drugim dniu obrad przyjęto uchwałę w sprawie "Zadań partii w kontynuowaniu programu reform gospodarki i państwa oraz w dziedzinie polityki kadrowej". I sekretarz KC PZPR Wojciech Jaruzelski poinformował uczestników plenum o zadaniach rządu w świetle nadzwyczajnych uprawnień nadanych Radzie Ministrów przez Sejm w ubiegłym miesiącu.

Dokończenie na str. 5

DUKAKIS KONTRA BUSH

Dukakis zdobył nominację Partii Demokratycznej.

W wyborach prezydenckich w listopadzie dojdzie do pojedynku George Bush - Michael Dukakis, który w ubiegłym tygodniu zapewnił sobie nominację Partii Demokratycznej.

54-letni Dukakis jest synem greckich emigrantów. Główny konkurent Dukakisa do nominacji z ramienia demokratów Jesse Jackson powiedział, że spodziewa się, iż Dukakis mianuje go kandydatem na wiceprezydenta. Dukakis wykluczył tę możliwość. Według aktualnych sondaży opinii publicznej Dukakis prowadzi nad Bushem w różnych wariantach wyborów prezydenckich, poza jednym - wtedy, gdy jego partnerem byłby Jackson. Partia Demokratyczna zdecydowała także pod naciskiem Jesse Jacksona i jego zwolenników, że podczas kampanii prezydenckiej Dukakisa Republika Południowej Afryki będzie określana jako "państwo terrorystyczne". Wcześniej Dukakis, który jest zwolennikiem ostrych sankcji przeciwko Południowej Afryce, sprzeciwiał się nazwaniu tego państwa "państwem terrorystycznym".

KRWAWY ROZRUCHY W BAKU

Według korespondentów zachodnich w Armenii trwa trzydniowy strajk generalny rozpoczęty w poniedziałek 13 czerwca. Ormianie podjęli decyzję o strajku generalnym w niedzielę 12 czerwca podczas wieceu w stolicy Armenii Erywaniu. Wzięło w nim udział około 500 tysięcy ludzi. Strajk został pomyślany jako dalsza kontynuacja nacisku na Kreml w celu przyłączenia do Armenii regionu Nagorno-Karabachskiego, będącego częścią sąsiedniej republiki Azerbejdżanu, oraz jako protest przeciwko kolejnej fali ataków na Ormian w stolicy Azerbejdżanu Baku. Według źródeł dysydenckich, w sobotę 11 czerwca doszło w Baku do krwawych rozruchów na tle etnicznym. Kilkanaście osób pochodzenia ormiańskiego zostało zabitych przez tłum. Zginął także milicjant. Władze sowieckie zaprzeczyły temu.

Dokończenie na str. 9

KANADYJCZYK SZPIEGIEM

25-letni Stephen Joseph Ratkai został zaareztowany w sobotę 11 czerwca w St. John w Nowej Funlandii i oskarżony o szpiegostwo na rzecz Związku Sowieckiego. Aresztowanie Ratkaia nastąpiło po dwuletnim śledztwie prowadzonym przez CSIS (Canadian Security Intelligence Service), RCMP oraz sekcję wywiadu amerykańskiej marynarki wojennej. Prokurator Generalny James Kelleher powiedział dziennikarzom, że aresztowanie Ratkaia nastąpiło po odebraniu przez niego tajnych dokumentów. "Były to informacje - podkreślił Kelleher - które byłyby bardzo przydatne dla Związku Sowieckiego oraz innych państw wschodniego bloku". RCMP wraz z Ministerstwem Sprawiedliwości rozważają możliwość postawienia w stan oskarżenia jeszcze jednej osoby. Rzecznik ambasady sowieckiej w Ottawie W. Bogdanow powiedział, że aresztowanie Ratkaia jest "całkowitą niespodzianką".

Dokończenie na str. 3

TWARZE OPOZYCJI: EWA KUBASIEWICZ, kierownik Biura Solidarności Walczącej za granicą. Otrzymała najwyższy wyrok w historii stanu wojennego za organizowanie strajku w Szkole Morskiej w Gdyni - 10 lat więzienia. Gość zjazdu w Paryżu. Zdjęcie: Grażyna Farmus

• **Związek Sowiecki zapowiedział zwiększenie swej obecności militarnej na Morzu Chińskim** w celu wykluczenia zagrożenia ZSSR ze strony silnej obecności militarnej USA w tym rejonie świata.

• **Demonstracje studenckie w Korei Południowej.** Około 10 tysięcy lewicowych studentów przemarszerowało ulicami Seulu wraz z trumną zawierającą zwłoki studenta Park Rae Chun, który poprzez samopodpalenie popełnił samobójstwo w dniu 6 czerwca w protestie przeciwko obecnemu rządowi. Samobójstwo Chuna było trzecim samobójstwem studenckim od 15 maja. Maszerujący studenci uzbrojeni w butelki z benzyną, pałki i kamienie próbowali zdobyć kwatery główną rządzącej Partii Demokratycznej Sprawiedliwości. Doszło do walk z policją. Wielu demonstrantów i policjantów zostało rannych. Studenci wznosili hasła: "Rewolucja ludowa", "Precz z militarną juntą faszystowską", "Amerykanie do domu". Zażądali oni połączenia się Południowej Korei z Koreą komunistyczną oraz wycofania żołnierzy amerykańskich z Korei Południowej. Domagając się ustąpienia prezydenta Roh Tae Woo, którego określili jako dyktatora, proponowali utworzenie w zamian republiki ludowej, dającej wolność masom (nasz komentarz obok).

• **2 Palestyńczyków zastrzelonych przez żołnierzy izraelskich na Zachodnim Brzegu.** Żołnierze izraelscy zastrzelili dwóch Palestyńczyków rzucających w nich kamieniami. W trwających już pół roku antyizraelskich wystąpieniach Palestyńczyków na okupowanych przez Izrael od 1967 roku Strefie Gazy i Zachodnim Brzegu zginęło ponad 200 Palestyńczyków oraz 1 żołnierz izraelski i 15-letnia Izraelitka.

• **Historyczne spotkanie premiera Turcji z premierem Grecji.** W Atenach doszło do pierwszego od 36 lat spotkania w Grecji między premierami Grecji i Turcji. Premier Turcji Turgut Ozal przybył do Aten, gdzie odbył rozmowy z premierem Grecji Andreasem Papandreu. Głównym tematem rozmów była redukcja napięcia w stosunkach turecko-greckich oraz możliwość podpisania układu pokojowego pomiędzy obydwojema państwami.

• **Niepotrzebny nakaz rewizji do zarekwirowania śmieci.** Sąd Najwyższy USA orzekł, stosunkiem głosów 6 do 2, iż policja w poszukiwaniu dowodów, ma prawo zarekwirować śmieci, umieszczone w miejscu publicznym. Niepotrzebny jest do tego nakaz rewizji. W uzasadnieniu wyroku odrzucono roszczenia dwu mieszkańców Kalifornii, którzy twierdzili, iż tego typu konfiskata śmieci, jest naruszeniem ich prawa do prywatności.

• **Szwajcaria wydalila dyplomata sowieckiego,** który od kilku lat prowadził działalność szpiegowską. Biuro szwajcarskiego prokuratora generalnego podało, że wydalony dyplomata faktycznie był pracownikiem Głównego Komitetu Nauki i Techniki w Moskwie.

• **Stan wyjątkowy w RPA przedłużony o następny rok.** Prezydent Republiki Południowej Afryki P.W. Botha przedłużył o następny rok stan wyjątkowy w kraju. Został on wprowadzony w czerwcu 1986 roku. Stan wyjątkowy daje m.in. policji nadzwyczajne uprawnienia do rewizji, zatrzymania, aresztowania i przetrzymywania w odosobnieniu bez sądu, ogranicza wolność zgromadzeń i stowarzyszeń oraz środków masowego przekazu. Botha uzasadnił przedłużenie stanu wyjątkowego faktem kontynuowania działalności przez ugrupowania terrorystyczne, próbujące zaburzyć życie polityczne, ekonomiczne i społeczne społeczności południowoafrykańskich.

• **Międzynarodowy Czerwony Krzyż opuścił Etiopie.** Międzynarodowy Czerwony Krzyż podał w Genewie, że zrezygnował z organizacji i przekazywania pomocy żywnościowej i materiałowej w Etiopii ze względu na ograniczenia nałożone na jego działalność przez komunistyczny rząd Mengistu Haile Mariama. Rząd ten zabronił udzielania pomocy żywnościowej w północnych prowincjach, opanowanych przez partyzantów. Zdaniem Międzynarodowego Czerwonego Krzyża ludność cywilna w Erytrei i Tigre jest najbardziej dotknięta klęską głodu. Ponad 30 tysięcy ton żywności i 208 pojazdów mechanicznych należących do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża organizacja ta przekazała innym organizacjom pomocy głodującym, działającym w Etiopii.

• **Mianowanie trzech biskupów w Czechosłowacji.** W Pradze ogłoszono oficjalnie nazwiska trzech biskupów katolickich, po raz pierwszy od 15 lat mianowanych w Czechosłowacji po długich negocjacjach między komunistycznym rządem tego kraju a Watykanem. W krótkiej notatce zamieszczonej w partyjnym dzienniku "Rude Prawo" poinformowano, że biskupami pomocniczymi w Pradze mianowani zostali 75-letni Jan Lebeda i 63-letni Antonin Liska, natomiast biskupem i administra-

torem apostolskim archidiecezji Trnava na Słowacji został 54-letni Jan Sokol. O nominacji nowych biskupów poinformowano w Pradze i Watykanie już w kwietniu, ale wówczas nie podano ich nazwisk. Rozmowy na temat mianowania biskupów między Czechosłowacją a Watykanem wznowiono w grudniu ub.r., po trzyletniej przerwie. Do niedawna rząd komunistyczny nalegał, by nowi biskupi byli członkami kontrolowanej przez państwo organizacji katolików Pacem in Terris, której Watykan nie uznaje. Czechosłowackie źródła kościelne poinformowały, że żaden z trzech nowych biskupów nie należy do Pacem in Terris. W liście skierowanym w kwietniu do premiera Czechosłowacji L. Strougała prymas Kościoła czechosłowackiego kardynał Tomasek wezwał rząd do zniesienia ograniczeń życia religijnego w kraju.

• **Prezydent Salvadora umiera na raka.** Prezydent Salvadora, 62-letni Jose Napoleon Duarte, według lekarzy amerykańskich, którzy go operowali, ma jedynie kilka miesięcy życia. Duarte umiera na raka wątroby. Duarte został wybrany prezydentem w 1984 roku. Jest on pierwszym od 50 lat cywilnym prezydentem Salvadora. Wielu obserwatorów sceny politycznej w Salvadorze przewiduje, że po śmierci Duarte dojdzie ponownie do krwawej wojny domowej pomiędzy siłami lewicy i prawicy o trudnych do przewidzenia konsekwencjach.

• **Miss Moskwy.** Po raz pierwszy w historii Moskwy odbyły się wybory miss piękności. Pierwszą Miss Moskwy została 16-letnia uczennica M. Kalinina. Wybory odbyły się na stadionie olimpijskim

w obecności 12 tysięcy widzów. Uczestniczki konkursu były ubrane w bikini i obok pokazu ciała musiały przejść różne testy na inteligencję. Kalinina została nagrodzona wycieczką statkiem po Morzu Śródziemnym, zestawem kosmetyków firm zachodnioeuropejskich oraz rocznym kontraktem z zachodnioniemieckim domem mody. Moskwa była trzecim miastem sowieckim, które zorganizowało wybory miss piękności. Konkursy piękności odbyły się poprzednio w Rydze i Odessie.

• **Spotkanie chińskich i sowieckich generałów.** Po raz pierwszy od prawie 20 lat doszło do spotkania chińskich i sowieckich generałów. Wojskowi obydwojga krajów byli członkami grup roboczych, dyskutujących w Pekinie techniczne szczegóły układu granicznego, który, jak twierdzą źródła dobrze poinformowane, ma być zawarty w niedalekiej przyszłości. Rozmowy graniczne ChRL i ZSSR wznowiły w 1987 roku. ZSSR domagał się od początku by w rozmowach tych brali udział wojskowi. Chińczycy ulegli dopiero obecnie. Po raz ostatni generałowie chińscy i sowieccy spotkali się w 1969 roku po walkach nad rzeką Ussuri.

• **Reżym ostrzega studentów chińskich.** Czołowe gazety chińskie, w tym także organ komunistów chińskich "Zemanzypao", ostrzegł studentów chińskich, aby zawrócili z drogi anarchii. W artykule opublikowanym na pierwszej stronie w "Zemanzypao" nawołuje się studentów do zwarcia szeregów wokół przywódców partyjnych i pełnego poparcia socjalizmu. Artykuł zapowiada także wprowadzenie ostrzejszej dyscypliny na uni-

wersytetach oraz zwiększenie wychowania ideologicznego. W ubiegłym tygodniu tysiące studentów pekińskich wyszło na ulice, domagając się demokracji, lepszych warunków życia oraz likwidacji biurokracji i korupcji. Milicja chińska nie dopuściła do zgromadzenia się studentów na Placu Tien-anmien.

• **W sierpniu br. Papież Jan Paweł II uda się do Afryki.** Odwiedzi on Zimbabwe, Botswanę, Swaziland, Lesotho i Mozambik. Papież nie przyjął zaproszenia do złożenia wizyty w RPA i Angoli.

• **Socjaliści nie zdobyli większości w wyborach we Francji.** Partii Socjalistycznej we Francji nie udało się wygrać większości miejsc w 577-osobowym Zgromadzeniu Narodowym. Zdobyła ona 272 miejsca. Koalicja konserwatywna zdobyła 269 miejsc, partia komunistyczna 26, a prawacki Front Narodowy Le Pena 1 miejsce. Przywódca Partii Socjalistycznej prezydent F. Mitterand i premier M. Rocard, jak się przypuszcza, zwrócą się w ciągu najbliższych kilku dni do któregoś umiarkowanego ugrupowania prawicowego z propozycją utworzenia koalicji.

• **Aquino w Europie.** Prezydent Filipin C. Aquino przybyła z oficjalną wizytą do Szwajcarii, a następnie do Włoch. W Szwajcarii domagała się ona od władz przekazania Filipinom około 1 miliarda dolarów zdeponowanego w bankach szwajcarskich przez poprzedniego prezydenta Filipin F. Marcosa w ciągu 20 lat jego władzy. W ubiegłym tygodniu sędzia szwajcarski polecił przekazanie Filipinom 49 milionów dolarów zdeponowanych przez Marcosa w bankach kantonu fryburskiego.

Ziemia olimpijska - święta ziemia pokoju

Trwające od ponad dwóch tygodni demonstracje lewicowych studentów w Korei Południowej są jednym z następnych ogniw w łańcuchu dowodów, że ziemia koreańska, mająca być z założenia, podczas trwania igrzysk olimpijskich w Seulu, świętą ziemią pokoju, może stać się miejscem kolejnego fiaska idei olimpijskiej jako idei powszechnego, globalnego zbratania.

Mniejsza z tym, co lewicowi studenci w Południowej Korei głoszą. Biorąc poprawkę na warunki lokalne ich hasła nie są niczym innym niż hasłami lewicowych studentów na całym świecie. Jak zwykle cechuje je antyamerykanizm, naiwne przekonanie o władzy ludowej i rewolucji mas, ostry atak na aktualny rząd określany na ogół niesłusznymi epitetami jako faszystowski, imperialistyczny, militarny, dyktatorski, etc.

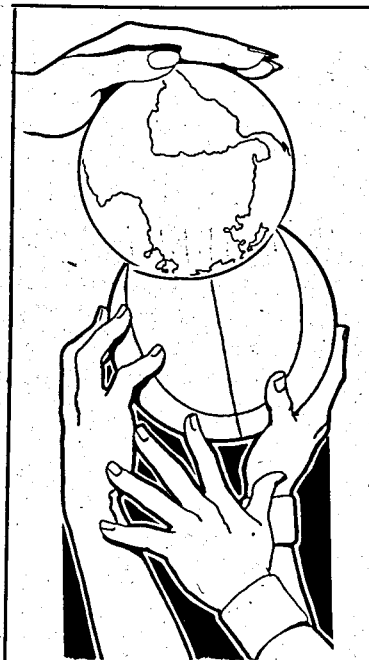
To, co istotne to fakt, że ich demonstracje stanowią wewnętrzne ogniwo zorganizowanego przez Koreę komunistyczną spisku w celu zdeorganizowania letniej olimpiady w Seulu. Informacje o istnieniu takiego spisku, na czele którego stoi syn przywódcy Korei

Północnej, posiada wiele wywiadów, w tym wywiady zachodnie. Dowody na jego istnienie coraz częściej napływają z różnych stron świata. Niekiedy są to już dowody tragiczne jak np. zeznania agentki północnokoreańskiej w związku z zamordowaniem przez nią ponad 100 pasażerów samolotu. Wiele z nich tragedie dopiero zapowiada. Jak np. aresztowanie w Manili Hiroshi Sensui przywódcy japońskiej organizacji terrorystycznej "Czerwona Armia", przybyłego na Filipiny w celu przygotowania bazy operacyjnej dla akcji terrorystycznych podczas olimpiady w Seulu.

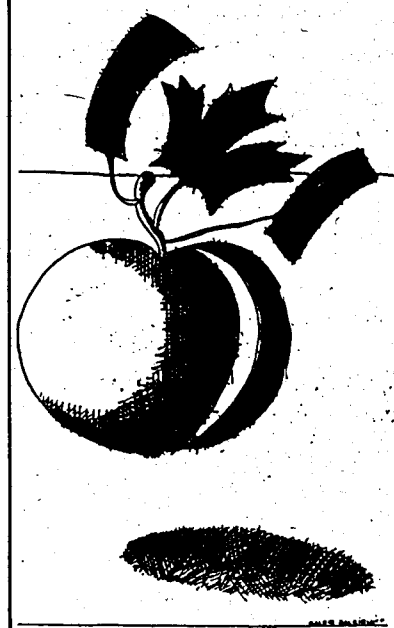
Ostatnie demonstracje lewicowych studentów, obok tego, że w jakiejś części reprezentują autentyczny lewicowy ruch studencki, generalnie rzecz biorąc są spowodowane przez agentów komunistycznych ćwiczeniem walk ulicznych na krótko przed olimpiadą. Wiadomo bowiem, że im więcej będzie walk i zamieszania na ulicach Seulu, tym łatwiej będzie przeprowadzać akcje terrorystyczne. Wiadomo także, że wewnętrzne przejawy niezadowolenia będą miały inną międzynarodową wymowę i inny smak propagandowy.

W igrzyskach letnich w Seulu zapowiedziały swój udział kraje wschodnioeuropejskie na czele ze Związkiem Sowieckim. Antyolimpijski spisek syna Kim Ir Sena mógł się zrodzić w jego głowie niezależnie, ale nie może się on toczyć bez zgody KGB i Związku Sowieckiego - państwa, od którego Korea Północna jest całkowicie uzależniona.

ŚWIATOWIT

KANADA

SUSZA NA PRERIACH

Susza na preriach zachodnich prowincji daje się coraz bardziej we znaki rolnikom i stawia pod znakiem zapytania tegoroczne plony. Premier Kanady Mulroney polecił federalnemu ministrowi rolnictwa J. Wise'owi aby spotkał się z ministrami rolnictwa zachodnich prowincji w celu przedyskutowania wielkości i rodzaju pomocy. Susza w zachodnich prowincjach zagrażając tamtejszemu rolnictwu jest "problemem narodowym - podkreślił Mulroney. Rząd federalny musi szukać rozwiązania".

ANGIELSKI CZY FRANCUSKI?

W Quebecu trwa debata nad osiągnięciem porozumienia między anglojęzycznymi mieszkańcami tej prowincji, a tą częścią populacji, która posługuje się językiem francuskim. Z przeprowadzonych ostatnio w tej prowincji badań wynika, że dwie trzecie anglojęzycznych mieszkańców Quebecu wierzy, iż należy chronić francuski jako oficjalny język tej prowincji. 78 procent Francuzów twierdzi z kolei, że społeczność anglojęzyczna ma równe i pełne prawa do decydowania o losach Quebecu.

TORONTO DOSTANIE WIĘCEJ PIENIEDZY

Metro Council zaaprobował czteroletni plan ekonomiczny, mający przyspieszyć rozwój Toronto. Na realizację tego planu przeznaczono 8,8 miliona dolarów i przewiduje on:

- udzielenie poparcia lokalnym przedsiębiorstwom, szczególnie tym, które działają na polu odzieżowym i medycznym
- przyciągnięcie do Toronto głównych biur i dyrekcji już działających tutaj firm
- udzielenie pełnego poparcia badaniom naukowym, które mogą przyspieszyć rozwój miasta
- usprawnienie systemu kształcenia
- wywieranie nacisków na rząd federalny, aby ten dbał o interesy Toronto wbrew swoim planom decentralizacji przemysłu
- usprawnienie systemu komunikacyjnego oraz plany budowy mieszkań dla średnio zarabiających.

DOLAR KANADYJSKI CORAZ BLIŻEJ AMERYKAŃSKIEGO

W czwartek 9 czerwca kanadyjski dolar był wart 82 centy amerykańskie (dokładnie 82.01 centa) i był to najwyższy poziom jego wartości od 6 lat. Głównym powodem wzrostu wartości kanadyjskiego dolara wobec dolara amerykańskiego jest wzrost waluty zagranicznej napływającej do Kanady. Zagraniczni inwestorzy lokują pieniądze w Kanadzie z powodu istniejącego w naszym kraju wyższego poziomu oprocentowania niż w USA. Wzrost wartości kanadyjskiego dolara jest dobrą wiadomością dla kanadyjskich konsumentów - wakacje w USA i szereg amerykańskich towarów będą tańsze. Zdrożał jednak kanadyjski eksport do USA i wiele eksporterów wyraziło swój niepokój w związku z tą sytuacją. Około 80% kanadyjskiego eksportu to eksport do USA.

POMYŚLNA PROGNOZA GOSPODARCZA DLA KANADY

Organizacja Ekonomicznej Współpracy i Rozwoju (OECD) z siedzibą w Paryżu podała, że kanadyjska gospodarka będzie się rozwijała w roku 1988 i 1989 szybciej niż jakiegokolwiek inne gospodarki krajów wysoko rozwiniętych, z wyjątkiem gospodarki japońskiej. Zdaniem OECD pod koniec przyszłego roku wskaźnik bezrobocia w Kanadzie powinien być niższy niż 7%. W roku bieżącym i przyszłym wzrost gospodarczy w Kanadzie powinien wynieść 3-3,5%. Najsilniejszym czynnikiem wzrostu gospodarczego w Kanadzie, zdaniem OECD, będą inwestycje biznesowe. Mają one wzrosnąć w roku bieżącym o 17,5%, a w roku przyszłym o 11%. Wydatki konsumpcyjne nie będą tak duże jak w latach ubiegłych, ale wzrosną o 3,75% w roku bieżącym i o 3% w roku przyszłym, co nadal czyni z nich ważny czynnik wzrostu gospodarczego. Wraz ze spadkiem bezrobocia poniżej 7% pojawiają się w Kanadzie tendencje inflacyjne, ale w sumie nie powinny one przeszkodzić umiarkowanemu wzrostowi płacy realnej w ciągu najbliższych 18 miesięcy.

RZĄD FEDERALNY WZMAGA WALKĘ Z PRZEMOCĄ W RODZINIE

Rząd federalny przeznaczy w latach 1989-92 40 milionów dolarów na program zwalczania przemocy w rodzinie. Ponad połowa tej sumy - 22,2 mln dol. zostanie wydana na otwarcie 500 nowych schronień - przejściowych miejsc zamieszkania dla około 25 tysięcy kobiet i dzieci pobitych rocznie w Kanadzie. Pozostała część sumy będzie przeznaczona na programy oświatowe, wychowawcze i badania naukowe dotyczące zjawiska przemocy i znęcania w rodzinie.

W chwili obecnej w Kanadzie istnieje 240 schronisk rodzinnych posiadających 1100 jednostek mieszkaniowych. Program rządu federalnego został skrytykowany przez Partię Liberalną i Nową Partię Demokratyczną, które podkreśliły, że nie

dzieci powinny szukać ratunku w rządowym schronisku, ale z prawa powinien dostać nakaz opuszczenia domu i poddania się terapii.

BANK SZKOCKI PRZEPRASZA

W ubiegłym tygodniu Bank Szkocki w Ottawie pobrał od 62-letniej wdowy Clary de Gruchy opłatę w wysokości 2 dolarów za rozmiennienie banknotu 20-dolarowego. Wdowa potrzebująca 25-centówki, żeby zrobić pranie, dowiedziała się od paniąki w okienku, że musi zapłacić 2 dolary, gdyż zbyt wielu klientów przychodzi do banku prosząc o rozmiennienie. Pani de Gruchy stwierdziła, że w pierwszej chwili nie miała siły kląć się o swoje, więc udała się do domu, aby zrobić pranie. Ale potem zadzwoniła do posła federalnego J. Rodrigueza, członka parlamentarnego komitetu finansów, który postawił sprawę na forum parlamentu. Pobranie opłaty za rozmiennienie pieniędzy wywołało furję. Bank Nowej Szkocji stwierdził, że popełnił błąd i przyrzekł zwrot pobranej opłaty. Rzecznik Banku Szkockiego Clyde Nunn powiedziała, że bank pobiera opłaty za rozmiennienie pieniędzy w większych ilościach oraz od osób, które nie mają konta w banku.

PREMIER WYSPY KSIĘCIA EDWARDA PRZECIWKO UKŁADOWI O WOLNYM HANDLU

Premier Joe Ghiz powiedział, że zrobi wszystko co możliwe, aby zapobiec ewentualnemu unieważnieniu poszczególnych praw prowincji przez prawo federalne, wynikające z kanadyjsko-amerykańskiego układu o wolnym handlu. Ghiz wezwał także Kanadyjczyków do zablokowania układu o wolnym handlu. Zdaniem Ghiza ostatecznym rozstrzygnięciem będą nadciągające wybory.

FALA PROTESTÓW PRZECIWKO UKŁADOWI O WOLNYM HANDLU

W niedzielę 12 czerwca na terenie całej Kanady odbyły się demonstracje osób przeciwnych układowi o wolnym handlu. Łącznie wzięło w nich udział kilkanaście tysięcy osób. Domagano się od premiera Mulroney'ego natychmiastowego przeprowadzenia wyborów w celu umożliwienia wypowiedzenia się w tej sprawie całemu narodowi. Mulroney zobowiązany jest zwołać wybory najpóźniej jesienią przyszłego roku.

AIDS W KANADZIE

Do dnia 6 czerwca br. zarejestrowano w Kanadzie 1775 osób chorych na AIDS. Z liczby tej 993 osoby zmarły, a 782 osoby żyją, znajdując się w różnych fazach choroby. Wśród ogólnej liczby przypadków AIDS w Kanadzie 1428 to homoseksualiści i biseksualiści, 12 osoby zarażone poprzez dożylną użycie narkotyku przy pomocy igły, 44 homoseksualiści i biseksualiści, którzy używali również igły do pobrania narkotyku, a 81 biorcy zakażonej krwi. 129 osób zostało zarażonych AIDS poprzez stosunek heteroseksualny. Na całym świecie zarejestrowanych jest ponad 100 000 ludzi chorych na AIDS. Szacuje się zaś, że osób zarażonych wirusem AIDS jest około 5 milionów.

KANADYJCZYCY MIESZKAJĄCY W PEKINIE OSTRZEŻENI PRZEZ AMBASADĘ KANADYJSKĄ

Ambasada kanadyjska w Pekinie wysłała list do wszystkich Kanadyjczyków mieszkających w Pekinie, w którym ostrzegła ich przed możliwymi atakami terrorystycznymi. Krok ten nastąpił po tym, jak rząd amerykański ostrzegł obywateli amerykańskich w Pekinie przed tym samym. List skierowany do Amerykanów stwierdza, że ambasada amerykańska w Pekinie została poinformowana przez rząd chiński o tym, że obcokrajowcy mogli zaplanować zamachy terrorystyczne na Amerykanów w Pekinie, w związku z czym rząd chiński domaga się odpowiedniego uprzedzenia Amerykanów. Ambasada kanadyjska postanowiła wysłać własne ostrzeżenie do 105 Kanadyjczyków mieszkających w Pekinie, uzasadniając to tym, że Kanadyjczycy są często utożsamiani z Amerykanami na tej zasadzie, że i jedni i drudzy są Amerykanami z Ameryki Północnej.

WIEZIENIE ZA OSTRZEŻENIE "UWAGA TAJNIACZKA"

25-letni C. Bryan z Etobicoke, z zawodu makler giełdowy, otrzymał karę 2 dni więzienia i 500 dolarów grzywny za to, że ostrzegł przejeżdżającego kierowcę przed tym, że kobieta z którą rozmawiał, biorąc ją za prostytutkę, faktycznie jest policjantką. Sędzia skazał Bryana za przeszkadzanie policjantowi w wykonywaniu obowiązków służbowych. Sędzia Lorenzo Di Cecco podkreślił, że ujawnienie prawdziwej tożsamości policjanta może

postawić go w bardzo niebezpiecznej sytuacji, gdyby np. znajdował się on w trakcie rozmowy z handlarzem narkotyków, bądź zdeterminowanym bandytą. Sędzia odrzucił linię obrony Bryana, że stawiając go przed sądem pogwałcono jego konstytucyjną wolność słowa.

W SPRAWIE PRAW AUTORSKICH

Komitet senacki zgodził się zesała ustawę chroniącą prawa autorskie artystów, nie wprowadzając do niej żadnych zmian. Nowa ustawa, określana symbolem C-60, pozwoli artystom kontrolować w większym stopniu to, co się dzieje z ich pracami i rozszerzy zakres praw autorskich także na techniki komputerowe.

KANADYJCZYK OSKARŻONY O

SZPIEGOSTWO DLA ZSSR

Dokończenie ze str. 1

Po raz pierwszy usłyszałem jego nazwisko dopiero teraz". S. Ratkai, który według źródeł dobrze poinformowanych pochodzi z Antigonish w Nowej Szkocji, formalnie został oskarżony o nielegalne uzyskiwanie i gromadzenie informacji, które mogły zaszkodzić interesom Kanady, bądź kanadyjskiego sojusznika Stanów Zjednoczonych, gdyby zostały przekazane obcemu państwu. Maksymalna kara za tego typu przewinienie wynosi 14 lat więzienia. Ratkai jest 23 osobą oskarżoną w Kanadzie na podstawie Official Secrets Act, obowiązującego w obecnej postaci od 1939 roku. 17 osób zostało skazanych. Kelleher odmówił udzielenia odpowiedzi na pytanie, gdzie Ratkai się urodził i jakie dokumenty miał przy sobie, gdy został aresztowany. Podkreślił jednak, że Ratkai nie był pracownikiem rządowym, ani pracownikiem kanadyjskich sił zbrojnych. Źródło dobrze poinformowane podało, że żadne tajne dokumenty dotyczące tajemnic wojskowych USA nie zostały przekazane poza Kanadę. Ratkai, według tego samego źródła, oskarżony jest o to, że zbierał i gromadził tajemnice wojskowe z zamiarem przekazania ich do Wschodniej Europy. Przed aresztowaniem przebywał on w Kanadzie około 2 lat. Przed kilkoma laty powrócił na Węgry by żyć ze swymi dziadkami po tym jak jego matka popełniła samobójstwo. G. Bekar, liberalny poseł do federalnego parlamentu z Nowej Funlandii, powiedział, że Ratkai przybył do Nowej Funlandii lotem z Montrealu na 4 dni przed aresztowaniem i zamieszkał w Battery Motel w St. John.

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

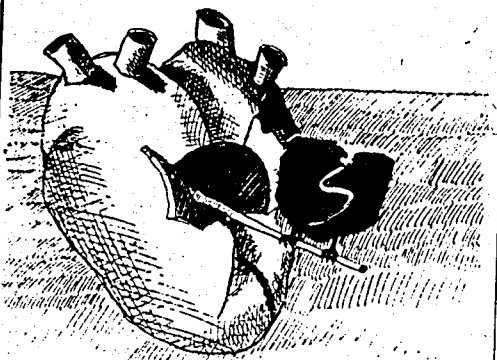
Tel.: 535-6593

Biuro otwarte: poniedziałek - sobota
od 9:00 a.m. do 5:00 p.m. lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

POLSKA

TEZY DYKUSYJNE
DLA DZIAŁACZY
NSZZ "S"

Lista postulatów proponowanych przez Lecha Wałęsę dla działaczy. Jest to dokument dyskusyjny, wyłożony 15 lub 16 maja na spotkaniu. Niniejsza wersja została mi przekazana z odpowiedzialności Władysława Frasyniuka. W najbliższym czasie mogą być wniesione poprawki. Niniejszy tekst należy traktować jako pierwszą wersję:

"Dla uczynienia z Polski normalnie rozwijającego się europejskiego kraju, potrzebne są zmiany, o które upomina się wiele środowisk. Można je znaleźć w wystąpieniach władz kościelnych i organizacji katolickich, w wypowiedziach stowarzyszeń naukowych, gremiów akademickich, samorządów pracowniczych, uczonych i publicystów. Sądźmy, że chwila obecna jest momentem właściwym, by je zebrać i przypomnieć społeczeństwu:

POLSKA

"Biała
Plama"
Portu

W niezależnym piśmie "Portowiec", ukazującym się w Gdańsku, w numerze z dnia 21 kwietnia 1988, zamieszczony został tekst, który przypomina jeden z pierwszych protestów robotniczych na Wybrzeżu w 1946 roku. Przytaczamy poniżej pełny tekst:

Na Placu Wolności w Nowym Porcie znajduje się płyta pamiątkowa poświęcona członkom Polskiej Partii Robotniczej: Gronkiewiczowi, Łowczyńskiemu i Łodo - jak głosi napis na płycie - "robotnikom", którzy zginęli w sierpniu 1946 roku "w walce z bandami faszystowskimi". Płyta została odsłonięta w okresie największego terroru stalinowskiego w Polsce, w 10 rocznicę powstania PPR, w 1952 r. Imieniem Gronkiewicza, Łowczyńskiego i Łodo zostały nazwane dotychczasowe ulice w Nowym Porcie: Sportowa, Parafialna i Floriańska.

Pomimo braku dostępu do dokumentów i akt sądowych, coraz bardziej zawodnej pamięci uczestników wydarzeń sprzed przeszło czterdziestu lat, można odtworzyć podstawowe fakty z przebiegu sierpnia 1946 r. Wówczas nastąpiła kolejna podwyżka cen. Wywołała ona wybuch niezadowolenia wśród pracowników portu: na niskie płace za ich ciężką pracę, na złe warunki bhp. Były także postulaty polityczne. Protestowano przeciwko zmniejszeniu swobód demokratycznych, żądano ograniczenia władzy Urzędu Bezpieczeństwa, który w tym okresie stanowił wszechwładną i nieokreśloną mafię. Wybuchł strajk. Nie pracowały wszystkie rejonowe przeładunkowe w porcie gdańskim. Daremne były próby rozszerzenia strajku na port gdyniński. Pomimo zacieklej akcji propagandowej, stosowanej przez władzę, strajk trwał. Robotnicy przeładunkowi zbierali się codziennie w "pośredniaku" na ulicy Parafialnej, w budynku szkolnym (obecnie Szkoły Specjalnej nr 32).

Dyskutowano nad przebiegiem wydarzeń. Wśród kilkuset zebranych robotników znajdowali się tajniacy z Urzędu Bezpieczeństwa. Był tam też funkcjonariusz w mundurze. Wysoki, szczupły, 40-letni Karol

1. Pierwszym postulatem, z którego społeczeństwo nie może zrezygnować jest zalegalizowanie NSZZ Solidarność. Umożliwiłoby to wznowienie intensywnego dialogu i ułatwiło znalezienie kompromisowego rozwiązania wielu polskich spraw.

2. Dalsze postulaty są: swoboda zakładania i działalności związków, stowarzyszeń, organizacji społecznych i fundacji.

3. Przekształcenie rad narodowych w rzeczywisty samorząd lokalny, poprzez nadanie im odpowiedniego statusu prawnego, uprawnień oraz ordynacji wyborczej pozwalającej na wysuwanie kandydatów przez grupy obywateli (podpisujących zgłoszenie kandydata) oraz niezależne grupy społeczne.

4. Odbudowa gospodarki, poprzez oddzielenie systemu politycznego od gospodarczego; w tym przede wszystkim zapewnienie wyłączności kryteriów merytorycznych przy doborze kadr kierowniczych (zniesienie nomenklatury).

Gronkiewicz, który w kwietniu 1945 r. został mianowany Sekretarzem Komitetu Powiatowego PPR w Wejherowie, a następnie poszedł do pracy w UB. Gronkiewicz na próżno usiłował przemówić do wzburzonych portowców. Widząc swój daremny wysiłek, wzywający do przerwania strajku Gronkiewicz nagle wyciągnął pistolet i zaczął nim grozić. Tłum coraz ciśnień otoczył funkcjonariusza, który wówczas zaczął strzelać. Najbliższy robotnik o nazwisku Hersztel, zważył się trafić w obojętą pachwinę.

Gronkiewicz zaczął uciekać, a z nim jeszcze dwu innych: Kazimierz Łowczyński i Jan Łodo - tajniacy, którzy siedzieli między robotnikami i bali się zdemaskowania. Trójka uciekających zmierzała w stronę budynku przy ulicy Marynarki Polskiej, w którym mieściła się komendantura radzieckiej marynarki wojennej. Jednak wartownicy, widząc masę ścigających portowców, nie wpuścili ich do budynku. Trójka funkcjonariuszy UB uciekała dalej, cały czas strzelając.

Pierwszego funkcjonariusza tłum dopadł przy cmentarzu. Więcej nie wstał. Drugi został doścignięty zaraz za przejazdem kolejowym na ulicy Wyzwolenia. Spotkał go taki sam los. Trzeci, Gronkiewicz ostrzeliwał się z pistoletu, usiłując biec w stronę Gdańska ulicą Marynarki Polskiej. Padli kolejni ranni. Funkcjonariusz uciekał w trzaskawiska w pobliżu Letniewa. Tam skończyły mu się naboje. Tam też dopadł go tłum wzburzonych robotników. Został ukamienowany.

Godzinę później w Nowym Porcie pojawiła się milicja z UB, z erkaemami na samochodach i motocyklach. Strzelali seriami po ludziach, jak się ktokolwiek pokazał. Zaczęły się aresztowania, represje, zwolnienia z pracy. Do portu wprowadzono wojsko. Żołnierzom mówiono, że niemieccy dywersanci zaatakowali Nowy Port i trzeba się z nimi rozprawić. Później bez zbytniego rozgłosu - odbyły się procesy sądowe. Kilka osób skazano na wieloletnie więzienie. Ten największy strajk w północnej Polsce w drugiej połowie lat czterdziestych nie zakończył się całkowitą porażką. Część postulatów ekonomicznych została spełniona przez władzę obawiającą się ponownego wybuchu gniewu w porcie.

Portowiec 21.4.1988

5. Zapewnienie społeczeństwu wolności informacji poprzez taką zmianę ustawy o cenzurze, która ingerencję ograniczyłaby do ściśle opisanych prawem wyjątków i całkowicie zniósłaby kontrolę publikacji naukowych i ekologicznych.

6. Zapewnienie pełnej wolności nauki, poprzez powrót do ustawy akademickiej uchwalonej w 1982, uchwalenie nowej, opartej o zasady autonomii ustawy o akademii nauk.

7. Uchylenie aktów prawnych i przepisów, które utrzymują nasz kraj w sytuacji stanu wojennego, jak tak zwana ustawa epizodyczna z 1985 r., ustawy o MSW, ustawy o MO, ustawy o Sądzie Najwyższym, ustawy o Sądach Powszechnych i uchwały o powołaniu komitetu rady ministrów dla przestrzegania praworządności, oraz uchwalenie na ich miejsce aktów prawnych uwzględniających zasady pełnej niezawisłości sądownictwa, podporządkowanie aparatu policyjnego kontroli społecznej i ukierunkowanie jego zadań przede wszystkim na odnowę interesów obywateli i walkę z plagami społecznymi.

8. Włączanie ratyfikowanych przez Polskę umów i konwencji międzynarodowych do wewnętrznego systemu prawnego.

9. Podział budżetu państwowego, radykalnie zwiększający udział wydatków na oświatę, naukę, kulturę i ochronę zdrowia.

10. Poprawa sytuacji mieszkaniowej, poprzez powołanie banku gospodarki mieszkaniowej, udzielanie kredytów osobom, a nie spółdzielniom mieszkaniowym, zniesienie podatków dla prywatnych przedsiębiorstw budowlanych i produkujących materiały budowlane.

11. Równouprawnienie wszystkich sektorów gospodarki w mieście i na wsi.

12. Zwiększenie wysiłku dla powstrzymania ekologicznej degradacji kraju i przeprowadzenie referendum w sprawie budowy elektrowni atomowych.

Gdańsk, 15 maja, 1988, Lech Wałęsa.

Redakcja
ECHO-TYGODNIK POLSKI
Toronto

O D E Z W A

W odpowiedzi na Apel "Solidarności" z Kraju o pomoc finansową, zamieszczony w Waszym ostatnim numerze ECHA oraz Odezwy Polaków zatrudnionych w zakładach lotniczych Mc Donell Douglas, my robotnicy polscy zatrudnieni w zakładzie PEELCO Manufacturing Ltd. w Oakville, Ont. POPIERAMY odezwę robotników z Mc Donell Douglas, bo i nam nie jest obojętny los naszych rodzin i rodaków walczących w Kraju, dlatego i my mówimy:

DOŚĆ - znęcania się nad robotnikami polskimi

DOŚĆ - morderstw i poniżenia.

Komunistyczna junta generalska nigdy nie dążyła do porozumienia z Narodem.

Aby okazać swą solidarną postawę z walczącymi w kraju, zorganizowaliśmy zbiórkę pieniężną, wśród robotników polskich zatrudnionych w PEELCO, a zebraną kwotę przekazujemy na ręce Lecha Wałęsy, z przeznaczeniem na wypłaty utraconych zarobków dla strajkujących.

I my zwracamy się do Polaków na terenie Kanady - jest nas dziesiątki tysięcy na terenie Kanady, mamy polskie serca, obudzmy się i odpowiedzmy na wołanie z Kraju.

Za Solidarną Grupę Polaków
zatrudnionych w PEELCO
w Oakville
JAN GROBELNY

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA PRAW CZŁOWIEKA

Kraków, 25-28 sierpnia 1988

Komisja Interwencji i Praworządności Solidarności oraz ruch Wolność i Pokój organizują w dniach 25 - 28 sierpnia w Krakowie Międzynarodową Konferencję Praw Człowieka dla uczczenia 40 rocznicy Deklaracji Praw Człowieka ONZ. Patronat nad konferencją objął Lech Wałęsa, laureat Pokojowej Nagrody Nobla.

Osoby, bądź instytucje pragnące wziąć udział w konferencji powinny nadesłać zgłoszenia do dnia 30 czerwca br. na adres jednego z dwóch zagranicznych przedstawicieli konferencji:

Mirosław CHOJECKI
„KONTAKT”

42, rue Raymond Marcheron
92170 Vanves, France
phone: (1) 46-45-87-16

Jan MINKIEWICZ

Representative of

„Freedom and Peace”

Reguliersgraacht 46, II
1017 LS Amsterdam, Holland
phone: (20) 26-16-23

ZAJĘCIE POLSKIEGO SZLAKU WODNEGO

Dokończenie ze str. 1

Decyzją konferencji poczdamskiej Polska otrzymała morze terytorialne rozciągające się na zachód od Świnoujścia. Morze to zostało w 1985 roku zawłaszczone przez NRD. Rząd Polski Ludowej pogodził się z tą sytuacją terytorialną i jedynie zabiega o to, by NRD zezwoliła na stałe korzystanie z toru wodnego, mimo że znajduje się on na polskim morzu terytorialnym przyznany Polsce w Poczdamie.

Zajęcie tego szlaku wodnego przez NRD ogranicza rozwój zespołu portowego Szczecin-Świnoujście.

Protestujemy przeciw aneksji polskiego morza terytorialnego dokonanej przez Niemiecką Republikę Demokratyczną. Protestujemy przeciw granicy morskiej przy Świnoujściu. Żądamy przywrócenia morskiej granicy uznanej w Poczdamie”.

Z apelem do Polaków w kraju i za granicą wystąpiła także Wojewódzka Rada Rolników Solidarności Pomorza Zachodniego:

„My, obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, rolnicy ziemi szczecińskiej, z narastającym niepokojem obserwujemy rozwój sytuacji prawnej i politycznej na obszarze terytorium morza polskiego przy Świnoujściu. W dniu 1 stycznia 1985 roku znaczna część polskiego morza na zachód i północ od Świnoujścia została zaanektowana przez Niemiecką Republikę Demokratyczną.

Chodzi o zawłaszczenie terytorium morskiego przyznanego nam na konferencji poczdamskiej na gruzach Trzeciej Rzeszy. Musimy stanąć znów jak zawsze i dać opór kolejnej niemieckiej ekspansji na obszar naszego kraju. Zgodnie ze ślubowaniem naszych bohaterskich przodków „Morze nasze morze, będziemy ciebie wiernie strzec” - wierności tej przysiędze dotrzemy.

Wzywamy wszystkich Rodaków w kraju i za granicą do solidarnego domagania się od Niemców Wschodnich poszanowania postanowień konferencji poczdamskiej i natychmiastowego opuszczenia zagrabionych wód terytorialnych naszego kraju”.

W Krakowie :

Berenika KLUCZYKOWSKA
ul.Kryniczna 2/4

31-463 Kraków, Poland

Ponadto w Krakowie jest czynny we wtorki i środy do końca 30 czerwca tel. (12) 22-73-35. Pod telefonem tym będzie można także otrzymać informacje począwszy od 1 sierpnia do początku konferencji. Od 1 sierpnia będzie można także otrzymać informacje o konferencji od dra Zbigniewa Romaszewskiego w Warszawie, tel. (22) 22-29-25.

PROSOLIDARNOŚCIOWA DEMONSTRACJA W GDAŃSKU

W Gdańsku, w niedzielę 12 czerwca, odbyła się prosolidarnościowa demonstracja z udziałem około 2000 osób. Jak podają korespondenci zachodni, po mszy świętej pod gołym niebem zwolennicy Solidarności uformowali spontanicznie pochód pod dom, w którym mieszka Lech Wałęsa, wznosząc okrzyki „Nie ma wolności bez Solidarności”. Wyrażali też poparcie dla apelu NSZZ Solidarność o zbrojotowanie zbliżających się wyborów do rad narodowych. Dziennikarze zachodni podają, że większość demonstrujących stanowili młodzi ludzie. Wałęsa wygłosił przemówienie do zgromadzonych. Przewodniczący Solidarności powiedział, że jeżeli władze PRL nie rozpoczną dialogu z niezależnym ruchem związkowym to w sierpniu może dojść do strajków. Po przemówieniu Wałęsy zgromadzeni rozeszli się. Milicja nie interweniowała.

DZIEŃ WOLNOŚCI KRAJÓW BAŁTYCKICH

Prezydent Ronald Reagan ogłosił poniedziałek 13 czerwca Dniem Wolności Krajów Bałtyckich w Stanach Zjednoczonych. W wydanej z tej okazji proklamacji prezydent zwrócił uwagę, że rząd Stanów Zjednoczonych nigdy nie uznał przymusowego wcielenia Litwy, Łotwy i Estonii do ZSSR i nie uczyni tego w przyszłości. Amerykanie, kontynuował prezydent, udzielają poparcia aspiracjom mieszkańców tych krajów w kwestii odzyskania wolności i samostanowienia o swym losie. Zdaniem prezydenta Reagana sytuacja sowieckich działaczy na rzecz praw człowieka ulegała w ostatnich miesiącach pewnej poprawie, tym niemniej, podkreślił prezydent, wielu mieszkańców krajów bałtyckich jest więzionych i prześladowanych ponieważ protestowali przeciwko gwałceniu ich narodowej niezależności i kultury. W Rydze 13 czerwca zebrali się tysiące Łotyszów, aby upamiętnić ofiary okresu stalinizmu. Jak informuje agencja TASS zebrani ruszyli pochodem, a następnie wzięli udział w wiecu z okazji 47 rocznicy pierwszych losowych deportacji ludności łotewskiej. Według tych relacji uczestnicy spotkania zatwierdzili decyzję partii i rządu sowieckiej republiki łotewskiej w sprawie wystawienia pomnika w Rydze ku czci ofiar stalinowskiego terroru. W poniedziałek wieczorem miały też miejsce demonstracje rocznicowe na terenie Estonii i Litwy.

ZMIANY PERSONALNE

Dokończenie ze str. 1

wał o złożeniu rezygnacji przez Marian Woźniaka z funkcji członka biura politycznego i sekretarza KC, Włodzimierza Mokrzyńskiego z funkcji członka biura politycznego, Stanisława Bejgera z funkcji zastępcy członka jak też Józefa Baryły, Tadeusza Porębskiego i Stanisława Cioska z funkcji sekretarzy KC. W głosowaniu tajnym Komitet Centralny wybrał Stanisława Cioska na zastępcę członka biura politycznego, członków biura politycznego Mariana Orzechowskiego i Mieczysława Rakowskiego na sekretarzy KC, a Bogusława Kołodziejczaka na członka sekretariatu KC PZPR.

W przekonaniu korespondentów zachodnich w Warszawie przeprowadzone zmiany personalne w kierownictwie partyjnym umacniają pozycje zwolenników reform.

PROTEST DZIAŁACZY WiP

W Warszawie dwóch działaczy ruchu Wolność i Pokój rozwiesiło w niedzielę 12 czerwca transparenty i rozrzuciło ulotki domagając się wypuszczenia na wolność Sławomira Dutkiewicza więzionego za odmowę służby wojskowej ze względu na przekonania. Milicja zatrzymała obu protestujących oraz trzecią osobę. Podczas akcji działaczy ruchu Wolność i Pokój zgromadziło się około 1000 osób.

TELEWIZJA SATELITARNA W POLSCE

Od dawna obserwuje się w Polsce rozwój telewizji satelitarnej. Poważnym hamulcem jest tu ogromny koszt takiego przedsięwzięcia, na który mogą sobie pozwolić tylko nieliczni Polacy dysponujący „twardą walutą” lub bardzo dużym dochodem w złotych. Anteny do odbiorów programów przesyłanych za pomocą satelitów pozwalają na „łapanie” obrazów nadawanych przez telewizję brytyjską, Luksemburgą i zachodniemiecką. Ponadto każdy polski amator „telewizji satelitarnej” musi otrzymać od władz zezwolenie na montaż niezbędnych urządzeń. Jednak - jak dowodzi praktyka - rzeczywista liczba użytkowników jest znacznie większa niż ilość wystawionych oficjalnie pozwoleń od władz. Po prostu niektórzy - zwłaszcza w odległych od ośrodków miejskich regionach - na własną rękę zakładają anteny satelitarne i bez „urzędowego papierka” rozkoszują się urokami zachodnich programów.

ZMIANY W SPONSOROWANIU

Dokończenie ze str. 1

Tzw. NON DEPENDENT FAMILY MEMBERS

Do tej kategorii zaliczają się: córki-mężatki, żonaci synowie, siostry i bracia osób starających się o ściągnięcie swych rodzin do Kanady.

W normalnych warunkach podania z prośbą o zezwolenie na imigrację do Kanady winny być składane przez osoby ubiegające się o status landed immigrant w Kanadzie w kraju pobytu.

Jest kilka wyjątków, kiedy The Canada Immigration Department zgadza się na składanie takiego podania sponsorowi tu, na miejscu w Kanadzie.

Powyższa grupa ludzi jest kwalifikowana według systemu punktowego, np.: wiek, potrzeby rynku pracy, staż zawodowy.

Nowa poprawka dodaje 5 punktów za pokrewieństwo.

munikacyjnym w Lublinie. Na odpowiedź Sądu Najwyższego oczekuje Komitet Założycielski Solidarności na KUL-u. Przepisowy termin miesięcznej odpowiedzi upłynął już dawno. • 2 CZERWCA ukazał się w Lublinie pierwszy numer kwartalnika społeczno-politycznego „Profil”. Jest to pismo wydawane przez Konfederację Polski Niepodległej. • TOWARZYSTWO Gospodarcze zabiegające od roku o rejestrację, zawiesiło swe starania, uzasadniając to tym, iż władze po prostu grają na zwłokę. Tymczasem Rakowski wymyślił Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Gospodarczych, w którego statucie znalazły się także te punkty, których skreślenia żąda władza od Towarzystwa Gospodarczego jako warunku uzyskania przez nie rejestracji. • W WILNIE powołano do życia Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Polaków na Litwie. Jest to pierwsza od 49 lat organizacja polska na Litwie. Na jej czele stanął Jan Sienkiewicz - dziennikarz polskojęzycznego tygodnika „Czerwony Sztandar”. • W ŁODZI w kościele Ojców Jezuitów pod wezwaniem Najświętszego Imienia Jezus odbyła się uroczysta msza święta w intencji Romana Dmowskiego. Po mszy odstonięto i poświęcono tablicę pamiątkową ku czci R. Dmowskiego. • PARLAMENT Europejski w Strasburgu w rezolucji dotyczącej kwietniowo-majowych wydarzeń w Polsce potępił represyjną politykę władz PRL. Parlament zwrócił uwagę na ciężką sytuację gospodarczą Polski potęgowaną przez trudności z wdrożeniem reformy gospodarczej. Parlament stwierdził, że w celu przezwyciężenia kryzysu władze PRL powinny dopuścić do współdecydowania o losie kraju wszystkie siły społeczno-polityczne w Polsce. Parlamentarzyści europejscy zaapelowali o pluralizm polityczny oraz o przestrzeganie praw człowieka i obywatela zgodnie z Układem Helsińskim. • W ŁODZI zgodnie z planem oddano do użytku po 4 latach budowy, Centrum Zdrowia Matki Polki. Jest to szpital ginekologiczno-położniczy na 570 łóżek

• „Stefan Batory” został sprzedany panamskiej firmie, która płacąc za niego znacznie więcej niż cena złomu najprawdopodobniej będzie eksploatowała statek dalej. W roku ubiegłym „Stefan Batory” przewiózł 9 tysięcy pasażerów. • W WARSZAWIE u zbiegu ulic Czerniakowskiej i Wolickiej powstaje kompleks budynków o 286 mieszkaniach o powierzchni od 80 do 127 metrów kw. Cena za 1 m kw. około 1000 dolarów. Jeszcze przed rozpoczęciem budowy sprzedano większość mieszkań. • W POLSCE jest około 700 tys. - 1 mln magnetowidów. W obiegu znajduje się kilka tysięcy tytułów filmowych nagranych na kilkanaście milionów kaset. Istnieją 32 wypożyczalnie państwowe oraz oficjalnie około 100 prywatnych. Kwintą wypożyczalnie niezależne. • „Z TEORETYCZNYCH obliczeń oczekiwania na mieszkanie - piszą w kraju „Fundamenty” - wynika, że przy obecnym tempie budownictwa w PRL wynosi ono w stołecznym województwie warszawskim 56 lat, w krakowskim - 53 lata, a w gdańskim - prawie 38 lat”.

Pogarszająca się sytuacja prywatnych gospodarstw rolnych wzbudza wielki niepokój. Dramatyczna podwyżka cen środków produkcji połączona z niedostatecznym wzrostem cen skupu produktów rolnych powoduje upadek wielu gospodarstw. Szczególnie groźne jest podniesienie cen na olej napędowy i węgiel.

Wzrost podatków, opłat ubezpieczeniowych oraz składek na obowiązkowy fundusz emerytalny jest wyrazem świadomej polityki rządu PRL niszczenia gospodarstw prywatnych.

Docierają do nas od chłopów polskich głosy, że Fundacja Rockfellowa może być wykorzystana przez władze PRL do wspierania rozwoju państwowego sektora rolnego. Wskazuje na to statutowe przeznaczenie 80% wszystkich środków tej Fundacji na rozwój PGR i Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych. Może to prowadzić do dalszego osłabienia gospodarstw prywatnych.

Proponowalibyśmy, aby inicjować, zachęcać i wspierać prywatne oraz rządowe programy w krajach naszego osiedlenia, mające służyć umacnianiu prywatnego rolnictwa polskiego.

Takie programy powinny podkreślać potrzeby zaopatrzenia w nasiona, nawozy mineralne, paszę oraz inne środki produkcji dla gospodarstw chłopskich w Polsce.

Ważne jest, aby materiały te trafiały do gospodarstw z pominięciem państwowego monopolu sprzedaży.

Uważamy przy tym, że pomocy gospodarczej powinny towarzyszyć akcje wspierające materialnie i społecznie działalność niezależnych struktur na wsi.

Paryż, 28 maja 1988

Chora wieś

Wieloletnia degradacja wsi, przejawiająca się we wszystkich dziedzinach życia sprawia, że życie i praca na wsi są o wiele bardziej niebezpieczne niż w mieście. Do postępującego wyniszczenia biologicznego mieszkańców spowodowanego zagrożeniem środowiska naturalnego, niedożywienia, złej opieki lekarskiej, dochodzą jeszcze katastrofalne warunki codziennej pracy.

Aby osiągnąć optymalny poziom produkcji, trzeba dużych nakładów własnej pracy. Powoduje to duże obciążenie organizmu rolnika oraz wzrost liczby wypadków. Ważny jest też poziom i stan techniczny sprzętu, którym dysponują rolnicy. Hałas, zapylenie, wibracja, kontakt z toksycznymi środkami chemicznymi - to nieodłączne składniki codziennej pracy na wsi. Zagrożeniem jest też kontakt z chorymi zwierzętami - według danych stacji sanitarno-epidemiologicznych z roku 1981 w samym tylko rolnictwie współczesnym narażonych na zakażenie chorobami odzwierzęcymi było 139 tys. osób.

Wieś bardzo szybko się starzeje. 45% mieszkańców wsi jest w wieku nieprodukcyjnym. Niewielki jest też przyrost naturalny na wsi - w latach 1980-1984 liczba ludności wiejskiej zwiększyła się o 74 tys., podczas gdy w tym samym okresie liczba ludności w kraju wzrosła o 1,3 mln. Na taki

stan rzeczy wpływa między innymi spadek urodzeń, odpływ ze wsi młodych kobiet, wyższa umieralność dzieci na wsi niż w mieście. Najczęstsze przyczyny chorób dzieci i młodzieży na wsi to zatrucia lekami, nowotwory, wypadki, urazy, choroby układu oddechowego i układu krążenia. Poważnym problemem są dzieci kalekie i niepełnosprawne, których w 1981 roku było na wsi 25 tys. Dzieci te pozbawione są opieki, nie ma bowiem na wsi szkół specjalnych ani przyuczających do zawodu. Dzieci kalekie najczęściej nie kończą żadnej szkoły i wędrują przy rodzicach, wykonując w gospodarstwie najprostsze czynności. Opóźnienie rozwoju dzieci i młodzieży na wsi często ma swoje przyczyny w obowiązującym w PRL systemie szkolnictwa. Reżim szkolny, fatalne przygotowanie wiejskiej kadry, nieodpowiedni do możliwości uczniów program nauczania prowadzą do napięć psychicznych, zaburzeń uwagi i koncentracji u uczniów. Niski poziom wiedzy zdobytej w szkole sprawia, że dzieci wiejskie nie wykorzystują swoich możliwości intelektualnych i czują się przeważnie gorsze od swoich rówieśników z miasta. Psychiczna i biologiczna degradacja ludności wiejskiej rozpoczyna się bardzo wcześnie i nasila się z wiekiem. Śmiertelność wśród mężczyzn w wieku 20-29 lat jest na wsi dwukrotnie wyższa niż w mieście. Częściej umierają też

młode kobiety. Najczęstsze przyczyny zgonów, to choroby układu krążenia, nowotwory, wypadki i zatrucia. Pojawiały się też choroby do niedawna na wsi nieznane - stesy, załamania nerwowe, wzrosła liczba samobójstw. Rodzi je niestabilizowana sytuacja rolnictwa, postępujący brak zaufania do wszelkich poczynań rządu, zmiany środowiska naturalnego, a także kłopoty bytowe - złe warunki mieszkaniowe i niewłaściwy sposób odżywiania się. 13,8% mieszkańców wsi to ludzie w wieku poprodukcyjnym. Osiągnięcie wieku emerytalnego nie oznacza jeszcze przejścia na zasłużony odpoczynek. Wiele jest wsi w Polsce, szczególnie w rejonach wschodnich i południowych, gdzie 30% ludzi jest po sześćdziesiątce i wymaga opieki lekarskiej. Jest wśród nich 950 tys. inwalidów (dane na 1979 rok), spośród których tylko około 30% otrzymuje rentę. Brak następców, brak rąk do pracy w gospodarstwie sprawia, że ludzie starsi muszą pracować - najczęściej wykonują oni czynności nie wymagające użycia maszyn - takie jak kopanie ziemniaków, buraków, opieka nad inwentarzem, itp. Starzejąca się wieś nie może sobie pozwolić na luksus odpoczynku. Perspektywy dotyczące stanu zdrowia wsi nie są optymistyczne. Poprawa sytuacji rolników wymaga wielu zmian - od przywrócenia zdrowych stosunków ekonomicznych, poprzez rewolucję środowiska naturalnego, aż po godziwą edukację, dającą szansę rozwoju intelektualnego oraz możliwość zaspokajania potrzeb kulturalnych. Na razie zawód rolnika jest najbardziej niebezpiecznym zawodem po górnictwie.

(Opracowane na podstawie "Raportu o stanie wsi i rolnictwa" powstałego w ramach Konwersatorium działającego w Studium Kultury Chrześcijańskiej przy kościele św. Trójcy w Warszawie; "Wola", nr 32/238/

Gdyby młody człowiek chciał dowiedzieć się czegoś o czasach stalinowskich i sięgnął do powieści Bartłomieja Golki "Plastelina" - wydanej przez Czytelnika, otrzymałby obraz prosty i niezwykle przejrzysty. Otóż według autora "Plasteliny", społeczeństwo polskie lat pięćdziesiątych składało się przede wszystkim z ludzi zaangażowanych ideologicznie i z wiarą budujących socjalizm, z cynicznych graczy politycznych świadomie kształtujących światopogląd bardzo głupiej młodzieży, z obojętnych starych, którzy co prawda walczyli w AK, i pod Monte Cassino, a także w ludowej partyzancie, ale zrezygnowali z własnych przekonań i chcą już tylko świętego spokoju oraz ze sprawnie funkcjonujących urzędników Bezpieczeństwa.

Akcja toczy się w środowisku studenckim, czyli wśród inteligencji urabianej jak plastelina przez aktyw partyjny. Plastelinowa młodzież jeździ kolektywizować wieś, odgruzowuje getto, słucha politycznych pogadanek, śpiewa ludowe piosenki i tańczy z przytupem. Czasami ktoś powie coś nieostrożnego i wtedy odbywa się nad nim sąd aktywu, czasami sprawdzą czyż życiorys i wtedy student może mieć kłopoty. Ale tak naprawdę wszyscy są "za", każdy chce budować i wyrównywać niesprawliwłość społeczną. Jedna Berta, która, o zgrozo!, jest katoliczką, buntuje się i myśli nieco inaczej, ale jak - to tego nie wiadomo. Stefan - bohater powieści, pyta swą ukochaną - "Berta, czy ty jesteś przeciwko socjalizmowi?" - I otrzymuje odpowiedź: "Ja nie lubię stać na uboczu. Gdyby sprawy rozwijały się inaczej, natychmiast wstąpiłabym do partii. Ale gdzie jest partia? Gdzie nasza historia? Sami "zdrajcy", "agenci", w najlepszym razie "utopiści bez żadnej realnej koncepcji". (...) Stefan! - krzyknęła nagle - im wcale nie są potrzebne nasze dusze! Im potrzeba tylko naszych mięśni". Ponieważ, jak wiadomo w materializmie historycznym dusza nie istnieje, to pretensje Berty wydają się nieco przesadne, ale jest oczywiste, że pragnie

ona oddać się nadrzędnej idei. Wierzy, podobnie jak wszyscy studenci, że w socjalizmie najważniejszy jest człowiek i pragnie o niego walczyć. A konkretnie - "O siebie samego, o przyjaciela, o wszystko! Każdy powinien znaleźć sobie pole walki". Myśląc w ten sposób autor, który wie, że czasy stalinowskie były niedobre, lecz idea słuszną i piękną, pokazuje kolejne pola walki. Berta walczy o człowieka, potem idzie na skrobankę, bo nie ma gdzie mieszkać, wreszcie ginie w wypadku drogowym wracając z Poznania, do którego pojechała, aby oglądać robotników w czerwcu 56 roku.

Stefan, zarażony jej przykładem, mógłby co prawda wyjechać w tymże 56 roku na stypendium naukowe do USA, ale postanawia zostać w kraju i walczyć o dobro ludzi, czyli o prawdę socjalizmu.

Stary profesor Bednarz, którego śmierć Stalina ratuje przed montowanym przeciwko niemu procesem politycznym, też odrzuca propozycję wyjazdu i wraca z konferencji naukowej z Paryża do Warszawy, mimo iż wie, że grozi mu więzienie, a nawet wyrok śmierci. Następnie, po przełomie daje się wybrać na prodziękana, aby tego miejsca nie obsadził kimś gorszym. Jednym słowem - ratuje tzw. substancję narodową i walczy o prawdziwą naukę.

Major UB cały czas walczy o człowieka i jego kręgosłup ideowy, a gdy jest bardzo zdenerwowany wówczas widać, że "w oczach majora zapaliły się ponure błyski. Przysunął się jeszcze bliżej, pod nos Żmudzkiego podjechały dwie drobne, jak gdyby opalone pięści. - Widzi pan te łapki? Pan sobie nawet nie wyobraża, co one potrafią! Wielu sobie tego nie wyobrażało i to był ich ciężki błąd. Panie Żmudzki, niech pan nie wierzy w te wszystkie bajdy o ludziach ze stali! Człowiek jest bardzo słabą istotą. Najczęściej wystarczy dać porządnie w rzy i stal się rozpada, nieraz nawet z płaczem."

Przemawiając w ten sposób do dziewczynki (proszę zwrócić uwagę na ten finczyjny język - stal, która płacze, łapki, które potra-

fia niejedno) major uczy zasad postępowania. Zresztą wszyscy bohaterowie tej powieści mówią w ten sam sposób. Jest to język Trybuny Ludu pomieszany z Mniskówną. Wydawałoby się, że jest to zabieg dość ryzykowny, ale autorowi to połączenie udało się całkowicie. Najpierw "ponure błyski w oczach", "uśmiech kwaśny jak ocet", a po październiku major wie, że "nie można stać opierać się na środkach przymusu, rządzić bez społeczeństwa" oraz "nie wolno lekceważyć tradycji narodowych". Major stawia na młodzież, Berta i Stefan stawiają na młodzież, profesor Bednarz też stawia. Jedynie dziękam Żmudzki, wiedząc, że jego czas minął ucieka za granicę, by, jak określają to pozostali w kraju bohaterowie powieści, "opluwać młodzież" z Radia Wolna Europa.

Bartłomiej Golka w swoim prostym świecie dokonał ostatecznego prostego podziału - źli wyjeżdżają, dobrzy zostają w kraju. Jedna dziewczyna ginie, jeden ideowy ubek - były partyzant, któremu odebrano wiarę w Stalina, skacze przez okno, ale są to drobne epizody w wielkim czasie przemian. Bartłomiej Golka jest przecież świadomy, że "szczególnie głęboko przeżywała te dni młodzież, najbardziej oszukiwana. Zaciskały się pięści, gniew wypalał gardła, młodzi ludzie zmieniali się". Po takim wprowadzeniu w historię następuje zasadnicze pytanie "czy nad Wisłą prawda w ogóle istnieje, a jeśli tak, to jest cholernie zagmatwana i lepka jak pajęczyna". Tak sądząc - Stefan - bohater pozytywny postanawia, że wstąpi do partii, aby tam szukać prawdy i nie stać na uboczu. Na tym kończy się ta szkolna czytanka - tyleż nieporadna, co zakłamana. I przypomina mi się książka Doroty Terakowskiej "Guma do żucia" wydana przez NOWA, w roku 86. Plastelina i gumka do żucia. Obie substancje łatwe do formowania, nadawania im dowolnego kształtu. Bohalterka Terakowskiej - również dziennikarka, wie, że jest gumką do żucia, że jest przeżuwana przez innych i sama ich również kosz-

RECENZJA NADESŁANA

Z KRAJU

"PLASTELINA" czyli świat bez etyki

tuje. Ale jest obdarzona zmysłem etycznym i zmysłem obserwacji. Widzi więc strach, podłość, okrucieństwo, bezprawie i głupotę. Widzi i osądza w swoim sumieniu.

Bohaterowie Bartłomieja Golki są postaciami z papieru. Nie mają sumień. Nie mają daru obserwacji. Lepi ich gazetowy slogan. Odpowiadają językiem tej samej gazety. Świat bez etyki. Świat okrucieństwa, które zostało przyklepane paroma frazesami typu "okres błędów i wypaczeń", świat oddzielonych ludzi. Przyznam, że dawno nie czytałam równie głupiej, kłamliwej i źle napisanej książki. Nawet z perspektywy tylu lat prawda o latach stalinizmu jawi się autorowi "lepka jak pajęczyna" zastaniając zwykłą prawdą o ludzkim życiu.

I.J.

KORESPONDENCJA WŁASNA

KARTKI Z BERLINA

LESZEK SZARUGA

Zaczyna się powoli - co widać niestety tylko w prasie wydawanej na emigracji, głównie w paryskiej "Kulturze" - rozmowa o pieniądzu i ich wykorzystaniu przez opozycję w kraju. (Nawiasem mówiąc, przydałby się obecnie w budżecie "Solidarności" milion dolarów przeznaczony przez kierownictwo Związku na służbę zdrowia - odszkodowania dla strajkujących idą w miliony). W ostatnim numerze "Kultury" pisze Halina Kuczyńska, "Do niedawna sądziłam, że spraw rozdziału funduszy, jakie ma opozycja, nie należy omawiać publicznie. Wydawało mi się, że lepiej porozumieć się w tej sprawie nawet później, ale pośród swoich, niż omawiać je głośno, co sprawę oczyszcza i przyspiesza, ale zawsze daje też okazję do wytknięcia opozycji jeszcze jednego błędu. Ale czas mija, a z rozdziałem funduszy, jakie ma opozycja w Polsce, naprawdę nie wszystko jest w porządku". Podobnych sygnałów jest więcej. Nie znaczy to, oczywiście, że ktoś gdzieś pieniądze defrauduje. Chodzi o to, że pieniądze wydawane są często w sposób - powiedzmy ostrożnie - nieprzemyślany. Sprzyja temu niemożność publicznej dyskusji dotyczącej preferencji rozdziału funduszy, niemożność społecznej kontroli ich wydatkowania. Nikt też nie powinien podważać dobrych szlachetnych wręcz intencji ludzi "zarządzających kasą". Lecz dobre intencje nie wystarczą. W ruchu niezależnym konieczna jest ponawiana co jakiś czas dyskusja dotycząca celów, na jakie przeznaczone są społeczne pieniądze. Z wielu względów wszystkich danych ujawnić nie można - wszakże możliwe jest chyba prowadzenie sprawozdawczości, która w przybliżeniu przynajmniej pozwoliłaby na publiczną kontrolę celowości wydatków. Jak to zrobić, to już nie moja sprawa.

List Kuczyńskiej opublikowany w "Kulturze" dotyczy sprawy niezwykle istotnej, a mianowicie niedostatku środków, jakimi dysponuje niezależny ruch chłopski. I oto, czytamy, "związkowcy chłopscy zastukali do kasy solidarnościowej komisji interwencyjnej i uzyskali obietnicę 200 tysięcy złotych do końca roku. Przy średniej grzywnie 50 tys. zł wystarczy to na zwróce-

nie kosztów czterech osobom". Nie chodzi, oczywiście, o krytykowanie samej komisji interwencyjnej: "Od roku członkowie prezydium Tymczasowej Rady Krajowej Rolników "Solidarności" starają się o spotkanie z Wałęsą, aby porozmawiać o pieniądzu. czy Wałęsa jest o tym poinformowany, nie wiadomo, ale otoczenie Wałęsy ("dwór" - jak mówią chłopcy) traktuje ich jak natrętów. Przepytywania w warszawskich salonach przyniosły odpowiedź "ci chłopcy sami nie wiedzą, czego chcą. Kręcą się stale przy Wałęsie, chętnie uwiesiliby się jego kłamki".

Ruch chłopski ma w Polsce wielkie tradycje, nie trzeba o nim przypominać, każdy, kto zna historię najnowszą, powinien wiedzieć, jak ważną rolę odegrała po wojnie partia Mikołajczyka. Warto może jednak przypomnieć, że po roku 1976, gdy zaczęły się budować pierwsze organizacje opozycyjne, właśnie komitety chłopskie były jednymi z pierwszych. Jest rzeczą oczywistą, że ludzie, którzy żyją w rozproszeniu, w małych ośrodkach, zaharowani do nieprzytomności, mają o wiele mniej czasu i możliwości do prowadzenia pracy organizacyjnej niż ich koledzy z wielkich ośrodków miejskich. Niemniej wychodzi co najmniej sześć tytułów regularnie ukazujących się chłopskich gazet, działają wydawnictwa (np. Wydawnictwo "Chłopi"), prowadzone są badania dotyczące stanu wsi polskiej itd. A jednocześnie od początku ruch chłopski traktowany był - przynajmniej z mojego, dalekiego od profesjonalności punktu widzenia - jak piąte koło u wozu. Widać to było doskonale w okresie jawnego działania "Solidarności", gdy właśnie ruchowi chłopskiemu brakowało doradców i fachowej pomocy. Czas by wreszcie zmienić stosunek do "tych chłopów", to ponad 10% polskiego społeczeństwa. To potężna baza społeczna opozycji - dotychczas prawie nie wykorzystana. A szkoda. Nie raz już bowiem w historii naszego kraju właśnie chłopcy stawali się czynnikiem decydującym o kierunku prze-

Skoro już o pieniądzu mowa, to warto także przyjrzeć się pewnym niedostatkom życia na emigracji. W Europie sytuacja wygląda zgoła odmiennie niż na kontynencie amerykańskim. Środków mniej, mniejsze też organizacyjne możliwości. Są, oczywiście, instytucje finansowo w miarę niezależne, o długoletnich tradycjach, takie jak londyński POSK, czy paryski Instytut Literacki. Ale pojawiają się nowe instytucje, które bez konkretnej i szybkiej pomocy mogą upaść, a chyba byłoby tego szkoda. Nie myślę o nowych czasopismach, czy wydawnictwach - sporo ich pojawiło się wraz z posolidarnościową emigracją, część upadła dość szybko, część nadal się rozwija, tego rodzaju inicjatyw jednak nie brakuje, można się nie martwić o to, że nagle polscy wychodźcy nie będą mieli co czytać.

Inaczej jest jednak z telewizją. Przykład z polskiego podwórka w Berlinie Zachodnim. Oficjalne statystyki mówią, że tu na stałe 12 tysięcy Polaków. Ale statystyki te nie uwzględniają Polaków, którzy tu przyjechali jako Niemcy przesiedleńcy z Polski - ci automatycznie traktowani są przez urzędy jako Niemcy. Nie uwzględnia się też tysięcy ludzi zatrzymujących się tutaj bez zameldowania (do Berlina można przyjechać bez wizy). W okresie letnich wakacji liczba Polaków w tym mieście w porywach sięga nawet 40 tysięcy. Nie jest to mała społeczność. I właśnie z myślą o niej dwoje emigrantów - pisarka Ewa Maria Ślaska i dziennikarz Grzegorz Ziętkiewicz uruchomili polski program telewizyjny o nazwie Magazyn Wyspa. Nie jest to wielkie przedsięwzięcie - jedna godzina programu miesięcznie. A możliwe jest to dzięki istnieniu tzw. "wolnego kanału" udostępnianego każdemu, kto ma do zaprezentowania własny program. Pożyczana jest nawet kamera, udostępniany stół montażowy. Wszystko działa na prawach improwizacji i indywidualnego wysiłku tych dwojga ludzi. Ale....

Kamera wypożyczona jest tylko raz w miesiącu, co poważnie ogranicza możliwości pracy. Pożyczanie kamer amatorskich w sposób istotny obniża jakość programu. Autorzy, żyjący jak większość emig-

rantów na dość - powiedzmy delikatnie - średniej stopie, nie bardzo mogą łączyć z własnej kieszeni na taśmę, sprzęt oświetleniowy i inne środki niezbędne do pracy. Fakt, że w tych warunkach impreza działa już ponad rok graniczy z cudem. Próby uzyskania jakichś środków z instytucji emigracyjnych spęły oczywiście na niczym. Może i nie byłoby powodów do rozpacz - ot jeszcze jedna inicjatywa, która lada dzień padnie, będzie jakaś następna. Można by było i tak na to spojrzeć, ale jednocześnie, gdy się tu obserwuje bogaty i często nadawany program turecki, gdy ogląda się telewizję dla emigrantów irańskich, wówczas nachodzą człowieka smutne refleksje dotyczące zdolności samoorganizacyjnych naszych rodaków.

Ten program telewizyjny ważny jest dla kilku powodów. Przede wszystkim ma on znaczenie dla żyjących tu Polaków, wielu tylko poprzez kontakt z telewizją ma możliwość kultywowania związków z kulturą krajową. Po drugie - Berlin jest miastem szczególnie: przewija się przez to miasto sporo osobistości polskiej kultury. Magazyn Wyspa zarejestrował już - i przesyła do kraju - rozmowy z pisarzami takimi jak Lothar Herbst, Wiktor Woroszyński, Władysław Bartoszewski, Jacek Bocheński. Z postaciami tak ważnymi, jak Tadeusz Mazowiecki czy Jerzy Holzer. W stałej "rubryce" rejestruje spotkania z polskimi wydawcami na Zachodzie. Pomijając już inne względy - to, co dotychczas tu zarejestrowano, ma olbrzymie znaczenie dla polskiej kultury, tworzy archiwum, być może jedyne, postaci, które w oficjalnym życiu kraju skazane są na publiczny niebyt. Szkoda by było, gdyby ta inicjatywa padła.

• • • • •

W związku z ostatnimi wydarzeniami w Polsce sporo się tu czyta o przebiegu wypadków i znów pojawiły się dyżurne określenia prasowe mówiące o "ekstremistach w Solidarności". Ponieważ określenia te pojawiają się także i w niezależnej publicystyce (co prawda rzadko), warto się może zastanowić, co one oznaczają. W normalnym ludzkim języku ci "ekstremiści" to po prostu socjaldemokraci, czy liberałowie. Gdy tłumaczę to tutejszym dziennikarzom, nie mogą się z początku połapać - dopiero po chwili orientują się, że przejęli te określenia z wypowiedzi władz polskich. Tłumaczę mi też zaraz, że może to rzeczywiście niezbyt szczęśliwe określenie, lecz im chodzi o to, by dać do zrozumienia swym czytelnikom, iż są to działacze myślący "nierealistycznie". Realizm ma polegać na tym, by opozycja polska wreszcie pojęła, że nie może nastąpić żadna destabilizacja w środku kontynentu europejskiego, a taką właśnie destabilizację grozi nadmierny rozwój ambicji politycznych w Polsce. Wszystko to wykładają mi poważnie, wyraźną troską i lękiem, czy aby przedstawiciel tego zanarchizowanego narodu jest w stanie ich argumenty zrozumieć.

Pytam ich wtedy ze spokojem i troską: dlaczego akurat Polacy mają być tym wybranym narodem, który będzie w nieskończoność płać cenę europejskiej równowagi? Dlaczego oni, którzy - i słusznie - upominają się o prawa gnębionych ludów Afryki, czy Ameryki Południowej, jakoś nie potrafią dostrzec i zrozumieć nie tak znów odmiennych ambicji ludu mieszkającego o mieć od nich? Pytania, oczywiście, pozostają bez odpowiedzi. Bo cóż mieliby do powiedzenia? Że Afryka daleko i tam to inna sprawa? Tego powiedzieć nie wypada. Salon europejski nie może być przecież cyniczny. Ale jest.

• • • • •

Dokończenie
z poprzedniego numeru

Narody w krajach wpływów sowieckich straciły zaufanie do swojej władzy, nie wierzą więcej w to, że ci sami działacze mają chęć lub zdolności, żeby zmienić sytuację. Polski ekonomista Adam Szaff określa wpływ pieriestrojki na kraje Bloku Wschodniego następująco: "program jest piękny, ale nie do przeprowadzenia z tym starym użytym kierownictwem".

W Bukareszcie, Sofii, czy Berlinie Wschodnim są jeszcze stale starzy szefowie partii, którzy do tej pory nie dopuszczali do reform. Po zmianie w Pradze, kiedy doszedł do władzy stary przyjaciel Sowietów (brał on udział w wezwaniu sowieckich czołgów w 1968 r. i zakończył reformy Dubczeka) rządzi nadal konserwatywna koalicja.

W Warszawie nadal rozkazuje partyjny generał, który przed siedmiu laty zakończył gwałtem wojskowym budzącą się w narodzie nadzieję na próbę zmiany.

Tylko w reformujących Węgrzech Grosz myśli o tym, że należy wycofać się kiedy nadchodzi "granica biologiczna".

W Bloku Wschodnim istnieje przekonanie, że ta zużyta kadra partyjna, która przez dziesięciolecia szła fałszywą drogą nie potrafi teraz prowadzić właściwej gospodarki.

Imperium drży: kierownictwo sowieckie tkwi tak głęboko w walkach o właściwy kierunek, że nie chce brać odpowiedzialności za innych: "co w Polsce się dzieje obserwujemy dokładnie" - mówi moskiewski rzecznik prasowy Gierasimow. "Oni idą swoją drogą, a my naszą. Nie widzimy żadnych bezpośrednich związków. My mamy nasze własne problemy".

Ekspert Ambarzunow wydał ostatnio nową ocenę inwazji w Czechosłowacji w 1968 r. "Jest to sprawa Czechosłowacji. Czołgi były wprowadzone sowieckie, lecz dzisiaj jest to sprawa otwarta, kogo miały one wesprzeć: konserwatystów czy postępowych".

Więcej jest nowych ocen. Kierownik sekretariatu sowieckiego KC Jegor Ligaczow, podczas swojej wizyty w Budapeszcie, zapewnił wspaniałomyślnie: "wszystko co działo się na Węgrzech jest sprawą węgierskich towarzyszy. Nam się podoba wszystko to co podoba się węgierskim towarzyszom".

Michaił Gorbaczow pierwszy wykazał bankructwo otwartego socjalizmu i został jednocześnie likwidatorem tej upadającej firmy. 70 lat wyrzeczonych konsump-

cyjnych, utraty wielu życiowych szans, dobrowolnych ofiar i wielu milionów tych, którzy padli ofiarami było daremne - po prostu pomyłka.

Studenci mówią o systemie wielopartyjnym, niezależnych związkach zawodowych, oraz o tym, że nadszedł czas, żeby tych komunistów, którzy "odhumanizowali" życie w kraju, pociągnąć do odpowiedzialności.

Po majowej manifestacji robotniczego święta nastąpiło u działaczy ponownie brutalne otrzeźwienie. Jeden z nich opisał jak partia już w 1917 r. zamieniła się w aparat gwałtu i terroru.

"Wraz ze zwycięstwem rewolucji październikowej", analizuje Kowaszyn Seliwanow "wstąpiły do partii obce elementy chcące zrobić karierę. Dopasowali się oni jako "obroncy" woli szefa partii i eliminowali zasłużonych komunistów jako "wrogów ludu", nie powiedział jednak nazwiska człowieka, który stał na szczycie władzy.

Ten niekontrolowany gwałt centrali, popierany przez "pasożytów" z kierownictwa, często skorumpowanej nomenklatury, mówi głośno Seliwanow, trwał i za czasów Chruszczowa i za czasów Breżniewa. W tym czasie właśnie mówiło się wśród narodu, że człowiek z rozumem i sumieniem nie wstąpi do partii.

Ten generalny obrachunek, który jeszcze przed paroma miesiącami, wiódłby bezpośrednio do obozu pracy, znalazł się w dzienniku "Prawda" z 2.05. w rubryce listy od czytelników. Innymi słowy: partia sama usiłuje spalić, uświęconą do tej pory ciszę przeszłości.

Wszędzie narusza się najświętsze dobra Związku Sowieckiego. "Forma socjalizmu państwowego już się przeżyła, nie wykazała efektywności w sytuacji rewolucji technicznej". Jedyna alternatywa: "samorządny socjalizm całego narodu".

Patrząc do tyłu na korzenie tej wielkiej pomyłki "Moskiewskie Wiadomości" odważyły się poruszyć ikonę Lenina, który w propagandzie stał się "pewnego rodzaju bolszewickim Chrystusem", mimo iż jego poglądy też zmieniały się w zależności od miejsca i czasu.

Także w kraju socjalistycznym trwa walka o przywództwo i władzę. Dotyczy to sowieckiej przyszłości. Gorbaczow powiedział do odwiedzających go Amerykanów, że "rzeczywista walka" o przeprowadzenie jego programu reform jest ostatnią szansą i ratunkiem Rosji.

Przecież w "Sowieckiej Rosji" ukazał się uderzająco reakcyjny manifest prze-

ciwników pieriestrojki, który przed wydrukowaniem został uzgodniony z Ligaczowem. Jest przeciwnik Gorbaczowa, który nie traci z oczu interesów podległego mu aparatu partyjnego.

W tym artykule było wszystko, o czym Ligaczow już mówił - przeciwko gospodarce rynkowej, przeciwko wpływom zachodniej kultury masowej, przeciwko nieograniczonemu pluralizmowi i przedstawianiu historii sowieckiej jako "jedynego łańcucha błędów i przestępstw".

Artykuł ów, na polecenie Ligaczowa, wydrukowano w wielu prowincjonalnych gazetach, a jego przedruk ukazał się w "Neues Deutschland". Lokalne konferencje partyjne solidaryzowały się z nim, jedną z tych konferencji transmitowano w telewizji.

Przez trzy tygodnie nikt nie protestował, w końcu oceniła go "Prawda" i zmuszono do wydrukowania formalnego odwołania. Gorbaczowowi udało się, decyzją Biura Politycznego, odebrać podporządkowany mu resort środków masowego przekazu i oddanie go Jakowlewowi. Teraz nastąpił prawdziwy rozkwit wymiany poglądów.

Dodatek niedzielny do "Izwestii" wymienił po raz pierwszy listę ludzi, za śmierć których jest odpowiedzialny Stalin: 18 - 25 mln podczas przymusowej kolektywizacji oraz w latach 1935-53, nie licząc ofiar wojny, a liczba ich wynosi drugie tyle.

"Wiadomości Moskiewskie" publikują list, w którym korespondent domaga się by wszystkich winnych od góry do dołu postawić przed sądem. "Czy chociaż jeden z tych sprawców został ukarany? Na tego rodzaju przestępstwa nie ma przedawnienia".

W jednym z reportaży napisano, że nasz kraj to jedno z największych więzień na świecie - wszystkie cele są zajęte.

Czy tego rodzaju otwartość rzeczywiście pomaga sprawie Gorbaczowa nie wiadomo? Widocznie ten rewolucjonista, wykorzystuje tę nową władzę nad środkami masowego przekazu jak niegdyś chiński Mao. Teraz środki masowego przekazu stały się łącznikiem między "sztabem a frontem pieriestrojki" nie jak do tej pory hamulcem i sabotażystą ze strony "administracyjnych struktur biurokracji".

Mimo rozrachunku z przeszłością i polityką otwartości, reforma gospodarcza nie wniosła wiele nowego, a nawet grozi utknięciem w miejscu.

"Pracujcie. Podnoście wydajność" domagają się kierownictwa. Jak pyta jeden z zatrudnionych "Prawdę", "jeżeli nie ma wyposażenia technicznego, części zamiennych, kiedy zapomniano o służbie napraw-

WALKA O WŁADZĘ

W całym bloku wschodnim rządy starają się rozpaczliwie przestawić system polityczny i gospodarczy tak, by nie zagroziło to panowaniu komunistycznemu. Próby reformy wykazały w całej rozciągłości wymiary kryzysu, a konkretna poprawa dla narodów na razie nie nadeszła. Supremacja Związku Sowieckiego stanęła w dramatycznej walce o kierunki rozwoju, a w Polsce robotnicy domagają się usunięcia reżimu.

czej i brakuje narzędzi?"

W tej sytuacji, w wyobraźni narodu, pieriestrojka to błąd. Ekonomista Szmel'jów, zięć Chruszczowa, uważa, że: "w partii, w samorządzie i organizacjach gospodarczych rośnie ukryty, a nie raz jawny opór, milczące sprzysiężenie przeciwko pieriestrojce, w którym często interesy pewnej części miejscowych kierownictw znajdują poparcie w instancjach centralnych".

Gorbaczow, aby zmienić stosunki na szczycie na swoją korzyść, zastosował starą stalinowską metodę i zamiast zjazdu zwołał konferencję partyjną, na którą delegaci zostali wybrani w tajnym głosowaniu.

Syn Chruszczowa, w wywiadzie dla jugosłowiańskiego pisma "Vjesnik" wykazuje troskę, czy na tej konferencji partyjnej Gorbaczow nie upadnie. Jeden z członków KC powiedział do "Spiegla", że jest to jego życzeniem. Leningradzki pisarz Andrejew liczy się z większością starych towarzyszy i aparatczyków. Nie ma żadnej pewności, czy Gorbaczow będzie miał więcej zwolenników.

Niedawno pisała "Prawda", że rezultatów pieriestrojki jakoś nie widać. W ubiegłym roku, trzecim roku urzędowania Gorbaczowa, produkcja w Związku Sowieckim spadła prawie o połowę. W pierwszych trzech miesiącach bieżącego roku liczby te wyglądają lepiej, lecz nie we wszystkich dziedzinach produkcji.

Gorbaczow stara się ożywić nastroje w całym kraju, zapowiada, że partia będzie dawała najwyższy priorytet w ulepszaniu służby zdrowia, w budownictwie mieszkaniowym oraz w wyżywieniu narodu. Ostatnio prowadzono w RFN rozmowy na temat masowego importu dóbr konsumpcyjnych.

Ten zdecydowany ateista Gorbaczow otrzymał od patriarchy Primowa przyrzeczenie, że będzie się za niego modlił. Wspominał on o tym, że zostanie wycofany zakaz zatrudniania ludzi wierzących na stanowiskach, które do tej pory były wyłącznie dla członków partii.

"Moskiewskie Wiadomości" spekulują już na temat drugiej partii poprzez powołanie do życia organizacji zrzeszającej bezpartyjnych, lecz wiernych władzy, mogliby oni nawet kandydować w wyborach.

Teza Gorbaczowa o pieriestrojce jest jedyną alternatywą dla Związku Sowieckiego, stwierdzili na spotkaniu premier Czechosłowacji, Strougal i polski członek Biura Politycznego Rakowski.

Tłum. S.CECH

Der Spiegel 9.05.88

Igor Muradyan, przywódca grupy armeniskich intelektualistów, przemawia przed zgromadzonym tłumem w Erewaniu.

Associated Press

Dokończenie ze str. 1

Milicja azerbejdżańska podała, że w Baku miało miejsce pokojowe spotkanie ludności. Dysydent ormiański M. Gordissan powiedział w wywiadzie dla Agencji France - Presse, że trzydniowy strajk generalny zostanie przedłużony, jeśli parlament ormiański, który zbiera się na specjalnym posiedzeniu w środę 15 czerwca nie podejmie rezolucji o samostanowieniu regionu Nagorno-Karabachskiego. Do wybuchu napięć etnicznych doszło w Armenii i Azerbejdżanie w lutym br. Pokojowe demonstracje w Armenii podczas których domagano się przyłączenia regionu Nagorno-Karabachskiego do Armenii, wywołały falę antyormiańskich ataków w Azerbejdżanie. Władze sowieckie przyznały oficjalnie, że w czasie tych walk etnicznych poniosły śmierć 32 osoby, w tym 26 Ormian. Według źródeł dysydenckich liczba ofiar śmiertelnych była o wiele wyższa. Wkrótce po wydarzeniach w lutym w Azerbejdża-

nie Kreml wykluczył możliwość przyłączenia regionu Nagorno-Karabachskiego do Armenii. Ormianie nie zrezygnowali jednak z wywierania presji na Moskwę. Szczególnie nasilenie demonstracji i strajków miało miejsce w ciągu ostatnich dwóch tygodni na terenie całej Armenii.

• **Samopodpalenie na Placu Czerwonym.** Na początku czerwca dotychczas niezidentyfikowana kobieta dokonała samopodpalenia na moskiewskim Placu Czerwonym. Inżynier z międzynarodowej agencji telewizyjnej "Visnews" Alan Kyrle był naocznym świadkiem czynu. Stwierdził on, że kobieta podpaliła się w pobliżu głównego wejścia do Kremla. Milicja zareagowała błyskawicznie. Narzucono na kobietę koc, gasząc w ten sposób płomienie i zabrano wozem milicyjnym. Władze sowieckie odmówiły komentarzy w sprawie tego incydentu. Moskiewski dysydent Siergiej Gregorjants poinformował, że po-

dobny przypadek miał miejsce w lutym br., kiedy to 50-letnia matka czworga dzieci podpaliła się w pobliżu pokoi gościnnych Prezydium Rady Najwyższej. Kobieta chciała zwrócić uwagę na swą beznadziejną sytuację. Protestowała ponieważ była bezdomna. Dodał on także, że w czwartek 2 czerwca około 30 bezdomnych osób z prowincjonalnych miasteczek urządziło demonstrację na Placu Czerwonym. Jej uczestników milicja szybko rozpędziła.

• **Wietnam wycofuje się z Kambodży.** 10 lat temu wojska wietnamskie w sile 120 tys. żołnierzy dokonały inwazji na Kambodżę. Celem agresora było obalenie prochińskiego reżymu Pol Pota i zastąpienie go władzą prosowiecką i prowietnamską. Naród kambodżański podjął jednak walkę z najeźdźcą i wkrótce liczba wojsk wietnamskich wynosiła ponad 200 tysięcy. Obecnie ministerstwo spraw zagranicznych Wietnamu

podało, że Hanoi wycofała do końca br. pierwszych 50 tysięcy żołnierzy wietnamskich z Kambodży. Całkowite wycofanie wszystkich żołnierzy wietnamskich z Kambodży ma nastąpić do końca 1990 roku. Zdaniem rządu komunistycznego w Hanoi posunięcie takie jest możliwe dzięki umocnieniu się władz demokratycznych w Phnom Penh. Wycofywanie się dywizji wietnamskich będą mogli obserwować zagraniczni dziennikarze.

• **Wietnamscy uchodźcy.** Wysoka Komisja d/s Uchodźców Politycznych przy ONZ przedstawiła dane dotyczące emigracji politycznej z Wietnamu. Na mocy porozumienia zawartego 9 lat temu pomiędzy Komisją a rządem w Hanoi, od 1979 roku wyemigrowało z

Wietnamu 140 tysięcy ludzi. Znaleźli oni schronienie w 24 państwach. W ubiegłym roku opuściło legalnie Wietnam 13 tysięcy Wietnamczyków. Nadal jednak o wiele większe liczby Wietnamczyków opuszczają kraj w sposób nielegalny. Stany Zjednoczone przyjęły w zeszłym roku 65 176 uchodźców z Wietnamu, Kanada 24615, Francja 13 402, a Australia prawie 11 tysięcy.

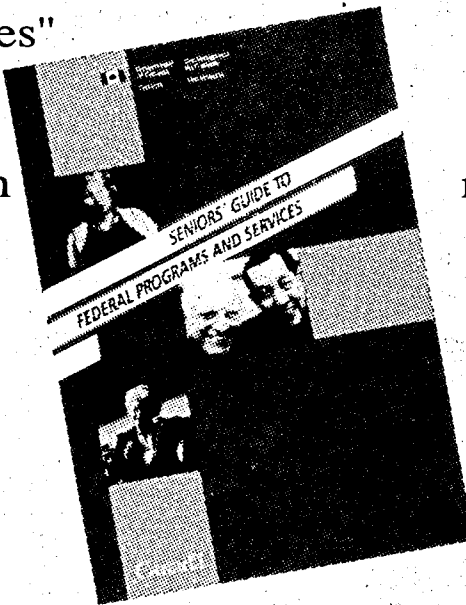
Parę tygodni temu władze tajlandzkie postanowiły nie przyjmować więcej wietnamskich uchodźców. W przypadku zawinięcia jednostki z uchodźcami do któregoś z portów Tajlandii, władze zobowiązane są do wydalenia statku, bądź łodzi po uzupełnieniu zapasów paliwa i zapewnieniu niezbędnych ilości prowiantu na dalszą drogę.

Z SOWIECKIEGO BLOKU

UWAGA EMERYCY!

Zaopatrzcie się w przewodnik usług, wydany specjalnie dla Was

Przewodnik ten nosi tytuł "Senior's Guide to Federal Programs and Services" i zawiera informacje dotyczące usług i ulg przysługujących emerytom. Rząd kanadyjski bowiem wprowadził szereg specjalnych świadczeń dla emerytów obejmujących wiele dziedzin. Przewodnik ten

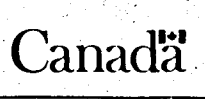
będzie do uzyskania w czerwcu w tzw. Infocentres oraz niektórych sklepach samoobsługowych. Obok niego dostępne będą również inne, podobnego typu, publikacje. Zainteresowani otrzymaniem przewodnika mogą wypełnić poniższy kupon i wysłać pod wskazany adres:

Seniors
P.O. Box 8176, Ottawa, Ontario K1G 3H7

Name _____ (PLEASE PRINT)
Street _____
City _____ Province _____ Postal Code _____
English ☐ Français ☐

Government of Canada
Minister of State for Seniors
Hon. George Hees

Gouvernement du Canada
Ministre d'État pour le Troisième Âge
L'hon. George Hees

4195 Dundas Street West, Toronto, Ont. M8X 1Y4

MARK GORLEWSKI
M.Sc., M.B.A., P.Eng.
Bus. 231 - 0600
Res. 769 - 9440

SPRZEDAŻ I KUPNO NIERUCHOMOŚCI
• Residential • Commercial • Industrial • Mortgages
• Investments • Appraisals

City of Toronto

PRZYPOMNIENIE DLA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI W TORONTO

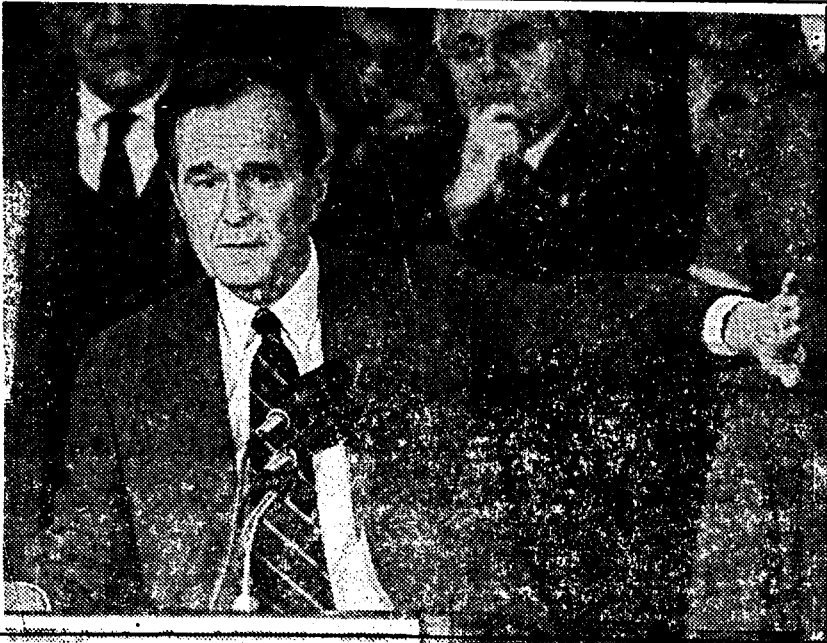
Do dzisiaj powinniście byli Państwo otrzymać Final Realty Tax Bill za rok 1988. Jeżeli nie otrzymaliście go jeszcze proszę dzwonić na numer 392-7115 lub napisać do Tax Collector, City Hall, Toronto, M5H 2N2, lub przyjdź do Tax Information Counter, Main Floor, City Hall w jak najszybszym terminie. Jeżeli nawet nie otrzymaliście jeszcze tego rachunku, macie obowiązek płacić podatki od nieruchomości. Cztery ostatnie raty na rok 88 muszą być zapłacone 15 czerwca, lipca, sierpnia i września.

Można zapłacić podatki w City Hall od poniedziałku do piątku, pomiędzy 8:30 a 4:30 lub w każdym oddziale Banku w mieście Toronto. Można też wysłać podatek bezpośrednio do City Hall. Czeki proszę wypisać na "The Treasurer City of Toronto".

Przypominamy, że podatki służą do opłacenia usług i urządzeń dzięki którym nasze miasto jest wspaniałym miejscem pracy i wypoczynku. Opłacają szkolnictwo podstawowe i średnie, straż pożarną, wywózkę śmieci, uprzątnięcie śniegu, porządkowanie parków i ośrodków rekreacyjnych, konstrukcję dróg, a także ochronę policyjną, opiekę społeczną, ochronę nieletnich i ambulanse.

TDD/TYY - 392-7354 po informacje ogólne lub 392-0719 po informacje podatkowe.

G.H. Clarke
City Treasurer.

Od dawna do mądrości politycznej należy nie wykładanie kart na stół. Obecnie, częściej niż zaledwie kilka lat temu, kandydaci ograniczają się do ogólników lub pityjskich odpowiedzi, unikając pełnego ujawniania swoich poglądów. Zmienił się również styl kampanii, do czego najwięcej przyczyniła się telewizja.

Dawniej kandydaci na prezydenta korzystali z rad przyjaciół — senatorów, kongresmenów i gubernatorów. Obecnie każdy kandydat ma sztab zawodowych doradców, dobrze płatnych specjalistów różnych dziedzin (np. Roger Aisles, łącznik wiceprez. Busha z sieciami telewizyjnymi i ekspert reklamy telewizyjnej otrzymuje \$25,000 miesięcznie).

Kandydat jest prawie niewolnikiem swego sztabu, który ustala jego porządek dnia, z kim ma się spotkać, co ma mówić i jak się ubierać. Doradcy przygotowują oświadczenia i przemówienia kandydata, śledzą wypowiedzi rywali i komentarze środków masowej informacji. Kampania wyborcza kandydatów na prezydenta, gubernatora i senatora ludnego stanu nie osiągnie celu, jeżeli nie jest zorganizowana według najnowszych zasad "nakukowych."

Według tych zasad szczerść jest błędem, bo kandydat pozyskuje sobie grupę wyborców, która zgadza się ze stanowiskiem jakie zajął, ale równocześnie zraża do siebie grupy przeciwnie. Przykładem szczerści, która okazała się złą, było przemówienie akceptujące nominację kandydata demokratów W. Mondale'a na kongresie partyjnym w 1984 r. "Mr. Reagan podniesie podatki i ja zrobię to samo. On tego nie powie, ja właśnie to uczynię." W dyskusji przed wygłoszeniem przemówienia doświadczeni politycy byli przeciw wyznaniu, że Mondale jest za podwyżką podatków. "Ideowi" doradcy stali na stanowisku, że przykra konieczność podniesienia podatków zwróci uwagę wyborców na ogromny deficyt budżetowy, co jest rezultatem błędnej polityki prez. Reagana i podniesie prestiż kandydata demokratów, który dla dobra kraju potrafi wznieść się ponad interesy partii i własne. Zwyciężyli "ideowi" doradcy, przegrali politycy a z nimi Mondale.

Lekcja sprzed czterech lat nie poszła w las. Obecnie, zarówno u demokratów jak i u republikanów Białego Domu podczas pierwszej "ideolodzy" zostali zepchnięci na kadencji prez. Reagana. Baker, je drugie miejsce, a na czoło wysunęli go zastępcę Michael Deaver i Richard Darman doprowadzili do se-

na kampanię, stratedzy polityczni i eksperci od propagandy, mający doświadczenie doświadczenia, szczególnie telewizji.

Z zepchnięciem na drugi plan "ideologów" zamazały się poglądy kandydatów na istotne zagadnienia. Niektórzy politolodzy dopatrują się w nowych zasadach kampanii "rewolucyjnej" zmiany przedstawiania kandydatów, która umożliwi zajęcie najwyższych stanowisk w państwie ludziom o mniejszym kalibrze niż było to możliwe dawniej. Obecnie o wyborze decyduje osobowość kandydata, charyzma i zdolności aktorskie. Chcąc dowiedzieć się, jakie stanowisko kandydat zajmuje w ważnych sprawach, trzeba poznać jego doradców i przyjaciół. Interesują się nimi sztaby kampanijne rywali, środki masowego przekazu i powinno interesować się nimi społeczeństwo. Doradcy zwycięskiego kandydata na prezydenta zajmują kluczowe stanowiska w Białym Domu i w rządzie. Znając doradców możemy dokładnie przewidzieć jaką politykę będzie prowadził następny prezydent.

Przełknijmy się doradcom kandydatów na prezydenta. Kandydatem republikanów będzie wiceprez. George Bush. Kandydatem demokratów —

Michael Dukakis. Jego rywal pastor Jesse Jackson odegra jednak ważną rolę na kongresie demokratów.

George Bush

"... Bush przywiązuje małe znaczenie do ideologii zarówno w sprawach wewnętrznych jak i międzynarodowych," pisze tyg. "Insight." "Rzuca się w oczy," dodaje tygodnik, "brak w sztabie Busha ekonomistów 'supply side,' konserwatywnych teoretyków społecznych i antysowieckich intelektualistów..."

Przeważają weterani polityczni o długoletnim doświadczeniu na różnych stanowiskach w rządzie, których łączy również długoletnia przyjaźń z Wiceprezydentem.

Największy wpływ mają: James A. Baker III, obecny sekr. skarbu i Nicholas F. Brady, przewodniczący Rady nowojorskiego banku inwestycyjnego "Dillon Read and Co." Baker (nie mylić z Howardem Bakerem, obecnym szefem sztabu Białego Domu, który popierał sen. Roberta Dole) był szefem kampanii Busha przeciw Reaganowi w 1980 r.

Po połączeniu sił i zwycięstwie Reagana, Baker był szefem sztabu

rii zwycięstw Reagana w Kongresie (obniżenie podatków, podwyższenie wydatków na zbrojenia itp.). Po objęciu stanowiska sekr. skarbu Baker był inicjatorem reformy systemu podatkowego, przeprowadził program zmierzający do zmniejszenia deficytu handlowego i przekonał główne mocarstwa przemysłowe o konieczności współpracy ekonomicznej.

Baker miał zamiar zrezygnować ze stanowiska sekr. skarbu i poświęcić się wyłącznie kampanii wyborczej Busha, sytuacja ekonomiczna skłoniła go (przynajmniej na razie) do zmiany stanowiska. Ponieważ zwycięstwo Busha w dużym stopniu będzie zależało od sytuacji ekonomicznej kraju, Baker postanowił pozostać na stanowisku sekr. skarbu, by pokierować odpowiednio rozwojem gospodarki. Jeżeli Bush zostanie prezydentem, Baker obejmie stanowisko sekretarza stanu.

Za radą Bakera, Bush, podkreślając lojalność wobec Prezydenta, wspomina o drobnych różnicach między nim a prez. Reaganem. Przed prawyborami w Illinois zapewnił, że będzie "mniej tolerancyjny" wobec łamania zasad etycznych przez członków swej administracji, z większą energią zabierze się do walki z deficytem budżetowym i poprze zwiększenie pomocy federalnej dla szkolnictwa.

Nicholas Brady jest kolegą Busha z Uniw. Yale. Obydwaj mieszkali w jednym pokoju w Domu Akademickim. Gubernator N. Jersey mianował Brady senatorem na miejsce sen. H. A. Williamsa (D.) skazanego na więzienie. Po opuszczeniu Senatu, Brady brał udział w pracach specjalnych komisji powołanych przez prez. Reagana z zadaniem zbadania sytuacji w Ameryce Środkowej, administracji i reform Pentagonu, oraz płac pracowników federalnych. Największy rozgłos uzyskał niedawno jako przewodniczący komisji, która badała operacje giełdy nowojorskiej (po czarnym poniedziałku) w październiku ub. roku). Zalecenia komisji spotkały się z silnym protestem sfer finansowych a prez. Reagan odrzucił sugestie komisji, ponieważ wprowadzenie ich w życie zwiększyłoby znacznie interwencję rządu w operacje giełdowe.

David Packard, b. zastępca sekr. obrony, był przewodniczącym komisji, która w 1986 r. wystąpiła z projektem reorganizacji Pentagonu, zmniejszenia biurokracji i zaoszczędzenia pieniędzy, Packard twierdzi, że chcielibyśmy reagować na każdą sytuację na świecie, "ale nie stać nas na to." W wywiadzie dla "Christian Science Monitor" w 1986 r. Packard opowiedział się za "dogadaniem się" z Sowietami, bo to umożliwiłoby zmniejszenie "nie-naturalnych" wydatków na zbrojenia i otwarcie sowieckiego rynku dla amerykańskiego eksportu. Uważa on, że ograniczenia wywozu technologii do bloku sowieckiego są zbyt surowe, a zagrożenie sowieckie "nie jest tak wielkie, jak wielu ludzi mówi."

Robert A. Mosbacher, przew. Rady firmy naftowej w Houston, Tex. był przewodniczącym komitetu finansowego kampanii prez. G. Forda w 1976 r. i Busha w 1980 r. Jest zwolennikiem obcięcia wydat-

ków zarówno na cele wewnętrzne jak i zbrojenia.

Herbert Stein, przew. Rady Ekonomistów prez. R. Nixona: Martin A. Feldstein, profesor ekonomii na Uniw. Harvard, usunięty ze stanowiska przew. Rady Ekonomistów prez. Reagana i obecny przew. "Federal Reserve Board" Alan Greenspan, należą do najbliższych doradców ekonomicznych Busha.

Głównym strategiem kampanii Busha jest 36-letni Lee Atwater. Eksperci z obydwu partii przypisują mu zwycięstwa Wiceprezydenta w prawyborach i wczesne wysunięcie się Busha na czoło kandydatów republikańskich.

Wśród doradców Busha widzimy wielu znanych polityków i ekonomistów. Brak wśród nich b. sekr. stanu A. Haiga, znawcy Sowietów Richarda Pipes'a, b. sekr. stanu H. Kissingera i b. amb. do ONZ pani Kirkpatrick. Wszyscy byli doradcami sen. Roberta Dole, do niedawna głównego rywala Busha.

Bush, który był ambasadorem do ONZ, amb. w Chinach i dyrektorem CIA, sam decyduje o polityce zagranicznej. Zasięga jednak opinii w tej dziedzinie kilku ekspertów. Należą do nich: Donald Greg, znawca Japonii i Korei; gen. B. Scowcroft, doradca do spraw bezpieczeństwa prez. Forda; b. sen. John Tower z Teksasu, b. sekr. marynarki John Lehman (przeprowadził program rozbudowy marynarki wojennej prez. Reagana) oraz demokratą prof. Zbigniew Brzezinski, doradca do spraw bezpieczeństwa prez. Cartera. Bliskim przyjacielem Busha jest b. ambasador w Afganistanie, Maroku i Arabii Saudyjskiej, Robert G. Neumann. Dobre stosunki łączy Busha z sekr. szkolnictwa Williamem Bennettem.

Kim jest Dukakis, kogo słucha i w jakich sprawach, jakie mogą być następstwa jego sojuszu z Jesse Jacksonem - szukaj w kolejnym numerze.

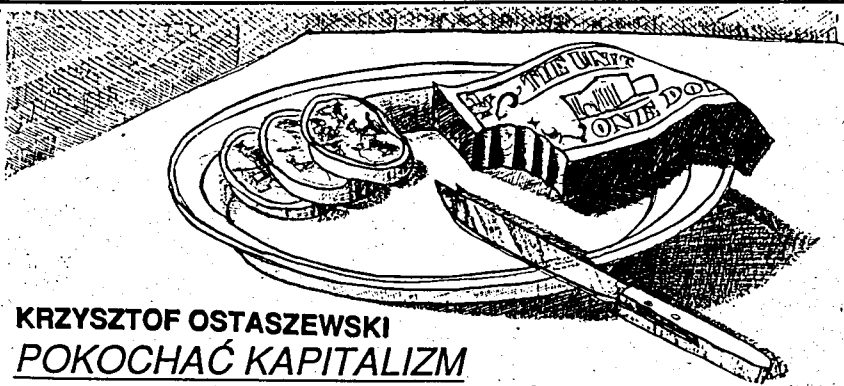

Associated Press

Bardzo rzadko sięgamy do przedruków, ale zdecydowaliśmy się na opublikowanie tego tekstu z racji jego szczególnej aktualności i kompetencji autora. Tekst ukazał się w dodatku tygodniowym Dziennika Związkowego w Chicago.

Doradcy Kandydatów

Jan Kraviec

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI
POKOCHAĆ KAPITALIZM

SOCJALIZM - ZAWSZE OBRZYDLIWY

Wschodnie wybrzeże Nikaragui zamieszkałe jest przez około 120 tysięcy Indian Miskito, Sumo i Rama i 30 tysięcy Murzynów pochodzących z Jamajki. Jest to jedyny obszar Ameryki Łacińskiej, w którym mówi się po angielsku. W regionie tym stacjonuje około 20 tysięcy uzbrojonych po zęby żołnierzy rządu sandinistów.

Gdy w roku 1979 marksiści zaczęli wprowadzać swoje kretyńskie pomysły w życie nad Atlantykiem w Nikaragui, jak na przykład Sandinista Komitety Obrony, nacjonalizacja biznesów i sklepów, racjonowanie żywności i kontrolowanie jej podziału, wywołało to sprzeciwy. Największe jednak oburzenie wywołało sprowadzenie kubańskich nauczycieli i zmuszanie mieszkańców do nauki hiszpańskiego.

W październiku 1980 wybuchły gwałtowne demonstracje. Mieszkańcy miasta Bluefields wyszli na ulice niosąc hasło "Precz z komunizmem!".

W odpowiedzi na to sandiniści wprowadzili terror na wschodnim wybrzeżu. Kampania rozpoczęta w roku 1980, rozwinęta w pełni w 1982 roku, przyniosła czteroletnią okupację i całkowite zniszcze-

nie wielu indiańskich wiosek. Mieszkańcy tych wiosek byli tysiącami przesiedlani na obszary w centrum Nikaragui. Uciekając przed terrorem, około 40 tysięcy z nich wyemigrowało do Hondurasu. Część Indian przystąpiła do walki z okupantem.

W roku 1985 rozpoczęły się trwające dotychczas, negocjacje między rządem Nikaragui (słowo "rząd" jest tu oczywiście nie na miejscu, ale niestety nie mamy dotąd rozróżnienia między autentycznym rządem, a mafią sprawującą władzę, w naszym języku) i liderami partyzantów indiańskich. Część więźniów politycznych uwolniono, ponadto pozwolono powrócić siłą przesiedlonym. Rząd ogłosił plan autonomii dla regionu. Indianie przyjęli tę obietnicę dosyć sceptycznie.

Niektórzy spośród uchodźców w Hondurasie również zaczęli powracać do stron rodzinnych. Sprzyjała temu nie najlepsza sytuacja w obozach uchodźców. Mimo iż Kongres Stanów Zjednoczonych przyznawał regularnie pomoc dla tych obozów, ostatnio 2.19 miliona dolarów, brak jest w nich wielu podstawowych artykułów, a przede wszystkim - brak jest nadziei. Świat pozos-

tawił antykomunistów w Nikaragui samym sobie.

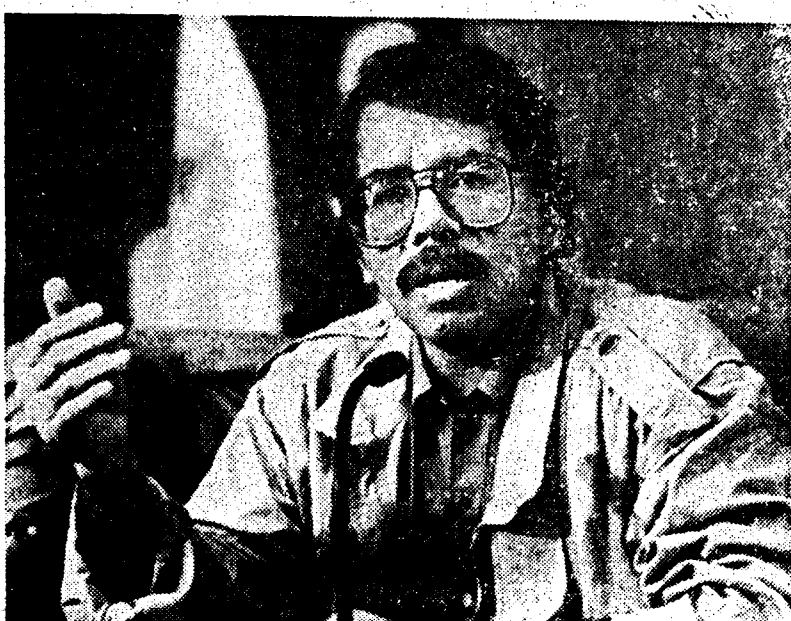
Ale ci, którzy wracają znajdują swą sytuację bardzo ciężką. Ich wioski są zniszczone, gospodarka w stanie zupełnie beznadziejnym, brak wszelkich materiałów, żywności. Najgorsza jest oczywiście całkowita kontrola sandinistów nad gospodarką. Indianie powiadają, że tam gdzie są sandiniści, nie ma nic, zaś w regionie, gdzie ich nie ma, w wyniku pracy i wszelakich zabiegów mieszkańców prędzej, czy później pojawia się żywność i inne potrzebne rzeczy.

Sandinisci zaś negocjują, a w międzyczasie przygotowują specjalistyczne oddziały wojskowe do walki z partyzantami. Ćwiczą się, maszerują, zawsze gotowi. Skąd my to znamy?

Indianie mówią, że sandiniści uważają, że wojna się kończy, gdy kończy się strzelanie. Dla Indian zaś wojna się skończy, gdy rozwiązane zostaną problemy, które wywołały strzelanie.

Droży Państwo! Na naszych oczach

Prezydent Ortega rozpoczął rozmowy z partyzantami. Według ostatnich doniesień, pod wpływem nacisków krajowych i zagranicznych poczęł iść na daleko idące ustępstwa.

dokonyje się morderstwa kraju. Kraj ten nazywa się Nikaragua. Ludzie, którzy walczą z bandytami, którzy dorwali się tam do władzy, obdarzani są niewybrednymi epitetami w prasie.

Chciałbym Państwu przypomnieć, że takie same epitety używane są w PRL na określenie tych oddziałów partyzanckich, które w roku 1945 podjęły walkę z nowym okupantem - Sowietami.

Jak pisał Piotr Wierzbicki w "Myślach staroświeckiego Polaka", w Polsce nie ma prawicy, bo komuniści ją wymordowali w latach czterdziestych i pięćdziesiątych. Dokładniej mówiąc, w Polsce nie ma ludzi, dla których socjalizm jest nie do przyjęcia, bo ich wymordowano lub zmuszono do opuszczenia kraju.

Każdy człowiek może żyć w kapitalizmie, jeśli tylko gotów jest wyrzec się użycia przemocy wobec innych ludzi. Nie każdy może żyć w socjalizmie - socjalizm jest dla niektórych ludzi tak wstrętny i obrzydliwy, że wolą walczyć niż żyć w takim poniżeniu.

UWAGA
Polska w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO CREDIT UNION LTD.
2150 Bloor St. W.
(wejście od wschodniej części budynku)
TEL. 762-9523

CODZIENNIE od 10 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz.
SOBOTY od 10:30 do 12:30 po poł.

Konta depozytowe...	6 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5,000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	5 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	7 1/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	8% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	7 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	8% rocznie
1-roczne certyfikaty...	9% rocznie
1-roczne certyfikaty... (min. \$50,000)	9 3/4% rocznie
3-letnie certyfikaty...	9 3/4% rocznie
3-letnie non-redeemable...	10 1/4% rocznie
3-letnie certyfikaty (min. 50 tys.)	10 1/2% rocznie
RRIF	9 1/2% rocznie
demand depozyt	9% rocznie
1-roczne term depozyt (min. \$10,000)	9 1/2% rocznie
3-letnie term depozyt (min. \$10,000)	10 1/2% rocznie
Pożyczki personalne...	15% rocznie
Pożyczki hipoteczne... (50,000 pożyczki ubezpieczone na życie)	12 1/4% rocznie
RRCP	8 1/2% rocznie
Line of credit...	15 3/4% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONIA CZEKUWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

KAZIO

ZAPRASZA wszystkich Rodaków do swojego sklepu przy 3655 St. CLAIR AVE. E. (róg Midland) SCARBOROUGH

na najlepszej jakości polskie wędliny, różne rodzaje mięs, świeże i różnorodne pieczywo oraz inne wyroby delikatesowe

THE FUTURE BAKERY
NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB
dostarczamy do sklepów i do domu
739 Queen St. W.
Toronto, Ont.
TEL. 368-4235

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM K.P.K. OKRĘG TORONTO

206 Beverley St. Tel.: 979-9634, 979-9639

oferuje informacje i pomoc imigrantom polskim (w okresie poprzedzającym uzyskanie kanadyjskiego obywatelstwa) we wszystkich sprawach związanych z osiedleniem się i integracją w społeczeństwie Kanady, m.in. skierowania, tłumaczenia, pisanie życiorysów, uwiarytelniania dokumentów pod przysięgą itp. Biuro otwarte od poniedziałku do piątku od 10 rano do 4 po południu. Usługi bezpłatne.

Kompletyt pytań na test prawa jazdy po polsku mogą nabyć nowi imigranci w Ośrodku Pomocy na 206 Beverley St.; cena \$3.

Oferuje nowo przybyłym pomoc w osiedleniu w Kanadzie, pośrednictwo w szukaniu mieszkań, pracy, kursy angielskiego, poradnictwo i licencje zawodowe, usługi notarialne; program sponsorowania uchodźców - poniedziałki i czwartki, godz. 10.30 i 2.30; **zbiórowe sesje orientacyjne** - wtorki godz. 11.00 - 1.00. Zapraszamy. Biuro otwarte: pon. - piątku 9.30 - 4.30.

Uwaga: tłumaczenia dokumentów dla osób bez statusu imigranta, jak również niektóre usługi notarialne są odpłatne.

proceedzi, przy współpracy ochotników program "SPONSOROWANIA POLSKICH UCHODźCÓW". Zainteresowanych poręczyli, grupy minimum dwuosobowe, zapraszamy do biura w poniedziałki i czwartki w godzinach 10.00 do 2.00 po południu, w celu załatwienia formalności. Wymagamy oryginalne listy z pracy lub inne dowody dochodów. Wydajemy formularze oraz udzielamy telefonicznych informacji przez cały tydzień, w godzinach urzędowania biura. **Telefon 979-9634, 979-9639**.

WISŁA PARCEL SERVICE

72 Howard Park Ave.
Toronto, Ont. M6R 1V6
TEL. 534 - 9864

Uprzejmie zawiadamiam,
że z powodu alarmującej sytuacji
w Polsce

OBNIŻAM CENY PACZEK!

MORSKIE - 1.80 / 1 kg
LOTNICZE - 3.80 / 1 kg
DOPLATY BEZ ZMIAN.

JADWIGA, lat 36 Słoneczna dziewczyna
filolog, germanistka

Firma Sunshine, specjalizująca się w usługach matrymonialnych, przygotowuje katalog, w którym zamieszcza zdjęcia pań i panów z Kanady i z Polski, pragnących wstąpić w związki małżeńskie. W zamian reklamy, zgodziła się nam te zdjęcia udostępnić do publikacji. Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobiznę pięknej Polki. Może przez Echo znajdzie ją szczęśliwy wybraniec losu?

Międzynarodowe Biuro Matrymonialne
SUNSHINE
Panie i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert
pań i panów, głównie z Polski,
również z Kanady, USA i
Europy.
Piszcie do nas po Fotokatalog
oraz informator,
załączając \$ 5.00.
P.O. Box 11, Station D
Scarborough, Ont., Canada
M1R 4Y7

PARYŻ

Tekst i zdjęcia GRAŻYNA FARMUS

MIASTO INACZEJ

Paryż mnie zadziwił. Myślałam, że już takich miast nie ma. Że wielkie miasta Zachodu to ogromne wioski z ożywionymi urzędniczo centrami, gdzie od czasu do czasu pojawia się cyrk, czy teatr, spędzając przypadkowy i obcy tłum. Że ludzie żyją sobie w swoich domkach, tłamsząc te same pomysły i sady, jak zepsute powietrze w zamkniętym obiegu, spotykają się towarzysko wymieniając powierzchowne, banalne prawdy.

W Paryżu przekonałam się naocznie, że społeczeństwo nie jest tylko zbiorem rodzin, lub co gorsza przeżytkiem. We Francji istnieje w ten widoczny, jedyny sposób nieznanym Niemcom, Anglikom, czy Szwajcarom.

Bo wyobraźcie sobie 2 nad ranem. Ulica zapchana autyzkami, parkowanymi wzdłuż i w poprzek, na pasach i na chodniku. Tłum na jezdniach Montmartre, bo na chodnikach roztawiono stoły i trwają w najlepsze posilki ożywionej gromady młodych i starych. Oto zadziorna babcia dyskutuje wymachując gazetą. Grupa mężczyzn peroruje zawzięcie nad książką. Patrząc na to wiem, że jest tu na pewno możliwa i sztuka, i filozofia, i polityka. Jest bowiem wielu, których te sprawy obchodzą. Więcej, nawet socjalizm w tym społeczeństwie nie jest zboczeniem narzuconym przez grupkę fantastów, nie jest czymś obcym kulturowo jak w Szwecji, czy w Austrii. Da się tu pogodzić z tą potrzebą zbiorowej świadomości, życiem ponad stan, bez ciągłej asekuracji, oszczędności i długów. Polacy, ci osiedli na stałe, upodobnili się do paryżan, jak nasze tutejsze polonusy do anglosaskich strażników domowego spokoju. Jest więc tu żywe, aktywne środowisko intelektualne Polaków, są muzea salony, wydawnictwa i księgarnie. Obok instytucji sprzed wieku, i tych stworzonych przez bogatych i utytułowanych uciekinierów sprzed blisko półwiecza, pojawili się noworysze z najnowszej fali.

Kluby dyskusyjne, pismo, wydawnictwo i wytwórnia filmów dokumentalnych "Kontakt", radio Solidarność, nadające w języku francuskim przez cały dzień na Paryż, wiele innych inicjatyw kontaktu z krajem. O tym wszystkim warto przy różnych okazjach napisać. Tym razem jest to wydarzenie, w którym uczestniczyłam. Była nim kolejna światowa konferencja grup popierających Solidarność. 14 już z kolei meeting.

CZAS I MIEJSCE

Zwróćmy uwagę na daty.

Konferencja odbywała się między 26 a 29 maja. Niedługo więc po zakończeniu strajku w stoczni gdańskiej, a zarazem w miejscu gdzie informacje docierają najszybciej i najpewniej. W mojej ocenie ta jedność czasu i miejsca akcji nie zaowocowała najwspanialej, może dlatego że oczekiwano więcej odpowiedzi na trudne pytania niż dało się usłyszeć po drugiej stronie oceanu. Może dlatego że była za wcześnie, bo ocena strajków nadeszła już po zakończeniu konferencji (patrz oświadczenie KKW z 30 maja w numerze 34). Może wreszcie paryżanom wystarczą 2 słowa, by pojąć co w kraju się dzieje, a nam wszystko trzeba łopata. Dość, że po owej konferencji zdecydowałam się na zasięgnięcie opinii z innych niż oficjalne źródła i odbyłam rozmowę z Andrzejem Gwiazdą.

ABECADŁO CSSO

Dla przypomnienia - CSSO jest luźnym związkiem organizacji popierających Solidarność na całym świecie. Z roku na rok przybywa tych organizacji więcej. Z wąskiej elitarniej amerykańskiej grupy CSSO stało się instytucją masową. W tym roku dołączyła na konferencji grupa z St. Catherines, Ont. z Kanady, i grupy prosolidarnościowe z Australii. CSSO pozwala na wymianę doświadczeń, pomysłów, materiałów i publikacji. Stanowi szansę, wciąż jeszcze nie wykorzystaną koordynacji działań. Konferencje CSSO stają się powoli opiniotwórczymi ośrodkami emigracyjnymi. CSSO uwzględnia lokalne różnice i afiliacje polityczne poszczególnych organizacji, a także ich ideologiczną odmienność (wiadomo że większość organizacji europejskich, w tym również francuskie, siedzą w kieszeni hojnych związków zawodowych, gdy tymczasem organizacje amerykańskie i kanadyjskie nie tylko nie siedzą w niczyjej kieszeni, a na dodatek własne wypróżniają regularnie). Nieuchronnie więc współpraca organizacji, a także ich spotkania opierać się muszą na wzajemnej tolerancji.

KTO BYŁ

Warto w tym miejscu wymienić dla porządku kanadyjskie organizacje biorące

udział w 14 spotkaniu, bezpośrednio lub przez instytucje proxy. Jak zwykle obecni byli delegaci Polish Canadian Action Group z Toronto, w składzie Leszek Prusiński - koordynator kanadyjski, Zbyszek Farmus i ja. Towarzyszył nam preriowy Alek Piecyk, który udzielał się również jako tłumacz. GDS z Montrealu reprezentował Marek Przykorski. Głosy na konferencji oddali: Przyjaciele Solidarności z Kitchener, Friends of Solidarity z Edmonton, Friends of Solidarity Association z Vancouver, Stowarzyszenie Przyjaciół Solidarności z Winnipegu, Group of Solidarity St. Catharines i Związek Pomocy Solidarności z Ottawy. Na zjeździe obecny był też kierownik Biura Informacyjnego z Toronto Wojciech Gilewski.

Jak wiadomo, grup prosolidarnościowych w Kanadzie jest więcej, nie wszystkie jednak zdążyły na czas nadesłać swoje głosy, a brzydki! Czasem są one bardzo potrzebne, a na poprzednich konferencjach okazały się decydujące wobec różnic poglądów pomiędzy Europą a Ameryką Północną, a czasami USA i Kanadą. Tym razem nie było drastycznych, kontrowersyjnych rezolucji, ale dwie sprawy ciężkiego kalibru.

Pierwsza dotyczyła struktury CSSO. Po krótkiej, bezbolesnej walce, większość delegatów opowiedziała się za centralizacją, opodatkowaniem członków, czyli odejściem od luźnej struktury na rzecz organizacji. Koordynatorem całości został Józef Lebenbaum ze Szwecji. Jest on założycielem i pracownikiem agencji dokumentacyjno-fotograficznej o nazwie IPA, z której usług w zakresie serwisu fotograficznego wielokrotnie korzystaliśmy. Ze swojej siedziby w Lundzie zbiera materiały krajowe, jak również prowadzi przerzut sprzętu poligraficznego dla ugrupowań opozycyjnych w kraju. Dotychczas pełnił funkcję koordynatora europejskiego.

Druga sprawa dotyczyła relacji pomiędzy CSSO a krajem. No bo właściwie kim my dla kraju jesteśmy? Wiecznie otwartą skarbonką, czy też mamy prawo uczestniczenia w decyzjach, wywierania nacisków, zadawania pytań? Czy płacimy i wymagamy, czy dajemy, bo kochamy? Czy mamy prawo wyrażać swój niepokój i niezadowolenie, czy też nie wypada nam pouczać z bezpiecznych, oddalonych od kraju miejsc. Wątek ten przewijał się wielokrotnie i trzeba przyznać, że nie doprowadził do konstruktywnej filozofii politycznej CSSO, czego można się spodziewać po którejś z najbliższych, burzliwych konferencji.

Z GŁOWĄ W KRAJU

W pierwszym dniu przedstawiono działalność organizacji. Każdy pochwalił się czym mógł, po czym wywiązała się anemiczna dyskusja. To, co bowiem naprawdę zaprzętało głowy obecnych, to ostatnie strajki i ich tajemnicze zakończenie. Padła więc propozycja, by kierownik Biura brukselskiego Jerzy Milewski przedstawił własną ocenę sytuacji. Milewski wystąpił ad hoc, w tonie optymistycznym i wywołał szybką, gwałtowną burzę. Wielu uczestników kwestionowało zarówno optymistyczny ton tego wystąpienia, jak i jego wzorcowo-oficjalną linię KKW, którą Milewski reprezentował. Dyskusja może i doprowadziłaby do jasnych sformułowań lub konstruktywnych wniosków, gdyby nie plan. Uczestnicy musieli o 5 po południu opuścić budynek. Na drugi dzień natomiast nie przewidywano plenarnych obrad, lecz gościnne wystąpienia. Wieczorem, w klubie SPK miał wystąpić Jacek Kaczmarski. Zanimógł, wyjechał i nie wystąpił. W najbliższym numerze zamieścimy nowe piosenki Jacka, które dość trafnie oddają jego ocenę krajowych murów i szurmówek. Mogło się wśród triumfalnych pieśni zrobić nieprzyjemnie. W każdym razie, w zastępstwie pokazano nam na gorąco, otrzymany z kraju wielogodzinny film dokumentalny, z pierwszych dni strajku w Gdańsku. Film rozeźlił nas mocno, odstąpił bowiem obok znanych rzeczy patetycznych i wielkich, okrutną szamotaninę, skądinąd szanowanego przez nas, Lecha Wałęsę. Krótko mówiąc, Lech często i w zależności od obecnych doradców zmieniał zdanie, co do strajku, jego w nim miejsca i oceny swojej w nim roli. Samotność zdeterminowanej grupy strajkujących, otoczonej z jednej strony kordonem ZOMO, z drugiej manipulowanej przez mediatorów i doradców, była widowiskiem wstrząsającym i pozostawiła jeszcze więcej pytań bez odpowiedzi.

GOŚCIE ZNAMENICI

Jako się rzekło, kolejny dzień upłynął pod znakiem referatów. O sytuacji w Polsce mówił znany działacz katolicki Bohdan Cywiński. Potem występował: Jerzy Ursyn Niemcewicz, delegat Rządu RP, Jerzy Milewski, kierownik Biura Zagranicznego NSZZ "Solidarność" w Brukseli, po czym były wystąpienia dotyczące form współpra-

cy Solidarności z zachodnimi centralami związkowymi. Występowali: Jan Kułakowski - sekretarz Generalny "World Confederation of Labour", Stefan Nędzyński, przewodniczący "International Confederation of Free Trade Unions", Jan Kuczkiewicz - przedstawiciel "International Confederation of Free Trade Unions". Następnie występowali przedstawiciele francuskich central związkowych, stynących z ogromnej pomocy finansowej, moralnej i politycznej, zarówno dla Związku w kraju, jak i jego zagranicznych pomocników: Jean-Pierre Delhomenie, przedstawiciel CFDT, Guy Drilleaud, sekretarz generalny CFTC, Guy Le Neouannic, przedstawiciel FEN, Jacques Maire, przedstawiciel FO, Bernard Traverse, przedstawiciel CSE-OGC.

Potem odbyła się konferencja prasowa Jerzego Milewskiego oraz rozdano materiały dokumentalne ze strajków.

W godzinach popołudniowych wystąpili przedstawiciele środowisk emigracyjnych, którzy mówili o prawach człowieka w Europie Wschodniej. Byli to goście znakomici, o światowych nazwiskach: Richard Backis, Mihnea Berindei, Istvan Kemeny, Pavel Tigrid oraz dwoje Rosjan: Natasza Gorbaniewska oraz Władimir Maksymow. Trzeba w tym momencie przyznać, że od Maksymowa dostało się trochę Polakom. W posiadaniu redakcji jest rosyjski tekst tego wystąpienia, który postaramy się Państwu, jako mocno dyskusyjny, przedstawić w którymś z kolejnych numerów.

DZIEŃ PŁONÓW

W dyskusji, która niestety odbywała się pod nieobecność osoby kompetentnej, a więc Jerzego Milewskiego, członkowie CSSO wyrażali opinie, że należy nieść pomoc podstawowym ogniwom Związku, oraz rodzinom osób biorących udział w akcjach strajkowych i innych protestach. Można podejrzewać, że w tym kierunku pójdą działania poszczególnych organizacji, które mogą przejąć patronaty nad komitetami zakładowymi. Akcja taka o tyle ma sens, że struktury Solidarności mają dostatecznie silne oparcie w związkach zawodowych na Zachodzie, w instytucjach prywatnych i rządach. Gorzej natomiast wygląda sprawa z podstawami ruchu Solidarności.

Wyrażano zaniepokojenie, że w przebiegu obrad stosunkowo niewiele miejsca poświęcono bieżącej sytuacji w Polsce. W związku z tym domagano się od nowych władz CSSO, by na kolejny zjazd przygotowano więcej syntetycznych opracowań oraz materiałów, jak również pozostawiono więcej miejsca na plenarną dyskusję nad oceną sytuacji z perspektywy emigracji.

14 Zjazd wystosował rezolucję, w której wyraził zadowolenie, że ideały Solidarności, mimo trwającej od 13 grudnia 1981 r. delegalizacji Związku, są żywotne w społeczeństwie polskim i wyraził radość z powodu licznej obecności młodzieży w ostatnich akcjach strajkowych w Polsce. Wysłał też list do Krajowej Komisji Wykonawczej z prośbą o szczegółową ocenę sytuacji z uwzględnieniem aktywności poszczególnych regionów oraz wystosowano szereg rezolucji, których teksty zamieszczamy obok.

Podczas konferencji pojawiło się kilka wątków ubocznych, dla programu konferencji, ale istotnych dla kraju, a mianowicie: występowali delegaci organizacji chłopskich z Polski oraz ich zagraniczna reprezentacja w osobie I. Kuczyńskiej - wydawcy kwartalnika poświęconego polskiemu rolnictwu. Owocem tych wystąpień była rezolucja, którą zamieszczamy na str. 6, dotycząca rolnictwa indywidualnego. Na konferencji wystąpił również Jacek Adam Winkler - Polak, uczestnik walk partyzantów afgańskich i emisariusz Mudżah-

dinów w środowisku polskim. Oświadczył on, że planuje kolejną wyprawę do Afganistanu w charakterze obserwatora wymarszu wojsk sowieckich z tego kraju i zwrócił się do uczestników konferencji o pomoc finansową. Tekst apelu zamieścimy w kolejnym numerze wraz z bardzo interesującym wywiadem, dotyczącym sowieckiej taktyki politycznej opuszczania Afganistanu i prognoz dla tego kraju.

Z podziękowaniem za pomoc dla Solidarności Walczącej wystąpiła przedstawicielka S.W. Ewa Kubasiewicz.

Konferencja miała bardzo dobrą obsługę techniczną, wszystkie rezolucje zostały ukończone do dnia zamknięcia obrad. Organizatorzy zapewnili tłumaczy w trzech językach oraz bardzo interesujący program zwiedzania placówek kulturalnych w Paryżu. Dzięki nim zobaczyliśmy księgarnię polską, bibliotekę z bogatym muzeum wielkiej emigracji, wydawnictwo "Kontakt" oraz wydawnictwo Biuletynu Informacyjnego i Archiwum druków krajowych, dzięki któremu możemy zapełniać informacjami prasę emigracyjną, w tym Echo.

Po konferencji paryskiej wiele organizacji będzie musiało dokonać oceny na swoim terenie możliwości kontynuowania pomocy dla kraju w nowych formach. Celem tego sprawozdania jest m.in. to, że poszukiwanie tych form stało się obecnie historyczną koniecznością.

REZOLUCJA W SPRAWIE WIĘŹNIÓW SUMIENIA W POLSCE

Organizacje zrzeszone w CSSO - Konferencji Organizacji Popierających "Solidarność" ponownie podkreślają fakt przetrzymywania w aresztach śledczych i więzieniach wielu Polaków za ich poglądy polityczne i działalność w organizacjach typu: NSZZ "Solidarność", "Solidarność Walcząca", "Wolność i Pokój" i innych. Wbrew twierdzeniom władz w PRL w więzieniach przetrzymywanych jest 21 osób. Domagamy się ich natychmiastowego zwolnienia. Więzienie i szykanowanie osób za przekonania stanowią nadal praktykę stosowaną przez rząd PRL, co jest jawnym pogwałceniem Paktów Helsińskich i postanowień międzynarodowych konwencji dotyczących praw człowieka i obywatela.

DO KIEROWNICTWA NIEZALEŻNEGO ZRZESZENIA STUDENTÓW

My delegaci i uczestnicy XIV Światowej Konferencji Organizacji Popierających "Solidarność" zebrani w Paryżu w dniach 26-29 maja 1988 z uwagą i przejęciem śledziliśmy niedawną walkę strajkową podjętą przez robotników Nowej Huty i Stoczni Gdańskiej.

Z radością i uznaniem śledziliśmy też wiadomości o tym, że studenci wielu wyższych uczelni Warszawy, Gdańska, Krakowa, Wrocławia i innych miast, poparli robotników, podjęli gotowość strajkową i na masowych wiecach występowali z żądaniem legalizacji NSZZ "Solidarność" i Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

Wierzymy, że solidarne działania wszystkich organizacji, które są autentycznymi przedstawicielami swoich środowisk, doprowadzić mogą do zwycięstwa idei demokracji, solidarności i niepodległości.

Ślemy Wam serdeczne słowa uznania i podziwu.

Paryż, 29 maja 1988

DEPORTACJE

W ciągu kilku lat, rząd PRL dwukrotnie zastosował deportację opozycjonistów politycznych jako metodę represji, pomimo protestów całego świata.

Szczególnie drastycznym przypadkiem była deportacja Kornela Morawieckiego 4 maja 1988.

Wyrażamy nasze oburzenie wobec metod walki z opozycją demokratyczną stosowanych przez rząd PRL, które są pogwałceniem podstawowych metod praw ludzkich i zasad wyznaczanych przez cywilizowany świat.

Paryż, 29 maja 1988

Od góry: Prezydium i mówca, od lewej: Ewa Ślusarek, Andrzej Błaszczyński, Józef Lebenbaum, Leszek Prusiński, przy mikrofonie Marek Przykorski. Prusiński, Przykorski, Chojewski - chwila napięcia.

U dołu: Natalia Gorbaniewska

LIST DO NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" I DO INNYCH ŚRODOWISK OPOZYCYJNYCH W KRAJU

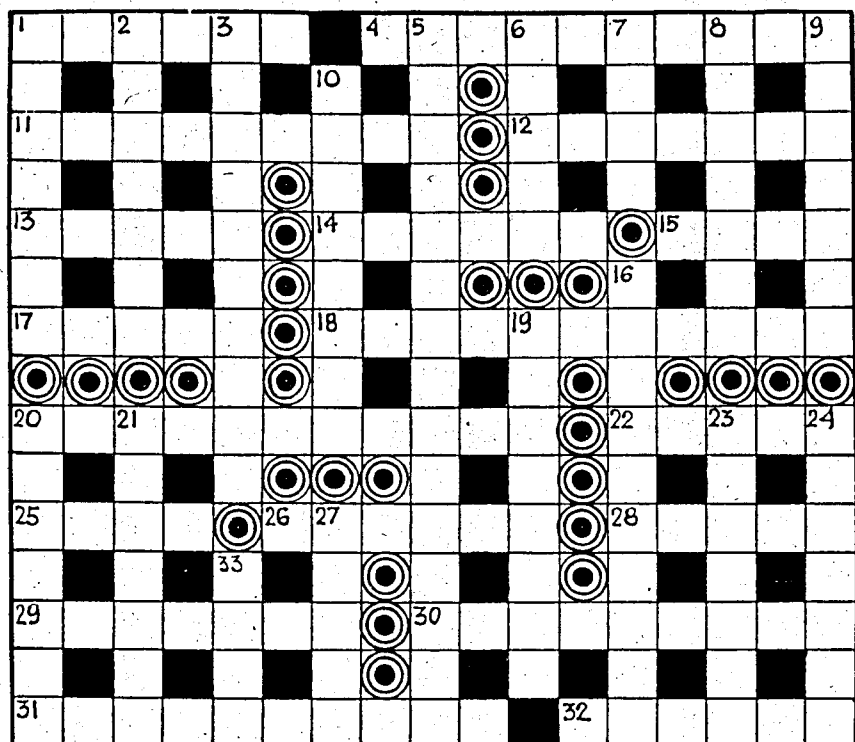
Od 1986 roku istnieje w Toronto w Kanadzie Międzynarodowy Komitet Dnia Czarnej Wstążki. CSSO uczestniczy w obchodach Dnia Czarnej Wstążki od 1986 roku. Komitet ten organizuje raz w roku, w dniu 23 sierpnia, w rocznicę podpisania sowiecko-nazistowskiego układu o przyjaźni z 1939 roku, antykomunistyczne demonstracje na całym świecie. Przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Dnia Czarnej Wstążki dr Markus Hess zwrócił się do CSSO o przekazanie informacji o Komitecie i jego akcjach, do środowisk opozycyjnych w Polsce i zaapelował za naszym pośrednictwem o przyłączenie się przez Was do tej międzynarodowej akcji.

ZALECENIE

Konferencja CSSO w Paryżu zwraca się z apelem do organizacji zrzeszonych, aby podjęły się w zależności od warunków lokalnych zainicjowania uczestnictwa, bądź organizacji obchodów 70 rocznicy odzyskania niepodległości.

Zadaniem naszych organizacji jest zwracanie uwagi opinii publicznej i rządów państw, że Polska jest krajem okupowanym i że walka o niepodległość Polski jest kontynuowana przez NSZZ "Solidarność" oraz inne ugrupowania opozycyjne w Polsce.

W związku z tym, CSSO sugeruje, aby organizacje członkowskie wystosowały listy do głów państw w krajach swojego osiedlenia z prośbą, by w listach okolicznościowych nadsyłanych z tej okazji znalazło się stwierdzenie, że Polska krajem niepodległym nie jest. Chodzi głównie o to, aby obchody tej rocznicy nabrały aktualnego charakteru.

BRYDŻ

ODCINEK 2

Rozwiązanie z poprzedniego numeru

Jesteś jeszcze słabym graczem, jeżeli nie chcesz dopuścić groźnego przeciwnika do ręki przejdiesz asem karo na stół i odwrócisz w karo na impas. Grając w ten sposób nie możesz wziąć dziewięciu lew niezależnie od położenia damy. Jeżeli bowiem dama będzie u S, to zabije nią zagrane waleta i dziesiątkę zablokuje dojście do fort.

Znacznie lepiej rozgrywasz, jeżeli dojrzysz, że impas karo do ręki nawet gdy się udaje, nie może dać wygrania kontraktu. Zaimpasujesz więc karo w drugą stronę, grając blotką karo do dziadka.

Jesteś mistrzem, jeżeli dojdiesz do wniosku, że jest nieprawdopodobne, aby S, będąc po partii, zaliczył jedną pik mając tylko dwa asy i waleta kier. Wiedząc, że damę karo ma S, zagrasz tak, jak gracz słaby: asa i waleta karo na impas, jednak przedtem przygotujesz możliwość odblokowania. W tym celu zrzucisz trefla na króla pik, zagrasz trzy lewy treflowe, a następnie asa karo i

dopiero teraz wyjdiesz waletem na impas. Jeżeli S zabije waleta damą, poprawisz królem i zrzucając dziesiątkę karo na dziesiątkę trefl umożliwisz sobie zgranie fort karowych.

ZADANIE

♠ 9 ♠ A 7 4 2
♥ 9 8 7 5 4 2 ♥ A W
♦ A 6 3 W E ♦ K 10 9 5 4
♣ W 9 6 ♣ K D

Po otwarciu jedno karo (E), S wszedł 1 pik, po czym W E doszli do czterech kier.

Rozgrywający zabił asem zagrana trójkę pik i wyszedł w trefle. S utrzymał się asem i zagrał króla pik. Po przebicciu atutem, rozgrywający wyszedł w kiery, utrzymał się w stole waletem, na którego spadła od S dziesiątka. Jak należy dalej rozgrywać skoro do zagrane asa karo obaj przeciwnicy dodali po blotce do koloru?

Rozwiązanie w następnym numerze.

DAMA PIK

KĄCIK SZACHOWY

NR 7

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 6

1. Gg8 - h7! Kd4 - c4
2. Hf5 - f7+ Kc4 - d4
3. Hf7 - d5x

2. - " - Kc4 - d3
3. Wg6 - d6x

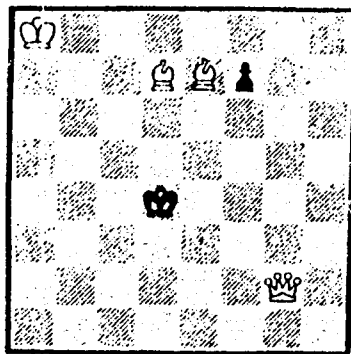
2. - " - Kc4 - b4
3. Hf7 - b3x

1. - " - Wg3 - f3
2. Hf5 - e5+! Kd4 : e4
3. Wg6 : g4 x

Ile takich pięknych zadań skomponował, to nie wiemy, prawdopodobnie około setki. Umarł podczas pierwszej wojny światowej.

ZADANIE NR 7

Wacław Potemski (1871 - 1929)
Wędrowiec 1902 r.

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach.
Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

POZIOMO:

- 1 Sensacyjna lub humorystyczna historyjka obrazkowa
- 4 Oskarżyciel, funkcjonariusz wymiaru sprawiedliwości w wielu państwach
- 11 Zartobliwie o gagatku, sprytnym nicponiu
- 12 Sanki sportowe do zjazdów torowych
- 13 Chroni podejrzanego o popełnienie przestępstwa
- 14 Wypuszczenie powietrza z płuc
- 15 Wirowanie mikrocząsteczki (z ang.)
- 17 Widmo, mara
- 18 Potwierdzenie, aprobowanie, odnoszenie się do czegoś z uznaniem
- 20 Krótka koszulka trykotowa noszona na gołe ciało
- 22 Włączenie się do akcji
- 25 Kojarzy się z Ewą
- 26 Zobowiązanie wekslowe, ogólna suma zadłużenia
- 28 Ruch kołowy
- 29 Bezkrwawe walki rycerskie
- 30 Podąża śladem zwierzęcy łownej
- 31 Osoba omawiająca, wyjaśniająca i interpretująca coś
- 32 Rękojeść, rączka

PIONOWO:

- 1 Straganiarz

- 2 Wielka, ciężka maszyna
- 3 Oszust, spryciarz działający z wyrachowaniem
- 5 Ręczny wyrób towarów
- 6 Przygląda się rozgrywkom, widz
- 7 Kręgowiec wodny
- 8 Duże, pojedyncze kwiaty, barwnik kwitnący w parkach i ogrodach
- 9 Marzenie o czymś niedoścignionym
- 10 Kosi zboże
- 16 Bywalec wyższych sfer towarzyskich, salonowiec
- 19 Przetwornik elektroakustyczny
- 20 Rzeźbiarz lub malarz
- 21 Wykres graficzny, na przykład rysunek krzyżówki
- 23 Świątynia prawosławna
- 24 Broń z krótkim, obosiecznym ostrzem
- 27 Baśń
- 33 Lew

Rozwiązanie krzyżówki

8 gram, cerkiew, sztyler, bajka, lion
11 zniżka, światłowód, mikrofon, plastik, dia
12 rękodziełstwo, kłb, ryb, udu, fojnie
13 kramarz, kuchnia, kombinator, turniej, topielec, komentator, uchyl
14 wanie, podkoszulek, akces, Adam, oblię, obrót
15 nek, bobble, alibi, wydech, spin, zjaw, alimno
16 POZIOMO: komiks, prokurator, ancyo

KALENDARIUM

W początku lata poranne grzmoty są zapowiedzią rychłej wiosny.

16 czerwca - czwartek

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.59
Wschód Księżyc: 05.53 Zachód Księżyc: 22.13

Imieniny obchodzą: Alina, Benon, Justyna, Ludgard i Marlena

1945 - Pierwszy wybuch bomby atomowej koło Alamagordo, Nowy Meksyk

1983 - Początek II pielgrzymki Papieża Jana Pawła II do Polski..

17 czerwca - piątek

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.53
Wschód Księżyc: 07.01 Zachód Księżyc: 22.41

Imieniny obchodzą: Adolf, Ignacy, Grzegorz, Marjan i Nikander

1818 - Urodził się Charles Gounod, kompozytor francuski (zm. w 1893 r.)

1925 - Podpisanie protokołu genewskiego o zakazie stosowania w działaniach wojennych broni chemicznej i bakteriologicznej.

18 czerwca - sobota

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.53
Wschód Księżyc: 08.09 Zachód Księżyc: 23.03

Imieniny obchodzą: Długosław, Elżbieta, Efre, Marceli i Marek

1942 - Urodził się Paul McCartney, członek zespołu The Beatles

1955 - Zmarł Aleksander Zelwerowicz, wybitny aktor, reżyser i pedagog (ur. w 1877 r.)

19 czerwca - niedziela

DZIEŃ OJCA

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.54
Wschód Księżyc: 09.15 Zachód Księżyc: 23.21

Imieniny obchodzą: Borzysław, Gerwazy, Julian i Protazy

1623 - Urodził się Blaise Pascal, francuski matematyk, fizyk, filozof i pisarz (zm. w 1662 r.).

20 czerwca - poniedziałek

PIERWSZY DZIEŃ LATA

ROZPOCZĘCIE TENISOWEGO TURNIEJU W WIMBLEDONIE

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.54
Wschód Księżyc: 10.20 Zachód Księżyc: 23.38

Imieniny obchodzą: Beningna, Bogna, Deodat, Florentyna, Rafael i Sylwester

1714 - Zawałił się most San Luis Rey - zginęło 5 osób.

1793 - Urodził się w Surochowie k. Jarosławia Aleksander hrabia Fredro, najwybitniejszy polski komediopisarz (zm. w 1876 r.).

1808 - Zmarł Franciszek Ksawery Dmochowski, działacz polityczny, publicysta i poeta (ur. w 1762 r.).

1815 - Decyzją kongresu wiedeńskiego proklamowano w Warszawie Królestwo Polskie (Królestwo Kongresowe).

1973 - Zmarł z niewyjaśnionych powodów Bruce Lee, aktor, (ur. w 1940 r.).

1976 - Viking I wylądował na Marsie.

21 czerwca - wtorek

Wschód Słońca: 04.13 Zachód Słońca: 19.54
Wschód Księżyc: 11.24 Zachód Księżyc: 23.53

Imieniny obchodzą: Alicja, Alojzy, Demetria, Marta i Olga

1899 - Urodził się Ernest Hemingway

1908 - Zmarł Nikołaj Rimski - Korsakow, kompozytor rosyjski, autor wielu oper. (ur. w 1844 r.).

1910 - Hitlerowcy dokonali w Palmirach pod Warszawą masowej egzekucji więźniów Pawiaka.

22 czerwca - środa

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.54
Wschód Księżyc: 12.28 Zachód Księżyc: ---

Imieniny obchodzą: Agenor, Flawiusz, Jan, Paulin, Paweł i Rozwita

1838 - Urodził się w Krakowie Jan Matejko, największy polski malarz historyczny (zm. w 1893 r.).

1854 - Uruchomienie pierwszego na świecie szybu naftowego pod wsią Bobrka k. Krosna. Twórcą jest Ignacy Łukasiewicz, twórca lampy naftowej.

1898 - Urodził się Erich Maria Remarque, powieściopisarz niemiecki (zm. w 1970 r.).

Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej
w Ameryce

Gen. J. HALLER POST NO. 111
Szanowni Państwo!

Otrzymuję regularnie świetne pismo "Echo-Tygodnik Polski", wykorzystując je między innymi do redagowanych przeze mnie komentarzy politycznych i pogadanek dla polskiej godziny radiowej "Głos Solidarności".

Jednocześnie mam do Państwa prośbę w moim i w moich kolegów imieniu. Redaktor chicagowskiego tygodnika "Panorama" umieścił w swoim piśmie artykuł nie krytykujący - co wolno - ale obrażający generała Andersa i jego decyzje. Kopię artykułu załączam do wiadomości. Uznaliśmy za stosowne i konieczne odpowiedzieć redaktorowi Pochroniowi i dlatego zwracam się do Państwa zapytaniem i prośbą, czy nie zechcielibyście Państwo naszej wypowiedzi umieścić w swoim tygodniku. Wydaje się nam, że obrażanie nieżyjących i cennych ludzi powinno być piętnowane.

Z góry dziękuję za załatwienie obydwu spraw, gratuluję dobrej, pozytywnej i wartościowej pracy i łączę najlepsze pozdrowienia.

JAN WÓJCIK

New Britain, CT. 06053

SKANDALU W GŁOSIE - D.C.

W poprzednim numerze poinformowaliśmy o zwolnieniu w trybie nagłym redaktora naczelnego Głosu Polskiego - Edwarda ZYMANA.

Ostatnie dni przyniosły w tej sprawie nowe fakty. Przede wszystkim okazało się, że decyzja Edwarda Apanaszewskiego, urzędującego prezesa Dyrekcji Prasowej i Franciszka Twaroga - prezesa Zarządu Głównego nie zyskała aprobaty sporej części kierownictwa Związku. Co więcej, nie miały wcześniejszej akceptacji i również w miastach członków Dyrekcji jak i ZG ZNPwK. Wielu z nich nie zostało w ogóle o przygotowaniu takiej decyzji powiadomionych.

Wiadomo nam, że na ręce prezesa F. Twaroga wpłynął wniosek domagający się natychmiastowego nadzwyczajnego zebrania Zarządu Głównego Związku Narodowego Polskiego. Podpisało go wielu ludzi cieszących się w Związku uznaniem i szacunkiem.

Wnioskiem o zwolnienie w trybie natychmiastowym posiedzenia ZG uchwały również niektóre ogniwa terenowe Związku. W Toronto, Ottawie, Edmonton, London, Calgary i wielu innych miastach Kanady. Czytelnicy Głosu podpisują oświadczenia, w których żądają przywrócenia Edwarda Zymana do pracy w piśmie i rzeczowego wyjaśnienia przyczyn nieodpowiedzialnej decyzji urzędującej Dyrekcji Prasowej. Niektóre z tych oświadczeń przytaczamy we fragmentach (lub w całości).

Solidaryzując się z byłym naczelnym zrezygnowali ze współpracy z Głosem jego dotychczasowi współpracownicy, m.in. Wacław Iwaniuk, dr Bogdan Kopański (USA), dr Andrzej Kobos, mec. Marek Malicki, dr Marek Celiński, Tomasz Piotrowski, Marek Kusiba, Anna Lubicz-Luba, Jerzy Rozwadowski.

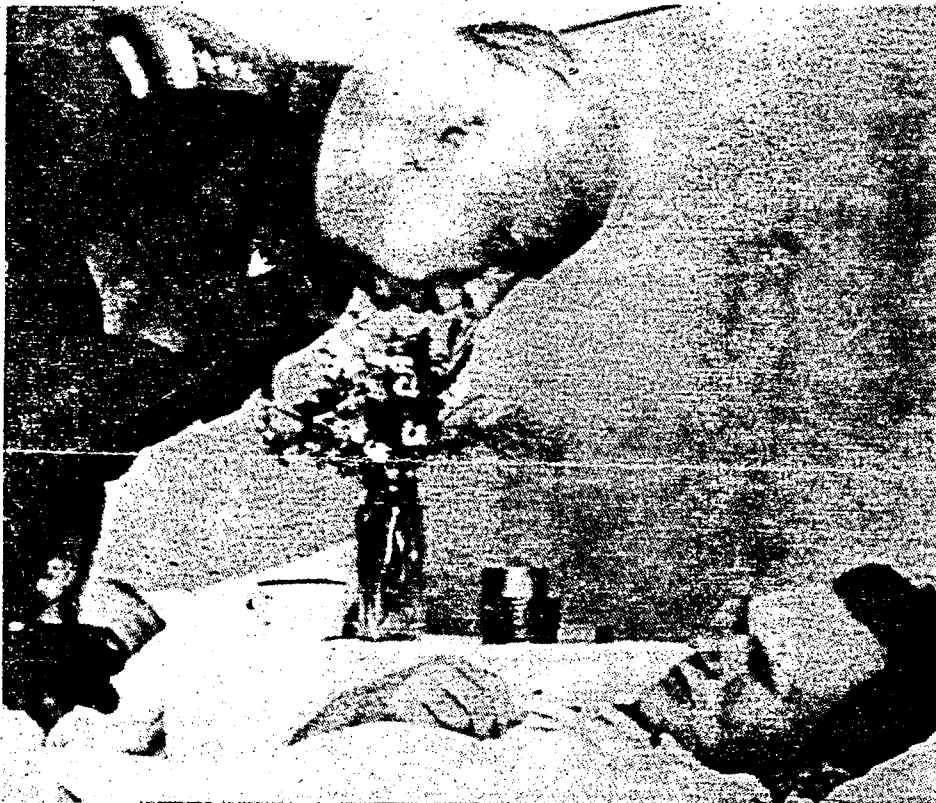
W środowisku wrze. Prezes Dyrekcji Edward Apanaszewski uważa sprawę za skończoną. Czytelnicy wprost przeciwnie.

W posiadaniu redakcji znajduje się kilka petycji-protestów Czytelników Głosu. Można do nich dołączyć. Prosimy o kontakt.

Redaktor Zyman czeka na rezultat zapowiedzianego zebrania nadzwyczajnego ZG ZNPwK. Tymczasem skierował sprawę na drogę sądową. Decyzja kilku ludzi pozbawiła go bowiem nie tylko pracy, której poświęcił cały swój czas i energię, ale także materialnych podstaw egzystencji.

EMIGRACYJNE KONTROWERSJE

POLSKA KREW

Biorąc do ręki numer chicagowskiego tygodnika "Panorama" z 21 maja, czytelnik odnosi wrażenie, że będzie czytać pismo patriotyczne. Bo i tytuły wielu artykułów w treści nas o tym zapewniają i okładka tygodnika z krzyżem Monte Cassino na tle czerwonych maków. Tymczasem zaraz na wstępie znajdujemy tam artykuł pod tytułem "Polska krew", podpisany przez Tomasza S. Pochronia, naczelnego redaktora pisma, ozdobiony zdjęciem Naczelnego Wodza nad generała Sosnkowskiego, pochylonego nad rannym żołnierzem w szpitalu. Artykuł zdumiewający.

Naczelnny Wódz, krzyż Monte Cassino, 44 rocznica bitwy, wszystko to kieruje nasze myśli ku minionym dniom krwawej ofiary polskiego żołnierza. Lecz czytając artykuł, dowiadujemy się nagle, że redaktor "Panoramy" tak wrogo jest ustosunkowany do dowódcy 2 Korpusu generała Andersa, iż obdawa go mianem, ni mniej, ni więcej tytuł "watażki". Człowiek, który zebrał taką i niezależnie od naczelnych wojskowych i politycznych władz, grasuje po polach drugiej wojny światowej. Przelewając bez niczyjej wiedzy krew żołnierską i narażając przyszłość naszego kraju - cytujemy Pochronia - na strajki w Gdańsku i Nowej Hucie, będące "konsekwencją idiotycznych decyzji sprzed 44 lat".

Zyjemy w świecie wolnej prasy. Lecz brak cenzury nie zwalnia nas od cenzury osobistej, a popisywanie się tytułem "władcy i redaktora", nakłada moralny obowiązek uczciwości, zdawania sensu, a także odrobiny taktu i rozumu.

Otóż "idiotyczne" w pojęciu redaktora Pochronia decyzje rozpoczęły się nie pod Monte Cassino, tylko w roku 1939, gdy żołnierz i naród polski przelewali pierwszą w świecie polską krew. Dalsze "idiotyczne" decyzje z 1940 roku we Francji, kosztowały Polaków więcej grobów niż jest ich na montecassińskim cmentarzu. A później każda znana nam nazwa miejscowości, każdy Narvik, Tobruk, Falaise, Breda, Arnheim, Predappio, Ancona, Bolonia i sto innych mniej znanych - to wiele tysięcy grobów dokąd spłynęła polska krew w ilości wielokrotnie przekraczającej ilość krwi wylanej pod Monte Cassino. Lecz redaktor Pochroń tamtą krew przemilcza. "Idiotyczne" decyzje, to decyzje generała Andersa podejmującego się zdobycia Monte Cassino i dlatego Pochroń ma czelność obdarzyć syl-

wetkę jednego z najświetniejszych naszych wyższych dowódców mianem "watażki".

Argumenty redaktora Pochronia są - oczywiście w jego pojęciu - druzgocące: Skoro na zdjęciu generała Sosnkowskiego nie ma Andersa, dowód to że "Sosnkowski był tak wściekły, iż nie życzył sobie towarzysztwa "watażki". Nie jest prawdą, co Anders pisał w swojej pracy "Bez ostatniego rozdziału", że towarzyszył generałowi Sosnkowskiemu podczas odwiedzania u generała Aleksandra. Natomiast redaktor Pochroń wie, że Anders samowolnie podjął decyzję udziału armii polskiej w walkach pod Monte Cassino. Nie tak było jak generał to wyjaśnia, pisząc: "Przedstawiłem generałowi Sosnkowskiemu zadanie Korpusu w zamierzonej ofensywie sojuszniczej. Generał odniósł się ujemnie do tego planu. Twierdził, że straty będą ogromne, a Monte Cassino nie zdobędziemy". Więc Naczelnny Wódz o planie różnicza zasadniczo. A to jest różnica zasadnicza.

Redaktor "Panoramy" uważa się za rzecznika ogólnej opinii i z wysokości swojego autorytetu mianuje generała Andersa "watażką". Na poparcie ma dalsze, wręcz znakomite argumenty. Powołuje się na opinię żony Naczelnego Wodza, pani Sosnkowskiej, biorąc ją na świadka swych wynurzeń. Liczy na to, że czytelnicy jego "Panoramy" zapomnieli już jak pani Sosnkowska w krajowej telewizji i prasie opowiadała niesłychane głupstwa, nie wiadomo, czy beczelnie, czy niemądrze, kłamiąc na temat swojego i patrioty.

Redaktor Pochroń stanął więc w obronie przelanej polskiej krwi. Nie był "watażką" ten, co spowodował przelew tej krwi pod Lenino, nie byli nimi Bierut i jego pomocnicy-oprawcy, nie są też "watażkami" ci co na polski naród spuszczały ze smyczy sforę ZOMO-wców i ORMO-wców. Jest nim Anders, więzień sowieckiej Łubianki, wybawca dziesiątków tysięcy polskich żołnierzy, kobiet i dzieci z "niehumanitarnej" wódz, niezlomny bojownik o niepodległą Polskę, twórca powstałych w ciągu polskiej Siły Zbrojnych sierot, szkół, instytucji wydawniczych, prasy, harcerstwa, sanatoriów i społecznych organizacji.

Pisząc swój artykuł w "Panoramie", tylko redaktor Pochroń wie co i kto nim kierował, czy i jakie mu towarzyszyły ciemne moce. Lecz może on być spokojny

W historii polskiej jest sporo wypadków niejasnych lub nie wyjaśnionych do końca. Należy do nich m.in. podjęcie decyzji udziału wojska polskiego w walkach pod Monte Cassino. Pani Sosnkowska w swych wywiadach ujawniła, że gen. Sosnkowski pełniący funkcję Naczelnego Wodza w 1944 r. był wściekły gdy otrzymał wiadomość, że gen. Anders podjął własnowolnie decyzję udziału armii polskiej w walkach pod Monte Cassino.

Gdy gen. Sosnkowski znalazł się w rejonie walk pokazywany jest jak np. odwiedza rannych bez udziału gen. Andersa (patrz zdjęcie obok). Ale to nieprawda, że gen. Anders nie miał czasu, aby towarzyszyć Naczelnemu Wodzowi. Gen. Sosnkowski był tak wściekły, że nie życzył sobie towarzysztwa "watażki".

Jeżeli to prawda, że na polskim cmentarzu pod Monte Cassino są 1053 groby, w Casamassima — 432, w Loreto — 1075 a w Bolonii — 1397 grobów — to uzasadnione jest nazwanie gen. Andersa — watażką. Anglicy nie mogli zmusić Polaków do walki pod Monte Cassino. Anders miał obowiązek o podjęcie decyzji zwrócić się do Naczelnego Wodza. Nie jedyny to wypadek, że sprzedawaliśmy się obcym lekceważąc lub nawet zdradzając swoich. Gdyby Anders pytał o zdanie gen. Sosnkowskiego prawdopodobnie nie połało by się tyle polskiej krwi na włoskiej ziemi.

W maju 1944 r. już znane były postanowienia jałtańskie oddania Polski w łapy Stalina. W tym czasie należało raczej zaprotestować, nawet opuścić pole walki. I to miałoby logiczne uzasadnienie: nie będziemy przelewać krwi, gdy Polska, najwierniejszy sojusznik został zdradzony, sprzedany przez Roosvelta i Churchill.

Takie myśli nasuwają się, gdy zbliża się jeszcze jedna rocznica zdobycia Monte Cassino, a równocześnie dochodzą wieści z Polski o strajkach w Gdańsku, w Nowej Hucie. A to co tam się dzieje, jest konsekwencją idiotycznych decyzji sprzed 44 lat. Decyzji, które nie miały kłopotu sprawiają także Zachodowi. Ale czy dlatego dalej ma się lać polska krew?

T. S. Pochroń

o to, że jego wypowiedzi o generale Andersie zaaprobowane zostaną tylko przez niego samego i przez nielicznych, o podobnych do niego przekonaniach ludzi. Ogół Polaków nie tylko ceni, ale czci pamięć generała Andersa, człowieka wielkiego charakteru, zdolnego dowódcę i wysokiej klasy patriotę. Jeżeli redaktor miał nadzieję tę opinię zmienić, to się zawiódł. Opinię wystawił tylko sobie.

Weterani P.S.Z.
WŁODZIMIERZ LAUSCH
JAN MARKÓW
KAZIMIERZ ŚWIATOCHO
JAN WÓJCIK

**POLISH
STUDIO**

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

on CITY TV
KANAL 57, KABEL 7
w każdą sobotę o godz. 11 rano

**WŁAŚCICIEL - 755592 ONTARIO LIMITED
ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ, TEL. 534-7788**

PRODUKCJA - TADEUSZ LIS, TEL. 747-9883

ADRES: POLISH STUDIO
c/o SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
431 RONCESVALLES AVE., TORONTO M6R 2N3

Pod powyższym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie programu, a także, jeśli sobie życzą i chcą wesprzeć nasz program finansowo - czeki, które powinny być wystawione na POLISH STUDIO.

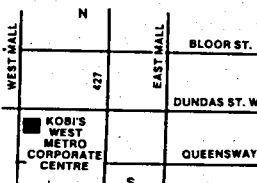
miejsce spotkań, wspaniały wystrój sal, duże bezpłatne parkingi, znakomity dojazd i komunikacja. Świetna polska i kanadyjska kuchnia, przebogaty wybór napojów alkoholowych i zakąsek.

Kobla
LLBO

195 The West Mall, Etobicoke

POLSKI KLUB i RESTAURACJA

w wieżowcu w Etobicoke **621 - 6050**

**PACZKI DO POLSKI
WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZEZ**

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.: 537-7914
1575 Sismet Rd. Unit 7, Mississauga, Ont. Tel.: 624-1965

PACZKI MORSKIE ■ PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE • PRZEKAZY NA KONTA
- SAMOCHODY • GOTÓWKA • LEKI
- WĘGIEL • PACZKI ŻYWNOŚCIOWE
- SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

**Sherlock Homes
Real Estate Inc.**

**DANUTA
KOTAPKA**

Telefon
Biuro: 534-7788
Dom: 769-5394

**SHERLOCK
HOMES**
REAL ESTATE INC.
REAL ESTATE BROKER

Mississauga, okolica Dixie Plaza - wolno stojący, murowany dom, 3 sypialnie, 2 łazienki, pokój rodzinny, duży drewniany taras i garaż. Dom położony na pięknej działce, jak w parku, na uroczej ulicy, cena \$ 204,000.
Jane/Annette - wolno stojący, murowany, prawie nowy "backsplit", 4 sypialnie + apartament w "basement". Może być wygodne mieszkanie + warsztat + dojazd do "basementu". Dobra inwestycja.
Royal York/Norwester - wolno stojący, murowany, solidny bungalow, 3 sypialnie, duży "basement" z oddzielnym wejściem, garaż, ładna działka, pożądana dzielnica. Cena \$262,000
Okolice London - Motel, 9 pokoi gościnnych, dom 3-sypialniowy dla właścicieli i biuro. Duża parcela. Cena \$165,000
Mississauga, blisko Dixie Plaza - wolno stojący, murowany dom na pięknej, dużej działce. 3 sypialnie, pokój rodzinny z wyjściem na duży, drewniany taras, garaż, osobne wejście do wykończonego "basementu". Cena \$204,000
Mississauga - Hwy 10/Eglinton - nowy, murowany dom - 1600 sq/feet. 3 sypialnie, 3 łazienki, garaż. Cena \$176,000
Roncesvalles Ave. - wolno stojący, duży, murowany dom, 5 sypialni, 3 łazienki, duży basen, 2 oddzielne wjazdy garaż. Cena \$ 379,000.
The Queensway - wolno stojący (backsplit), 10 pokoi, 3 sypialnie, 3 łazienki, garaż. Nadaje się idealnie oprócz mieszkania, i np. na biuro prawnika, gabinet lekarski lub przedszkole. Cena \$ 349,900.

**Bądź
piękniejsza latem**

PORADNIK KOSMETYCZNY

Spójrz obiektywnie w lustro i znajdź swój typ urody. Jak to zrobić? Trzeba przeanalizować swoje rysy i całą sylwetkę, kolor włosów, kolor i kształt oczu, sposób zachowania i poruszania się itp. Nawet najbrzydsza kobieta ma w sobie coś interesującego, godnego podkreślenia, a ta najpiękniejsza jakieś braki do zatuszowania. Trzeba umieć wyłowić te szczegóły i uwzględnić w komponowaniu całości wyglądu zewnętrznego, na który składa się harmonia stroju, fryzury, sylwetki, sposobu poruszania się i "zrobienia twarzy", czyli tego co zwie się makijażem. Kosmetyki upiększające mają tuszować braki spowodowane chorobą, wiekiem (zmarszczki, plamy, itp.) lub defekty urody. Dobranie odpowiedniego makijażu zależy w dużej mierze od wyczulenia artystycznego osoby wykonującej. Czasem technika wykonania jest bez zarzutu, a mimo to twarz zatracą swoją indywidualność i nierzadko nabiera wulgarnego wyrazu. Zharmonizowanie barw stroju i "mini makijażu" (podkreślenie oczu, czy ust) z karnacją skóry przy jednoczesnym zachowaniu naturalności jest podstawowym warunkiem elegancji, ale jednym z najtrudniejszych. Możesz dla ułatwienia kierować się podanymi niżej propozycjami doboru kolorów kosmetyków.

• Blondynki o włosach koloru złotomiodowego, cerze niezbyt jasnej, oczach piwnych lub zielonkawych: puder lekko żółty lub kremowy, szminka do ust beżowa lub koralowa, róż jasny w odcieniu szminki, ołówek do brwi brązowy, tusz do rzęs brązowy lub czarny, szminka do powiek w kolorze oczu, a więc beżowa, brązowa lub zielona.

• Blondynki o włosach w kolorze popielatym, cerze jasnej, oczach niebieskich: puder jasny lekko różowy, szminka do ust różowa, róż bardzo jasny żółty, ołówek do brwi szary, tusz do rzęs niebieski lub granatowy, szminka do powiek niebieska, perłowa.

• Brunetki o cerze śniadej i ciemnych oczach: puder w kolorze złotomiodowym, szminka do ust czerwona lub jasnociemna, róż czerwony, niezbyt ciemny, ołówek do brwi czarny, tusz do rzęs granatowy, lub czarny, szminka do powiek w kolorze oczu lub zielona.

• Brunetki o cerze jasnej i niebieskich oczach: puder jasnorożowy, szminka do ust lilaróż lub czerwonomalinowa, róż jasny w odcieniu szminki, ołówek do brwi szary lub czarny, tusz do rzęs granatowy lub czarny, szminka do powiek w kolorze oczu.

• Szatynki o cerze jasnej: puder w kolorze brzoskwiowym lub złotawym, szminka do ust jasnoczerwona lub koralowa przy ciemnych oczach i różowa przy niebieskich oczach, róż jasny w odcieniu szminki, ołówek do brwi czarny lub brązowy, szminka do powiek w kolorze oczu.

• Szatynki o cerze śniadej i ciemnych oczach: puder dość ciemny beżowy lub żółty, szminka do ust koralowa lub czerwono-pąsowa, róż w odcieniu szminki, ołówek do brwi czarny, tusz do rzęs czarny, szminka do powiek w kolorze oczu lub zieloną.

• Rude ze złotym odcieniem włosów, o oczach niebieskich lub szarych: puder jasny o kolorze naturalnym lub kremoworóżowym, szminka do ust żółtawoczerwona lub lilaróż, róż jasny w odcieniu szminki, ołówek do brwi jasnobrązowy, tusz do rzęs brązowy, szminka do powiek w kolorze oczu lub lila.

• Rude z kasztanowym odcieniem włosów, o oczach zielonych lub orzechowych: puder beżowy, szminka do ust czerwona lub czerwonożółta, róż jasny w odcieniu szminki, ołówek do brwi brązowy, tusz do rzęs brązowy, szminka do powiek w kolorze oczu.

Czy wiesz już jaki jest Twój typ urody?

Czy znasz już swoją karnację, wybrałaś kolory w których Ci to twarzy?

Nie trzeba zabiegać o te najmodniejsze, jeśli są dla Ciebie nieodpowiednie. Wybierz te, w których dobrze się czujesz.

EWA

Mgr inż. Włodzimierz GRZESZCZAK
nowoczesne metody bioterapii,
szybka i skuteczna pomoc w większości
schorzeń. Ulga w przewlekłych bólach.

Zalecana terapia dla dzieci i osób starszych
RYSZARD PIOTROWSKI
TEL. 519-748-2093

DROBNE

CHCESZ poznać swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.
Dzwoń 633-4469
prosić Anię

**dermaton
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY**

- Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
- Usuwanie zbędnego owłosienia
- Specjalistyczna aparatura
- Jakościowe kosmetyki
- Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie

TEL. 766-1867

2198 Bloor St. W., Toronto

**EUROPEAN
ESTHETICS**

natural skin care

- NOWOCZEŚNIE WYPOSAŻONY ZAKŁAD KOSMETYCZNY
- Leczenie przeciwzmarszczkowe
- Pielęgnacja twarzy
- Masaż kosmetyczny
- Manicure i pedicure, waxing
- Makijaż oraz inne zabiegi

TEL. 240-9177

1692 Jane Str. Unit 4
(Skrzyżowanie
LAWRENCE AV. W./JANE ST.)

**SKIN CARE
STUDIO**

DYPLOMOWANA
KOSMETYCZKA
Z WARSZAWY
zaprasza do
nowo otwartego
gabinetu
kosmetycznego
w MISSISSAUGA

Wizyty proszę zamawiać
telefonicznie
TEL. 848-4835
(okolice Queensway E. and Cawthra)

**Zakład kosmetyczny
LE VISAGE**

(poprzednio mieszczący się w Paris Studio)
uprzejmie
zawiadamia o
zmianie lokalizacji.
**KOSMETYCZKA
SŁAWA**
zaprasza
pod nowy adres
1716 Queen St. W.
Salon fryzjerski Lidii
(w pobliżu skrzyżowania
z Roncesvalles)
TEL. 535-6686

HOROSKOP

BARAN

I druga połowa Twojego związku myśli wyłącznie o sobie, weź to pod uwagę i albo pójść na ustępstwa, albo przygotuj się na walkę "na śmierć i życie". Nie będziesz zważać na to, co gaworzą inni, załatwisz swoje sprawy po własnej myśli. Dzieci już żyją wakacjami, więc nie dziw się, że nie są już takie kame. Znak sprzyjający - Skorpion, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

BYK

Okres wcale niełatwy - konieczność ostatecznego wyboru w sprawach sercowo-osobistych. Trudna sytuacja, wygląda wszakże na to, że dłużej odwlekać decyzji niepodobna. Kosztuje to zbyt dużo nerwów i zdrowia, przeto należy szybko przez te tarapaty przebrać. Strona materialna wymaga kontroli. Stosunki towarzyskie przywrócone do normalności. Znak miły - Rak, unikaj Wagi. Dzień ważny - piątek, liczba szczęśliwa - 9.

BLIŹNIĘTA

Urosną nagle Twoje kłopoty materialne, a Ty je wszystkie musisz unieść i przetrzymać. Zdrowie poszwanuje nieco, na szczęście niedługo i niezbyt niebezpiecznie. Z taką sytuacją należało się liczyć od dawna. Rzecz cała skończy się w końcu szczęśliwie, ale przez pewien czas przynajmniej trosk będzie dosyć do wyboru i koloru. Strzeż się fałszywych przyjaciół, z wrogami weź się rażniej za bary. Znak miły - Ryby, unikaj Barana. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 2.

RAK

Wystrzegania się gadałowej przyjaciółki nigdy dosyć. A i tak wprawi Cię w zdumienie, i to nie małe, jej namolna natarczywość. Nie możesz jednak zapanować nad swoją niechęcią i dlatego nie rozumiesz, że tworzy ona jakby więź z osobą, której bardzo nie lubisz. Materialny dostatek zapewniony na dość długo. Znak miły - Koziorożec, unikaj Strzelca. Dzień ważny - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

LEW

Najważniejsza dla Ciebie jest teraz miłość, na bok odłóżysz wszelkie sprawy zawodowe i inne, choć oczywiście pracować będziesz, podobnie jak dotychczas, z oddaniem i wcale wydajnie. To zapewni Ci większe dochody i możliwość zaspokojenia najpilniejszych potrzeb życiowych. Zmiany wokół Ciebie zachodzą wprawdzie powoli, ale raczej nieustannie, co cieszy i napawa otuchą. Znak sprzyjający - Panna, unikaj Skorpiona. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 6.

PANNA

Gnębi Cię to wprawdzie, ale prawda ta jest zbyt oczywista, żeby jej nie docenić. Dużo pracy. Obowiązki zgola niespodziewane. A tu zdrowie pocnie szwankować. Poradzisz sobie, ale z najwyższym trudem i niewiarygodnym wręcz poświęceniem własnych interesów dla dobra innych. Szczere gratulacje bliskich i znajomych. Znak miły - Wodnik, unikaj Wagi. Dzień ważny - niedziela, liczba szczęśliwa - 4.

WAGA

Nagły wybuch uczucia pęknie pod naporem wydarzeń jak bańka mydlana. Konieczne okaże się zregenerowanie sił vitalnych przeznaczonych na dalsze potyczki zawodowe i społeczne przede wszystkim. Sprawy najgłębszej troski ułożą się w końcu zupełnie nieźle i w dużej mierze po Twojej myśli. Komplikacje mogą wystąpić z racji ingerencji dalszej rodziny. Znak miły - Skorpion, unikaj Raka. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 2.

SKORPION

Kłótnie i nieśnaski w rodzinie, także na tle zazdrości. Nie zapowiada się nic poważniejszego, musisz się jednak liczyć z drobnymi trudnościami zawodowymi. Chwilo-wo spaszujesz z zazdrości i dociekań, co też kochana osoba robi, gdy Cię na podórędku nie ma. Kłopoty materialne też skłonią Cię do poświęcenia więcej uwagi sprawom domowym. Znak miły - Rak, unikaj Byka. Dzień - piątek, liczba - 8.

STRZELEC

W rodzinie same radości, w otoczeniu zawodowym zachwyty nad Twoją postawą, godną uznania nie tylko moralnego, lecz także materialnego jak najbardziej. To jest nareszcie to. Przekomarzania się z najbliższymi w domu nie będą miały większego znaczenia ani żadnego dna, czy dalszego ciągu. Powodzenie w grze. Wakacje, czy nawet krótki wyjazd bardzo udany. Znak serdeczny - Koziorożec, unikaj Barana. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 4.

KOZIOROŻEC

Nie masz prawdziwych powodów do smutku. Czeką Cię w najbliższym czasie powodzenie w jakiejś grze. Niby nie wielkiego, a cieszy i rozbija ponure myśli o wiarołomności najbliższej, chociaż ciągle bardzo dalekiej. Może to i dobre dla rodziny, przyjaciół i znajomych, wszak bywasz duszą towarzystwa. Troska o zdrowie wręcz nieodczuwalna. Znak przyjacielski - Bliźnięta, unikaj Skorpiona. Dzień ważny - niedziela, liczba - 9.

WODNIK

Plakać nie ma czego, gdyż zarówno Tobie, jak i Twoim najbliższym powodzić się będzie w najbliższym czasie wprost nieprzeciętnie. I dobre to jest nadzwyczaj. Miły i długi list z daleka od osoby, na odzew której liczyć było raczej nie sposób. Jej życzliwości nie zawsze wychodzi naprzeciw Twoja serdeczność i wdzięczność. Atrakcje towarzyskie liczne, lecz raczej beznamiętne. Znak miły - Byk, unikaj Ryb. Dzień miły - środa, liczba - 3.

RYBY

Pora rozliczeń z zagmatwanych spraw uczuciowo-osobistych. Wokół wiele wydarzeń, skoncentruj się na sprawach najważniejszych i im poświęć maksimum uwagi. Finansowa hossa zdejmie Ci z głowy wiele kłopotów. Nie zawsze potrafisz łączyć sprawy osobiste z ogólnymi i to Ci wyraźnie przeszkadza w karierze. Masa wrażeń na wyjeździe. Wiadomość mało prawdopodobna, nie ma powodów do niepokoju. Znak ważny - Waga, unikaj Lwa. Dzień miły - piątek, liczba - 2.

16 czerwca - 22 czerwca

SINCE 1972

Realtor

TEL. 532 - 4444

24 HOUR

ACTION CENTRE III

**TAK !!!
SUKCES
FIRMY
TO FAKT...**

**Blisko 1500 sprzedanych
nieruchomości!!!
Chcąc korzystnie i szybko
sprzedać lub kupić
nieruchomość
powierzcie
Państwo to naszej firmie.
Komputerowe połączenia.
40 agentów do usług
Państwa.**

**Podajemy do wiadomości:
Firma założyła szybki i łatwy
do zapamiętania numer
telefonu
532 - 4444.
Poprzedni numer
532 - 4441
jest teraz drugą linią.**

**217 RONCESVALLES
Avenue
TORONTO, M6R-2L6**

Jane - Annette, tylko \$259,900, wolno stojący piętrowy budynek "triplex", prywatny zajazd, podwójny garaż, dwa dodatkowe miejsca do parkowania, roczny dochód \$27,670. H.A. RASTON, 532-4444.

Jane-Annette - oddzielnie stojący, piętrowy budynek, 2 sypialnie, działka 25 x 120, cena tylko \$199,900. H.A. RASTON, 532-4444.

Istlington/Dixon - 5-pokojowe Condominium - natychmiast do objęcia, właściciel wyjeżdża. Cena zniżona. Dzwonić Paweł BARANOWSKI, 532-4444.

Roncesvalles/Marion - wolno stojący murowany dom, 15-pokojowy, 5 - Flat Units. 6 łazienek. Natychmiast do objęcia. Cały dom nie rentowany, właściciel musi sprzedać. Paweł BARANOWSKI, 532-4444.

Bilsko - Roncesvalles/Credit Union - wolno stojący murowany, 8-pokojowy dom, 2 garaże, 2 rodzinny dom, cena zniżona, Paweł BARANOWSKI, 532-4444.

Bathurst/Stell - tak jak wolno stojący, murowany, 6-pokojowy, blisko komunikacji, szkół, garaż, prywatny zajazd. Paweł BARANOWSKI, 532-4444, dom 274-0284

**FIRMA ADWOKACKA
O 100-LETNIEJ TRADYCJI**

**ANDERSON
SINCLAIR**

DWAJ DOŚWIADCZENI
POLSCY ADWOKACI

MICHAŁ WOJCIECH CZUMA -
Sprawy Sądowe (Karne i Cywilne)

LESŁAW SOSNOWSKI -
Głównie sprawy handlowe, spółki i korporacje, a także odszkodowania za wypadki samochodowe i inne; oraz sprawy emigracyjne, rodzinne i karne (także Magister Prawa - Uniwersytet Warszawski)

MISSISSAUGA	TORONTO
2000 Argentea Rd.	3416 Dundas St.W.
Plaza 1 - Suite 200	Suite 209
Mississauga, Ont.	Toronto, Ont.
L5P 1P7	M6S 2S1
821-8522	767-2127

Zwracaj się z pełnym zaufaniem;
MÓWIMY PO POLSKU I ANGIELSKU

ECHO W TYM TYGODNIU POLECA:

- Na ekrany kin w Toronto w tym tygodniu weszły m.in.: komedia dla dorosłych: "Big Business" w reż. Jima Abrahamsa, w rolach głównych: Bette Midler i Lily Tomlin; francuski film z angielskimi napisami o wojnie stuletniej w Europie "Beatrice", w reż. Bertranda Taverniera, w rolach głównych: Julie Delpy i Bernard Pierre Donnadie.
- Oscar Peterson będzie występował w Roy Thomson Hall (593-4828) 17 czerwca.
- "The Pogues" w Concert Hall (872-2277) w dniach 19 i 20 czerwca.
- "The Box" w Ontario Place (965-7917) 22 i 23 czerwca.
- Du Maurier Downtown Festival zaczyna się 22 czerwca od:
 - Zavinul Syndicate & Youssou N'Dour (senegalski wiolonczelista) w Roy Thomson Hall (593-4828).
 - Makoto Ozone/Gary Burton w Harbourfront (973-4000).
- Teatromanom przypominamy, że tylko do 26 czerwca będzie grana sztuka "The Real World?" w reż. Billa Glasco (Tarragon Theatre, 30 Bridgman Ave., tel. 531-1827).

• Do 26 czerwca będzie też grana czarna komedia "Paranoia" (reż. Martha Ross) w Theatre Columbus, Poor Alex Theatre, 296 Brunswick Ave. (927-8998).

• Pianistka Francine Kay z utworami Rossiniego, Mozarta i Prokofiewa wystąpi 18 czerwca o godz. 19.30 w Roy Thomson Hall, 60 Simcoe St. (872-2233).

• Caravan - 88! Otwarcie tej imprezy nastąpi 17 czerwca. Bliższe informacje: 977-0466.

• W Royal Ontario Museum (100 Queen's Park, tel. 586-5549) 18 czerwca otwarcie nowej wystawy pt. "Making and Using Stone Tools in Prehistoric British Columbia".

• "Jacques Brel is Alive and Well..." do 18 czerwca, róg Front i York (tel. 368-2551).

I DZIECIOM:

• "Pound Puppy Playhouse" pod takim tytułem w Ontario Place, 955 Lake Shore Blvd. W. (965-7711) codziennie do 5 września odbywają się imprezy dla dzieci z kukielkami, tańcami i muzyką. Co godzinę program się powtarza od początku.

• Truskawkowy festiwal! Występy klaunów, sztukmistrzów, muzyka, no i, oczywiście, truskawki, jednym słowem pyszna zabawa 19 czerwca w samo południe. Spadina.

HELLO SUMMER

ZABAWA

**PIĄTEK - 17 CZERWCA, od 8 wiecz. do 2 w nocy
w pięknym PALAIS ROYALE
1601 Lakeshore Blvd. West, Toronto**

**Do tańca przygrywają 3 zespoły (Wasted Nights, Polish Edition i Górale). Olbrzymi parkiet taneczny - dla 900 osób.
Balkony wychodzące na Jezioro Ontario.
Bilety - 10 dol. w przedsprzedaży; 11 dol. przy wejściu
(Każdy bilet bierze udział w loterii)**

PUNKTY PRZEDSPRZEDAŻY

**The Pharmacy Shoppe, 177 Roncesvalles Ave. tel. 536-2116
Simpson TV & Video, 187 Roncesvalles Ave. tel. 533-3333
John Czechowski Polish Sausage, 650 The Queensway, tel. 252-4567
BURLINGTON: John - 332-5359; FORT ERIE - John - 871-4577
HAMILTON: Europe Meat Deli, Grays Rd. & Barton, tel. 578-1186**

APTEKA NATURY

Redaguje: dr JADWIGA GÓRNICKA

PODZIAŁ ZIOŁ WEDŁUG ICH DZIAŁANIA

O działanie poszczególnych ziół nasi Czytelnicy dopytują się stale, wyłoniła się więc konieczność omówienia wszystkich środków zielarskich według ich działania. Oczywiście, trzeba tu od razu zaznaczyć, że omówimy tylko 200 surowców ziołowych, ale niektóre z nich będą wymieniane po kilka razy, jak np. kwiat rumianku, figurujący w 10 miejscach, ziele dziurawca w 7, czy cebula w 6.

Dezynfekujące, czyli bakteriolobójące działanie mają: czosnek, cebula, liść mącznicy, borówki, czarnej jagody, ziele piołunu, dziurawca, szanty, mięty, majeranku, szałwi, macierzanki, tymianku, kwiat rumianku posp. wrotyczu, owoc czarnej jagody, korzeń omanu, kłącze kosaćca, kora wierzbowia.

Goją rany i skaleczenia: kwiat nagietka, jasnoty, rumianku posp., ziele drapacza, dziurawca, lniczy, rdestu ptasiego, szałwi, korzeń żywokostu, liść orzecha i pączki topoli.

Hamują krwawienia zewnętrzne i wewnętrzne: ziele krwawnika, tasznika, skrzypu, rdestu ostrog., liść pokrzywy, barwinka i kłącze pięciornika.

Krew czyszczą ze złożeń i pozostałości z truciłowych: ziele bratka polnego, przetacznika, poziomki, bluszczu, skrzypu, drapacza, ogórecznika, kwiat stokrotki, kocanki, liść barwinka, borówki, maliny, brzozy, korzeń łożnianu, podróznika, mniszka, szyszki chmielu i nasienia czarnuszki.

Moczopędne (czyszczą i leczą nerki, poprawiają ich pracę, znoszą parcie na moc): ziele polonicznika, skrzypu, poziomki, rutwicy, drapacza, rzepiku, piołunu, bylicy posp., marzanki, nawłoci, werbeny, bratka polnego, hyzopu, nostryka, bazylii, rdestu ptasiego, łucnika-miodunki, cząbrku, pokrzywy, przetacznika, kłącze perzu, tataraku, korzeń łożnianu, podróznika, lukrecji, mydlnicy, omanu, kosaćca, lubczyka, goryszu, pietruszki, liść mącznicy, brzozy, brusznicy, czarnej jagody, kwiat stokrotki, wrzosu, bławatka, kocanki, jasnoty, bzu czarnego, lipy, owoc kminku, jarzębiny, jałowca, dzikiej róży, szyszki chmielu, pączki topoli, strączyzny fasoli, znamie kukurydzy, nasienie pietruszki i czarnuszki.

Mlekoopędne (nieodzowne dla karmiących matek we wszystkich kłopotach laktacyjnych): kminek, koper włoski, anyż, ziele rutwicy, bazylii, liść barwinka i nasienie pietruszki.

Napotne (wskazane przy wszystkich rodzajach przeziębienia): kwiat lipy, bzu czarnego, wrzosu, nawłoci, korzeń łożnianu, omanu, goryszu, pietruszki, kłącze tataraku, ziele przetacznika, rutwicy, ogórecznika, bratka polnego, liść brzozy, nasienie pietruszki, pączki topoli, owoc maliny i bzu czarnego.

Nasenne i uspokajające: ziele nostryka, liść melisy, barwinka, korzeń kozłka, ziele marzanki i szyszki chmielu.

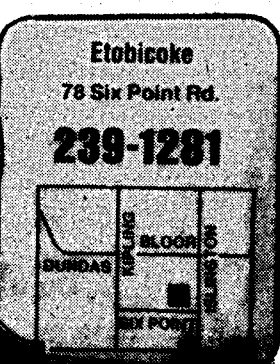
Obniżają ciśnienie krwi (bez obawy przedawkowania, które mogłoby wywołać ujemne skutki uboczne): cebula, czosnek, skórka cytrynowa, żurawiny, a dawkiowane pod kontrolą lekarską - ziele jemioli i liść barwinka

ciąg dalszy w kolejnym numerze

ARMADALE Meats Product (Mfg.) Ltd.

1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
TEL. 625-832/27

Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych
bezpośrednio w masarni

MODA
PLAŻOWA

Zupełnie nowe kostiumy kąpielowe

Słoneczko (ach, słoneczko!!!) wreszcie trochę przygrzało. A tu ciała bładziutkie, nosy na kwintę spuszczone, a w szafie same okropnie niemodne plażowe ubranka. Nie ma rady - trzeba zapolować w sklepach na coś ekstra, na coś niewielkiego - ale za to szalonego ze wszech miar. Nie jestem zwolenniczką smażenia się na słońcu i "wysmażania" sobie zmarszczek i "papierusowej" cery. Moda zresztą sprzyja, bowiem pani opalona na "kurczaka z rożna" jest bardzo, ale to bardzo nie modna. Ponieważ jednak umiar to przyjaciel nasz wypróbowany, także i można go zaciągnąć na plażę, gdzie w odpowiednim momencie ściąganie nas z patelni i kaze się zadowolić ładnym odcieniem brzoskwińowo-morelowym, dopiero co na plaży zdobytym (a'propos - proszę nie zapominać o różnych plażowych "przeszkadzaczach", które się ładnie po angielsku nazywają "sun-blocks" i zapobiegają na bank słonecznym poparzeniom). W czym jednak na te plaże?

Otóż tego lata wcale się tak wiele nie pokazuje. Majteczki w żadnym wypadku nie mogą być - tak jak kiedyś - mikroskopijne. Żadne tam sznurowadła, trójkąci. Teraz dziwa te sięgają prawie pod pępek, z tyłu też tak wysoko, wycięte są za to bokami i to tak wysoko, jak sobie na to możemy pozwolić. Panie z bioderkami nareszcie będą w swoim żywiole. "Góra" też musi być sporawa, dobrze, jeśli jakoś przyczepiona do "dołu", na przykład jednym bokiem. Bardzo modne są jakby mini bluzeczki, bez ramiączek, z "obciskających" materiałów, trzymające się bez pudła i nigdzie nie wycięte. Można nosić z powodzeniem małe szorty, spodnie, króciutkie spódniczki. Bomba, jeśli w stylu marynarskim - w pasy (najlepiej podłużne), z marynarskimi "insygniami". Jednocześnie kostiumy wyglądają tak samo: koniecznie wysoko wycięte w okolicy uda, mogą być także na plecach. Kolory - jak to zwykle na plaży - dowolne, ale rekordy popularności biją (jak we wszystkim) czerń, biel, czerwień i granat. Może być także niebieski. Ślicznie wyglądają jednocześnie kostiumy w białoniebieskie paski (są w "Simpsonie" po 19.99\$). Do tego można sobie sprawić małą kapelusz w takie same pasy (na samej górze w "Eatons'ie" za 2.99\$) i już wyglądamy zabójczo, choć słodko i niewinnie....

A potem? Potem to niech nas bóg słońca ma w swojej opiece....

Nad czym z oddali czuwa
Wasza Kapelusikowo-Kostiumowa
MATYŁDA

**KINGSWAY MEAT
PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD.**

HUBERT WESIERSKI, IVAN GRGIC
2342 Bloor St. W., Toronto
TEL. 762 - 5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich
własnej produkcji, wyrobionych przez wysoko kwalifikowanych
polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur.
CENY KONKURENCYJNE

SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. W.
TEL. 531-8422

KONKURENCYJNE CENY!
Wędzone na miejscu
słynne na całe Toronto
polskie kiełbasy
Szyński, kabanosy, wędliny,
mięsa, różne delikatesy

**Karl's Butcher
& Grocery**

właściciel: Karol Jarzabek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wyrobu, smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 531-1622

"Wyroby mięsne, wędliniarskie i delikatesowe najwyższej jakości"
SPRZEDAJEMY DOSKONAŁE, POLSKIE WĘDLINY

PO CENACH HURTOWYCH

- realizujemy duże zamówienia, kroimy na życzenie wołowinę, cielęcinę, wieprzowinę i baraninę;
- przyrządzamy specjalne tace na przyjęcia;
- świadczymy usługi typu "catering";
- cotygodniowe obniżki
- prowadzimy sprzedaż Echa-Tygodnika Polskiego

KUPON

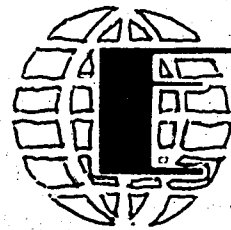
10%
ZNIŻKA

POLSKIE BIURO PODRÓŻY JERZEGO LUCKIEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
 1592 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A7
 stacja kolejki Dundas West TEL. 533-9496-7
 Podróże indywidualne, grupowe, czarterowe • PKO gwarantowane zlecenia w/c katalogu • Pomoc w sprawach imigracyjnych, paszporty, wize, tłumaczenia • Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu.

FIRMY PRZEWOZOWE
JANOSIK I MIRA TRAVEL
 polecają swoje usługi w zakresie przewożenia osób na trasie
TORONTO - MONTREAL - TORONTO
 Pomoc w przenoszeniu bagaży, dowożenie pod dom, zniżka dla rodzin, luksusowe mikrobusy, kierowcy z ponad 10-letnim doświadczeniem.
TEL. 247-0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA TRASIE
TORONTO - MONTREAL - TORONTO
FIRMA PRZEWOZOWA
O R Z E Ł
 • Bezpośredni przejazd z domu na lotnisko w Montrealu lub z lotniska do domu
 • Nowe klimatyzowane samochody
 • Osobny samochód dla niepalących
 • Pomoc przy przenoszeniu bagażu
10% ZNIŻKA WRAZ Z KUPONEM
TEL. 242 - 6328; 748 - 1694

HIGH TOP PHOTO LAB
 Profesjonalne wywoływanie filmów, obróbka laboratoryjna zdjęć.
TEL. 252 - 9934
 3043 Lakeshore Blvd. West, Etobicoke
MÓWIMY PO POLSKU

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONGESVALLES AVE. TORONTO ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
 RENATY OKOŁO-KULAK

- **BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI** od \$ 567.00 (cena w obie strony)
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
 Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ŻYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$110,- za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)
- **INCOME TAX** - szybko, sprawnie, tanio
- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe
- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje
- Upoważniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Rongesvalles Ave., Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY SAMOCHODY KOMERCYJNE SKLEPY

WYCIECZKI ZAPROSZENIA WIZY WYMIANA PASZPORTÓW UBEZPIECZENIA SZPITALNE DLA ODWIEDZAJĄCYCH BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

Pekao-Travel

Organizator Najtańszych, Bezpośrednich Lotów Czarterowych Do Polski - 1988 - Samolotami Polskich Linii Lotniczych "Lot"

TORONTO - WARSZAWA	CENY	WARSZAWA - TORONTO
LUTY 10, 21	567.00	DOWOLNE DATY POWROTU
MARZEC 13, 20, 30	653.00	LUTY 21
KWIECIEŃ 6, 13, 20, 24	629.00	MARZEC 13, 20, 30
MAJ 1, 8, 15, 22, 29	776.00	KWIECIEŃ 6, 13, 20, 24
CZERWIEC 1, 5, 8, 12, 15	809.00	MAJ 1, 8, 15, 22, 29
CZERWIEC 19, 22, 26, 29	873.00	CZERWIEC 1, 5, 8, 12, 15, 19, 22, 26, 29
LIPIEC 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31	873.00	LIPIEC 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31
SIERPIEŃ 3, 7, 10, 14	777.00	SIERPIEŃ 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31
SIERPIEŃ 17, 21, 24, 28, 31	777.00	WRZESIEŃ 4, 7, 11, 14, 18, 25
WRZESIEŃ 4, 7, 11, 14, 18	777.00	PAŹDZIERNIK 2, 9, 16, 23, 30
WRZESIEŃ 25	639.00	LISTOPAD 13, 27
PAŹDZIERNIK 2, 9, 16, 23, 30	639.00	GRUDZIEŃ 4, 11, 18, 21
LISTOPAD 13, 27	579.00	STYCZEŃ 4, 19 (1989)
GRUDZIEŃ 4, 11	769.00	LUTY 2 (1989)
GRUDZIEŃ 18, 21	809.00	
STYCZEŃ 4, 19 (1989)	567.00	

Prosimy Nie Zwlekać i Już Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży Lub Bezpośrednio W Pekao Travel
588-1988

PIOTR POBOJEWSKI

TEL. biuro: 743-7722 dom: 890-2145

Scarlett Rd. - przepiękny stylowy dom z dwoma łazienkami, podwójnymi garażami i bardzo dużą parcelą. \$ 389,100.

Północne Etobicoke - 3-sypialniowy, bardzo ładny townhouse, blisko parku i rzeki, przepiękna okolica. Tylko \$ 124,900.

Mississauga/Lech Walesa Dr. - przepiękny wolno stojący, 2-letni dom, z podwójnymi garażami i dwiema łazienkami. Cena wyw. \$ 247,900.

Blisko kościoła św. M. Kolbe w Mississauga - 2 przepiękne nowe domy z garażami, prywatnymi jazdami. Ceny \$ 299,900, \$ 335,000.

Południowe Etobicoke/Royal York - wolno stojący 2-piętrowy dom z apartamentem do wynajmu w "basementie", 2 piece, 2 łazienki etc., podwójne garaże. Cena wyw. \$ 247,900.

Dundas/Kennedy - budynek ze sklepem i apartamentami z możliwością rozbudowy i otwarcia biznesu przez właściciela. Cena \$ 296,900.00

Business (sprzątanie i czyszczenie) z kontraktami. Duży dochód. \$14,900.

Blisko kościoła św. M. Kolbe w Mississauga - nowy, murewany dom z podwójnymi garażami. 3030 stóp powierzchni. Cena wyw. \$ 299,900.

Mississauga - nowy wolno stojący dom w prestiżowej okolicy, 3000 stóp powierzchni, unikalny rozkład. Cena wyw. \$ 294,900.

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

ROBERT HOLECZEK

Udziela solidnej i fachowej pomocy w sprzedaży, kupnie, wynajmowaniu, finansowaniu i wycenie wszelkich nieruchomości w Metro Toronto

TEL. biuro: 690-6363

dom: 423-9540

24-godzinny serwis

Bloor/Lansdowne - Semi z cegły, 3 sypialnie, 3 pełne łazienki, 3 kuchnie, blisko metra.

Dundas/Annette - Ładny, 3-piętrowy, dochodowy dom, cena \$ 254,900

High Park - 3-piętrowy dom z cegły, 8 pokoi, 5 sypialni.

Eglinton/Rogers - wolno stojący, dwupiętrowy dom z cegły, z garażem, 6 pokoi, 3 sypialnie, cena \$ 179,900

Downtown - 2-piętrowy dom z dwoma sypialniami i parkingiem, cena \$ 134,500

• WYCENA
• KUPNO
• SPRZEDAŻ
• INWESTYCJA

Chętnie udzieli
wszelkich
porad oraz
profesjonalnej
pomocy

ERYK HASIAK

Biuro 534-7788 (25 godz. serwisu); Dom 620-1177

346 The West Mall - Jednosypialniowe mieszkanie w kooperatywie, 89 tys.

716 The West Mall - Trzysypialniowe Condo. Podziemny parking, 149 tys.

276 Roncesvalles Ave. - 9 pokoi, 5 sypialni, 3 łazienki. Idealne na gabinet lekarski, na parterze lub 3 osobne apartamenty.

RE/MAX
realty properties inc. realtor

• KUPNO • SPRZEDAŻ
• OSZACOWANIE
• ZAŁATWIANIE SPRAW
FINANSOWYCH I PRAWNYCH

JACEK GOGOLA

biuro: 272 - 3434

dom: 826 - 0747

• 1143 Highgate - pięknie wykończony backsplit dla dwóch rodzin - cena \$258,800
• 3175 Kipling - townhouse, ogródek, garaż, wykończona piwnica.

• 30 Queen Str. - dom w budowie, możliwość otwarcia biznesu, cena \$ 380,000.

• 831 Main Str. - 35-apartamentowy dom. 150 tys. dochodu, cena 1 milion 150 tys.

• 61 Proctor - Fourplex, 25 tys. dochodu. Tylko \$ 219 tys.

• Blisko Wasaga - motel, restauracja, dom, parcela 1,5 akra. Tylko \$ 195 tys.

• 122 Rosslyn Ave. - Fourplex, 25 tys. dochodu. Cena \$ 229 tys.

• Etobicoke - sklep delikatesowy, wyposażony. B. dobry dochód. Cena \$ 149 tys.

• Mississauga - Townhouse, tylko \$ 15 tys. wpłaty.

• Toronto - wolno stojący dom, apartament w piwnicy. Tylko \$169,800.

ANNA KRYSIAK

RE/MAX

udzieli
rzetelnej i fachowej porady
we wszystkich sprawach
związanych z kupnem
i sprzedażą domów.
Pomagam przy otrzymaniu
wszelkich mortgages, nawet przy
minimalnym downpayment.
Bezpłatne oszacowanie
nieruchomości.

Cottage na 25 akrowej działce, przy Scetion Lake. Cena \$ 64,000. Możliwość podziału ziemi.

Laurence i Royal York - Duży, 2-sypialniowy bungalow. Wykończony basen z pełną łazienką.

Cena \$ 192,900.

Mississauga - 3-sypialniowy apartament, wynajmowany za \$975 miesięcznie - dobra inwestycja.

Mississauga - 3-sypialniowy townhouse, 2 łazienki, garaż. \$ 132,900

TEL. biuro: 231-0600; dom: 858-0129

EAGLE
REAL ESTATE LTD.

NIERUCHOMOŚCI

• SPRZEDAŻ
• KUPNO
• FINANSOWANIE
INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK

biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Erindale - 5-sypialniowy dwupoziomowy townhouse. Blisko do wszystkiego, cena \$144,900.

3-sypialniowe bungalow z apartamentem w piwnicy. Duży garaż. Cena \$269,900

Dundas Dixie - 2-sypialniowe condominium do natychmiastowej sprzedaży. Przystępna cena.

East York - 12-apartamentowy budynek z dobrym dochodem. Cena \$649,900.

TORONTO... ETOBICOKE... MISSISSAUGA...

CHOLKAN

NIERUCHOMOŚCI
• KUPNO • SPRZEDAŻ
• FINANSOWANIE

ELŻBIETA KAUPÉ

TEL.: 763 - 5555

MAŁGORZATA JEDLEWSKA

R.CHOLKAN & CO.LIMITED REALTOR

2336 Bloor St. W., Toronto, Ontario

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji
w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu
posiadłości w Burlington, Hamilton
i okolicach.

Prosimy dzwonić:

Alec Murray Real Estate Co.Ltd.
(416) 639 - 8004 - czynny całą dobę

TEL. domowy (416) 332 - 8119

EAGLE
REAL ESTATE LTD.

Julia

Korpała, L.L.M.

tel. biuro: 259-9231 dom: 255-5954

Constitution/Budas - 3-sypialniowy townhouse, centrum Mississauga.

Doskonała inwestycja. - \$ 114,900.

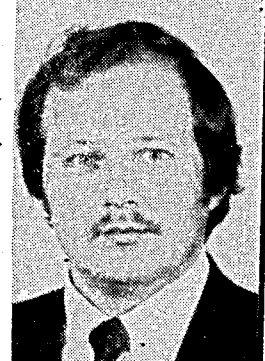
Townhouses under construction near Stayner, Wasaga Beach. 5000 down payment.

Reservation sale.

MAREK REJNIAK

Serdecznie
zapraszam
zainteresowanych
kupnem
i sprzedażą
nieruchomości

Lakeshore/Tallington - dwupoziomowy, wolno stojący dom na inwestycję. Dochód miesięczny - \$24,000. Cena \$223,900.

Delikatery - w polskiej dzielnicy, znakomity "business" dla rodziny.

Triplex - po przystępnej cenie w zachodniej części Toronto, znakomita inwestycja

Po bliższe informacje i fachową pomoc proszę dzwonić
Biuro 534-7788, oraz Pager Dom 756-1538
431 Roncesvalles Ave. Toronto, M6R 2N3

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.

Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000
dom: 690-4182

Bloor/Dundas - 3-piętrowy wolno stojący dom, podwójny garaż, 3 apart. Tylko \$ 279,000.00

Bloor/Dufferin - wolno stojący, na działce 21 x 138, osobne wyjście z piwnicy. \$ 244,000.00

Lakeshore/Brownline - prawie jak nowy 3-apartamentowy dom z prywatnym jazdem (znakomity dochód), cena \$ 259,000.00. Tylko 10% wpłaty.

Jane/Eglinton - Okazja dla rzemieślników budowlanych, cena wyw. \$149,000.00.

Zachodnie Toronto - Tylko \$170 tys. za dom do kapitalnego remontu.

Restauracja - dyskoteka - na 180 miejsc, licencja na alkohol, cena \$ 200,000.00.

CENTURY 21
Parkland Ltd.

TEL. 767- 8399

ERIK TURSKI

na Bay Yorkville - w pobliżu Yonge Str. Boutique. Cena 28 tys. Lease tylko 890 miesięcznie.

Arlett Rd. - wolno stojący 2-piętrowy, z cegły, 4-sypialniowy, 3 łazienki, 3 kuchnie, cena 185 tys.

• Pomoc w załatwianiu spraw
finansowych i prawnych
• Pomoc w finansowaniu kosztów
przeprowadzki
• Kupno, sprzedaż domów,
condominiów, biznesów.
• Townhousy i condominiuma
w cenie od 79.000 \$
• Dochodowe domy w rejonie
High Park - Parkdale.

RENEWAL
Construction and
Renovation

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic.
Bezpłatna wycena.
TEL. 249-5212 lub 742-1302

Mi & Le
Profesjonalnie, tanio
i szybko!

• urządzamy
• projektujemy
• tapetujemy
• malujemy
(z zewnątrz i wewnątrz)
wszelkiego typu
pomieszczenia
TEL. 253 - 0687

**FIRMA
ITPOL
CONSTRUCTION**

• kompleksowe remonty i
renowacje: domy, biura, sklepy
• fachowe porady oraz wyceny
gratis
• ściany, sufity, prace
wykończeniowe
• stolarka, malowanie, instalacje
TEL. (416) 271-7029

**DENTURE THERAPY
CLINIC**

JAN M. WIŚNIEWSKI, D.T.
Pierwsza polska protezownia
dentystyczna

2337 Dundas St. W., Toronto
M6T 1X6
(Bloor-Dundas Square Building)
TEL. (416) 533-8811

**DENTYSTYCZNE
PROTEZY**

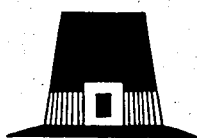
NOWE I NAPRAWY
4 Wall Ave., Toronto
(Hwy 401 i Weston Rd.)

URSZULA I. BAUMAN,
D.T.
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

**Dr. Maria
RACZYŃSKA**

lekarz rodzinny
z długoletnim
doświadczeniem w
chorobach zylaków
uprzejmie zawiadamia o
otwarcu gabinetu lekarskiego
oraz kliniki zylaków:
2000 Credit Valley Rd.
Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL. (416) 828-4812,
828-4813

dr Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN
zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego przy
3095 Glen Erin Dr. ste. 7
MISSISSAUGA
TEL. 828-0038

**MARBLE AND TILE
RENOVATION
SERVICE**

RICHMOND HILL
(416) 884-6328
Najnowocześniejszy
metodami odnawiamy
i odświeżamy
kafelkowe i marmurowe
ściany i podłogi,
popękane lub
poszczerbione kominki,
schody, balustrady,
kolumny.
UKŁADAMY
MARMUR I KAFELKI

TANIO, SZYBKO
I SOLIDNIE
ODNAWIANIE
apartamentów
i domów
TEL. 663 - 5778
Proszę dzwonić
po 18:00
IREK

doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN

uprzejmie zawiadamia o otwarciu
praktyki lekarskiej w Toronto
przy 22 Roncesvalles Ave.
Proszę dzwonić pod:
531-8887

Wszelkie porady medyczne, powypadkowe,
rodzinne, stress-relaxing,
psychoterapia, wizyty domowe

Dr. J. Wójcik
MEDYCINA OGÓLNA

6000 COTÉ DES NEIGES 190
Montreal
(w pobliżu szpitala St. Mary's i Jewish
General)

TEL. (514) 342-4522,
342-4525

dr Bogdan Pietraszek
rozpoczął praktykę lekarską
w Toronto jako lekarz ogólny.
Lj. "Family Doctor"
w gabinecie przy
190 Fern Ave.
naprzeciwko Credit Union
TEL. 532-4317
przyjmuje od pon. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem
w schorzeniach stawów i kręgosłupa
oraz komplikacjach pourazowych

dr Paweł Ochociński

uprzejmie zawiadamiają
o otwarciu gabinetów lekarskich
w Toronto

2199 Bloor West TEL. 762-4136

FINE PIANOS

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich
oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
• MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
rowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz
udzielamy lekcji gry na pianinie
TEL. 896-9782
35 Kings St. E. unit 16, Mississauga
od godz. 10 do 19-tej

**PRUSIŃSKI
NAJSTARSZE
POLONIJNE BIURO
POMOCY
IMIGRACYJNEJ**

W związku z przewidywaną
zmianą kanadyjskich
przepisów imigracyjnych
zawiadamiamy wszystkie
osoby pragnące uzyskać
stały pobyt w Kanadzie
- niezależnie od ich
obecnego statusu -
że nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we wtorki
w godzinach 12 - 7 wiecz.
192 GARDEN AVENUE
TEL. 588 - 1659

**POMOC W UZYSKANIU
STATUSU IMIGRANTA
W KANADZIE**

Niezależnie od tego, jaki masz
status - NIE ZWLEKAJ -
nawiąż kontakt z

**D.L.B. IMMIGRATION
CONSULTANTS**

POPRZEDNIO KIEROWNIK
RZĄDOWEGO PROGRAMU
IMIGRACYJNEGO
DLA POLAKÓW W TORONTO
LINDA LEVER
240 Richmond St. West,
Suite 304
Toronto, Ont. M5V 1W1
TEL. (416) 971-9914

**Polska Księgarnia
Wysyłkowa
"OD NOWA"**

oferuje najtańsze polskie książki
w Kanadzie, KATALOGI wysyłkami
na życzenie.

4100 Pony Trail Drive, Apt. 605
MISSISSAUGA, ONT. L4N 2Y1
TEL. 629 - 7857

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**

30 Marmaduke Str.
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL. 533-5471

Czynne: pon., wtorki, czwartki
i piątki, godz. 10.00-4.00
POMOC I PORADY WE
WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów
i uwierzytelnianie podpisów.

Julia Korpała, L.L.M.

Adwokat z Polski
z długoletnią praktyką
udziela porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski, m.in.:
małżeństwa przez pełnomocnika, rozwoły w Polsce,
wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski, notari
alne sprzedaże, kupna i darowizny domów, gruntów,
spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pisma do
polskich sądów i urzędów
3290 Lakeshore Blvd. W.
TORONTO M8V 1M4
TEL. 255-5554
po telefonicznym uzgodnieniu

**ROACH
BUSTERS**

rewelacyjna, bezwonna
i nietoksyczna metoda
wyeliminowania plagi karaluchów
mówimy po polsku
tel. 588-3007
lub 259-8309

Iolanta Interiors

• żaluzje poziome i pionowe
• wyposażenie kuchni i łazienek
• mod. ne dodatki do mieszkań
• nowoczesny sprzęt oświetleniowy
• srebrna biżuteria
• upominki z importu
• zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto, Ont. M6S 1P5 tel. 762-8638 762-8880

SYRENA TRAVEL LIMITED

1684 Queen Street West
TORONTO, ONTARIO, CANADA M6R 1B3
tel: 1-416-533-9486

• SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku.
Oferujemy

1988 - loty do Polski, szybko, tanio.
Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług.
Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wize

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

Mutual of Omaha Insurance Company

• 1250 dol. miesięcznie wolny od podatku dochód w razie choroby
choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
• plany finansowe zabezpieczające dzieci
• plany emerytalne RRSP
• ubezpieczenia na życie

JERZY MAJEWSKI M.Sc.

TEL. bus.: 631-6523; home: 452-7239

**Halina Baranowska,
M.A., A.I.I.C.**

Analiza potrzeb finansowych, ubezpie-
czenia na życie, zdrowie, plany eme-
rytalne RRSP, dotychczasowe renty, ubez-
pieczenia grupowe

The Prudential Assurance
COMPANY LIMITED
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE, Ont. M9C 4Z4
TEL. bus. 622-1115

**NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA**

Life insurance (na życie) • Disability (chorobowe)
• Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP •
Annuity (emerytury)

**SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIK**

Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro: 226-6515, dom: 858 - 0129

**INCOME TAX SERVICE
FINANCIAL PLANNING**

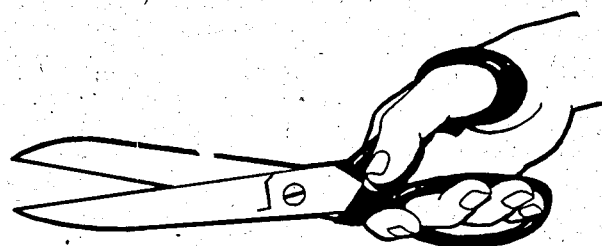
ZOFIA ADAMCZYK, M.B.A.
TEL. 822 - 6826

Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych
przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych.
Bezpłatne konsultacje i porady.
Jeżeli jesteś nowo przybyłym, też należ Ci się kredyty.

PIOTR CHWALISZ

HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants

TEL. (416) 861-9046; 530-0305

**MIRROR IMAGE
TRANSLATIONS**

Jan Welinsberg

Tłumacz przysięgły

236 Buryore St.
Ottawa, Ont. K1N 3E5
TEL. (613) 233-6570

UREK

PHOTOGRAPHY

PORTRET • ŚLUB
• REPORTAŻ

&
PRODUKCJA KART
Z ŻYCZENIAMI
TELEFON
(416) 244-8903
• JERZY PAWLAK •

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

ANKA

&

PETER

2374 Bloor W.
Toronto, Ont.
TEL. 769-4488

Zdjęcia i portrety na różne okazje

**COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING
&
INCOME TAX SERVICES**

TEL. (416) 762-5891

Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość
dla małych przedsiębiorstw
• wypełnianie formularzy

ANDRZEJ SZCZERBA

Montreal

**POLONIJNA KASA
KREDYTOWA**

65 Sherbrooke St. E. ste. 103
TEL. 845-3534
oferuje Polonii na wy. ikowa dogodnych
warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki
i najlepsze oprocentowanie za sumy
złożone w Kasie
poniedziałek - środa 10-15
czwartek i piątek 10-20

**A D A M
RADIO - TV - RAPAIR**

Naprawa wszystkich
rodzajów telewizorów,
radii, magnetofonów, video,
konwerterów
TEL. 626 - 0620

UMÓWY HIPOTECZNE •

AKTY NOTARIALNE •
ZAPROSZENIA I INNE
DOKUMENTY PO POLSKU
I ANGIELSKU • LISTY
URZĘDOWE I PRYWATNE •
ŻYCIORYSY • WYPEŁNIANIE
FORMULARZY O PRACĘ
Tłumaczenia z polskiego,
francuskiego, niemieckiego,
hiszpańskiego, rosyjskiego
i szwedzkiego

Hubbink Communications

TEL. (416) 583-3007

**INTERNATIONAL
VIDEO SERVICE**

Oferuje obsługę video w systemie
amerykańskim na terenie Polski
nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań,
uroczystości itp. od \$29
odtwarzanie Kaset video we wskazanych
miejscach w kraju od \$29
Świąteczne video-listy życzeń jedno-
i dwustronne oraz wszelkie inne życzenia
Informacje: (416) 769-4366 cała doba
OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA
Visa • Master Charge

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody

General Motors
Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję
lub 100 tys. km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

• Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór nowych i używanych samochodów • Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecam tanko ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College)

**ELŻBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA**

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST. E. Miss
(pomiędzy Cawthra i # 10)
TEL. bus. (416) 279-3031
Res. 625 - 1961

ZNIŻKA PIENIEŻNA do \$ 3000
na wybrane modele. Olbrzymi wybór
"PICKUP TRUCKS" i "VANÓW".
Model 1987 - rodzinny samochód Shadow -
• Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
lub 115 km

DOUBLER TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH
kategorii A i D

• ocena umiejętności i doszkolenia dla kierowców
• nauka od podstaw wraz z możliwością
dogodnych spłat
Registered and approved as a Private
Vocational School

2095 Weston Rd. (na pld. od 401)

244-2725

TOYOTA

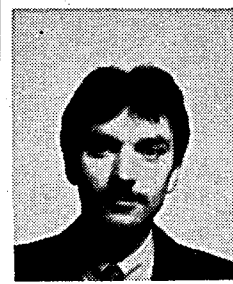
TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSIDA
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu
DO ZOBACZENIA I

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
481 - 5216

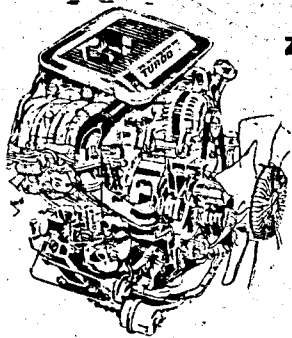
(tuż obok przystanku metra)

**JACK
KLIMCZAK**

Tel. domowy: 762-9421

KAPITALNE NAPRAWY SILNIKÓW

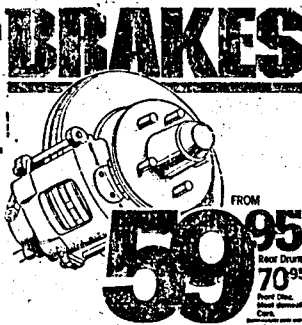

z pełnym zamontowaniem

**CRANKSHAFT SERVICE
& SUPPLIES Ltd.**

483 Dupont St.

Wszystkie prace objęte
gwarancją
1 roku lub 25,000 km
Kompletne naprawy
obsługa krajowych
i importowanych
samochodów

\$59.95
\$50,00 zniżki na główną
naprawę silnika
wraz z niniejszym
kuponem

**AUTO
DRIVING SCHOOL**

"THE HELPFUL
PROFESSIONALS"

WOJTEK

ANTCZAK

Licencjonowany instruktor jazdy
udziela lekcji oraz przygotowuje
do egzaminów państwowych
(Kat. "G")

TEL. (416) 270-8145 res.;
536-5454 bus.
900 Dufferin St. Suite 215
TORONTO, ONT.

OKAZJA!

No payments, no interest!

**KUPUJĄC KAŻDY NOWY
PONTIAC lub BUICK w OLD MILL
nie płacisz rat i procentów
przez pierwsze 3 miesiące.**

Dzwoń: DAREK ZIELIŃSKI

TEL. 766 - 2443

OLD MILL

PONTIAC BUICK Ltd.

2500 Bloor St. W. - Bloor / Jane

ACURA

S
H
E
R
W
A
Y

**Wysoko wyspecjalizowana
stacja obsługi samochodowej**
prowadzi **SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ
i WYNAJMOVANIE SAMOCHODÓW.**
Wszystkie naprawy mechaniczne.
Warsztat blacharski
Naprawy powypadkowe
(w ramach ubezpieczenia i bez)
Najnowocześniejsze urządzenia m.in.
prostownice do samochodów
Malowanie farbami europejskimi
SPECJALIŚCI
O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke

Po informacje dzwonić i prosić o
JOHNA LUDWIGA (mówi po polsku)
TEL. 620 - 1987 8:00 do 6:00

PASSPORT

ON THE QUEENSWAY 1629

OPTIMA - IMARK - TROOPER

Oprac. Konst. **OPEL, ISUZU**

Bez cła - najlepsze światowe
samochody

mgr **KAROL KUBIK**

TRENER ŻEGLARSTWA

B. - 253-5008

H. - 424-2144

Dzwoń

o poradę

COURTESY

1635 THE QUEENSWAY (przy East Mall)

**MAREK
POPLAWSKI**

SALES AND LEASING

PRZEDSTAWICIEL COURTESY
CHEVROLET • OLDSMOBILE
POLECA:

- Duży wybór nowych i używanych samochodów
- Nowe samochody posiadające 3-letnią lub 1000 km powertrain warranty oraz gwarancję przeciwkorozyjną na okres 6 lat lub 160 000 km
- Najlepsze warunki kupna samochodu
- Pożyczkę GM przy zakupie samochodu nowego lub używanego
- Tanie ubezpieczenie

Po informację proszę dzwonić:

255 - 9151 lub 242 - 6969 (dom)

PRZYJDŹ ZOBACZ NAJWIĘKSZY SALON
SAMOCHODOWY W TORONTO I

EastWay

EASTWAY PLYMOUTH CHRYSLER LIMITED

2851 Eglinton Ave. East

NAJLEPSZY SPRZEDAWCA

W SCARBOROUGH

oferuje:

- największy wybór samochodów nowych i używanych
- bezkonkurencyjne gwarancje: 7 lat/115 tys. km.
- dogodne możliwości kredytowe
- tanie ubezpieczenia, rejestracje
- Nikt nie sprzedaje samochodów lepiej niż **ANDRZEJ CIERPICH**

tel. biuro: 264-2501

dom: 921-0515

ADVANCE REAL ESTATE LIMITED

1055 Bloor Street West, Toronto, Ont.

Od 1958 roku udziela Polonii solidnej,
fachowej i życzliwej pomocy przy kupnie
i sprzedaży nieruchomości. Załatwiamy
również finansowanie na korzystnych
warunkach.

**EWA
JANICKA**

TELEFON
534 - 9246
234 - 8319

POMAGAMY W SFINANSOWANIU KUPNA
LUB SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI,
DLA NASZYCH KLIENTÓW.

NIERUCHOMOŚCI
• KUPNO • SPRZEDAŻ • NISKIE WPLATY

**ANDRZEJ
PATOCZKA**

Countrywide
EXECUTIVE REALTY INC.

TEL. Bus. (416) 897-8888; Res. (416) 849-6679
257 Dundas Str. E. Mississauga, Ont. L5A 1W8

OGŁOSZENIA

O PRACY

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie.

TEL. 743 - 5706

NATYCHMIAST zatrudnię niepalącą osobę do opieki nad dziećmi 2 i 11 lat z zamieszka-
niem na miejscu w Mississauga. Warunki
pracy i płacy do uzgodnienia. Tel. 822-5025
dzwonić po 5 po poł.

POTRZEBNA osoba do warsztatu stolars-
kiego przy produkcji klepek podłogowych.
Pozwolenie na pracę wymagane. Warunki
pracy i płacy do omówienia. Zainteresowani
proszę dzwonić 253-5420 lub zostawić wła-
domość na answering-machine.

POSZUKUJĘ pracy jako malarz pokojowy.
Posiadam doświadczenie kanadyjskie oraz
zachodnioeuropejskie. Tel. 253-5420, proszę
Jerzego.

POTRZEBNA pani do opieki nad dwójką
dzieci 9 i 4 lata i pracy domowej z zamieszka-
niem. Willowdale, tel. 496-1780, po 18.

POSZUKUJEMY młodych, energicznych
ludzi do pracy przy sprzedaży hot dogs. An-
gielski pomocny, ale niekonieczny.
TEL. 532-3010

PRACA w okolicy High Park: prace plas-
tyczne - szycie, sprzątanie - doglądanie dzieci.
Niektóre z tych prac można wykonywać w
domu. TEL. 767-8723, proszę Marię

POTRZEBNA pani do opieki nad dwójką
dzieci i lekkich prac domowych. Tel. 621-2286
wieczornami.

FULL time and part time staff wanted. Apply
Kinghorn Donuts, 1188 King St. West.
TEL. 588-2734

POTRZEBNY tokarz w Brampton.
TEL. 452-0485

ELEKTROMECHANIK samochodowy z
praktyką 10-letnią szuka pracy w Toronto.
TEL. 535-0842

PANI dochodząca do opieki nad rocznym
chłopcem potrzeba od 20 czerwca. Okolica
Eglinton East/Leaside. Tel. 421-8497

DOŚWIADCZONY kierowca z 1-tonowym
Vanem oczekuje propozycji. Tel. 897-6863

NOWO przybyły poligraf, typograf, dobrze
znający słownik poszukuje pracy.
TEL. 537-4954, proszę Andrzeja

KOBIETA dochodząca do dwóch dorosłych
osób potrzeba. Okolica Bathurst St. Clair.
TEL. 486-0221

POTRZEBNA opiekunka do 3-miesięcznego
dziecka, centrum Toronto, od pon. do piątku
w godz. 8:30 - 17:30. TEL. 281-9779

NOWO przybyły podejmie każdą pracę. Ma
doświadczenie w malowaniu i pracach re-
montowych. TEL. 233-6608

POTRZEBNA doświadczona kelnerka lub
kelner z dobrą znajomością jęz. angielskiego.
Praca w weekendy. TEL. 535-4540

ZATRUDNIĘ kierowcę traktor-treller.
TEL. 259-8952

B.o.f. com. Saskatchewan podejmie pracę w
dziedzinie księgowości, w dziedzinie dorad-
stwa finansowego, podatkowego i marketingo-
wego. TEL. 271-3427 wieczorem.

35-LETNIA kobieta z Polski szuka opiekunki
dla dziecka lub starszą osobę. Najchętniej z za-
mieszkaaniem. TEL. 487-3572

STARSA pani zaopiekuje się dzieckiem lub
chorą osobą od połowy czerwca z zamieszka-
niem. Proszę dzwonić wieczornami 858-3030

PRACOWNICY do prac budowlano-remon-
towych potrzebni. TEL. 766-8128

ZAOPIEKUJĘ się dwójką dzieci we własnym
domu. Mississauga - Dundas/Hurontario.
TEL. 276-6799

50-letnia, odpowiedzialna, umiejąca go-
tować i sprzątać, zajmie się prowadzeniem
domu, starszą osobą lub opieką nad dzie-
ckiem. TEL. 532-8796

POTRZEBNA kobieta do dzieci 5 i 11/2 roku
na 2-3 dni w tygodniu. Okolica Weston/Shep-
pard. TEL. 747-9139

POTRZEBNA osoba do sprzątania w eks-
kluzywnych restauracjach w High Park, codzien-
nie wieczornami. TEL. 588-2551

WENS System Ltd. poszukuje pracowników
na budowę i operatora sprężarki, doświad-
czenie wskazane. TEL. 238-1436

NOWO przybyły poszukuje pracy, najchę-
tniej na nocną zmianę. TEL. 493-4079.

MŁODY, doświadczony w pracach budow-
lanych i remontowych przyjmie każdą pracę.
TEL. 757-4868, proszę Zbyszka.

MIESZKANIA

POKOJE do wynajęcia w
polskiej dzielnicy od 15
czerwca, właściciel mieszka
osobno, tel. 245-5825 po 6
wieczorem.

COTTAGE do wynajęcia
nad Georgian Bay, lipiec -
sierpień, 300 dol. tygod-
niowo. TEL. 534-2697

DOWYNAJĘCIA od zaraz
2-sypialniowe mieszkanie
w High Parku.
TEL. 232-2922

POKÓJ do wynajęcia dla
pracującego mężczyzny.
TEL. 536-3799

SZUKAM mieszkania dla
2 osób - 1 lub 2 sypialnie,
okolica Scarborough.
TEL. 264-3552

POSZUKUJĘ dwusypial-
niowego mieszkania, naj-
chętniej od zaraz lub od 1
lipca. TEL. 423-7454

PRYWATNA SPRZEDAŻ
DOMU w rejonie High
Park. 6 pokoi + 2 kuchnie,
3 łazienki czteroczęściowe,
kuchnie nowo wyposażone
(hydraulika i meble), dom
z modernizowany,
całkowicie odnowiony.
Szkółki na miejscu, sklepy
blisko, doskonałe połą-
czenia komunikacyjne.
TEL. 767-3016

LARGE FAMILY CON-
DOMINIUM • Family
room, 4 bedrooms - 2 en-
trances near transpor-
tations and schools (Eglin-
ton). Price 359,500\$.
TEL. 782-5879; 789-5345

odpowiednie do Twoich ambicji
• Pamiętaj - Twoja matura z
Polski oraz dostateczna znaj-
omość angielskiego powinny
wystarczy do zakwalifikowa-
nia Cię na kursy Herzling Insti-
tute.

• Nasz college prowadzi kursy
ranne i wieczorowe, a dla
studentów w trudnej sytuacji
umożliwia pomoc finansową

• "Tracąc czas, tracisz pienią-
dze" jest naszą dewizą, nie zwle-
kaj więc tylko dzwonić pod numer
TEL. 629 - 7857

w godzinach po południowych,
a uzyskasz tam informacje po
polsku oraz będziesz mógł
umówić się na interview.

NAJBLIŻSZE KURSY
ZACZYNają SIĘ
11 LIPCA

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus
Dyrektor działu reklamy:
Inż. Zdzisław Wójcik

REDAKTORZY DZIAŁÓW:
Świat, Kanada
Polska: Zbigniew Farmus

Czytane między wierszami &
Lektury nieobojętne:
Karolina Jankowska

Korespondencje z dalekiego Kraju:
Bolesław Ślesiański

Polityka kanadyjska: dr Tadeusz Pruss

Wojciech Wojnarowicz

POLSKIE PROGRAMY
TELEWIZYJNE
I RADIOWE

PANI JADWIGA
polski program radiowy
nadawany w każdą sobotę od godz. 13 do 14 ze stacji CHWO 1250
w Oakville
program muzyki, pieśni i słowa polskiego z uwzględnieniem
"Kobieta w ognisku domowym"
TEL. 691-8789

PROGRAM TV "POLISH STUDIO"
W każdą sobotę o 11:00 do 11:30 do
południa, channel 57, cable 7 CITY TV.

PROGRAM RADIOWY POLONIA W EDMONTON
na stacji CJSR FM stereo 88.5
Wiadomości tygodniowe, kronika religijna, pogadanka medyczna, zgodula
muzyczna z nagrodami
w niedzielę od 17 do 19.
adres: 10858 - 97 St., Edmonton, Alta. T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER
niedziele od 2 do 3 na CJV8 fala 1470
Wiadomości z Polski, Kanady i ze świata, komentarze, wywiady, ogłoszenia i
Jerzy Kusmider
P.O. Box 58262, Station "L", Vancouver, B.C. V2P 6E3
TEL. (604) 327-6892

program telewizyjny w Toronto
POLONIA REVIEW
środa 20:30; czwartek 21:30; sobota 1 po poł.
Jest programem TV Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski, ciekawych
ludzi, informacje o ważnych, dotyczących Polonii sprawach

program radiowy
ECHO OJCZYŹNY
od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz. 1030 do 1130 rano
Program prowadzi KRYSZYNA PIOTROWSKA
w programie: koncert życzeń, wiadomości polonijne i z Polski, interesujące
wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich
637 College St., Toronto, Ont. M6G 1B6
TEL. 531-9991,

Od 20 kwietnia 1988 roku
program
Radio Kalejdoskop
nadawany będzie w innych godzinach,
a mianowicie
9.00 — 10.30 wieczorem
na tej samej fali - 790 AM
serdecznie zapraszamy do odbiorników

TELE-POLONICA
program telewizyjny w Montrealu i okolicy
kanal 24
CF Cable TV: niedziela godz. 18, środa 11, sobota 21
VIDEOTRON: niedziela 17, wtorek 10 i 24, środa 18
korespondencja na adres: STEP, 375 Claremont, Westmount, Que. H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY
niedziele od godz. 18 do 19 na CKWR, fala FM 98.7 Kitchener
Koncert życzeń, polskie piosenki i przebiegi ks. Korneliana
Jan Zuk, Kitchener, (519) 579-3615

POLSKA FALA
soboty od 14 do 16 na CFMB Radio Montreal
55 York St., Westmount, Montreal, Que. TEL. (514) 483-2362

POLSKI PROGRAM RADIOWY CKER
nadawany ze stacji CKER w Edmonton każdej niedzieli
od godz. 16:00 do 18:00 na fali 1480 AM w Edmonton.
Program słyszalny jest w Calgary Ab, 94.7 Cable FM, Lethbridge Ab,
92.2 Cable FM, Ft. McMurray Ab, 94.5 Cable FM, Red Deer Ab, 103.9
Cable FM, Campbell River, BC 93.7 Cable FM.
Wiadomości z kraju i ze świata, komentarze, wywiady, koncert życzeń,
otwarta linia dla słuchaczy, ogłoszenia reklamowe.
FRANK ZALEWSKI, P.O. Box 931, Edmonton, Ab T5J 2L8
TEL. (403) 488-8472.
Program można odbierać z satelity Anik D,
proszę pisać po bliższe informacje.

ADVERTISING RATES

DISPLAY ADS \$7.00 per col. inch, FULL PAGE \$700,
HALF PAGE \$350.00

Classified Ads: \$4 (up to 25 words) Job Ads FREE
Special: minimum 3 months' advertising (12 issues)
1 col 1 1/2 inch \$65.00, 2 cols - 1 1/2 inches \$130
2 x 3 inches: \$260.00. photo extra \$5.00

SUBSCRIPTION PRENUMERATA

POŁROczNA \$25.00, ROCZNA \$50.00
dla nowo przybyłych, wg kolejności zgłoszeń (12
numerów) bezpłatna

ECHO
-TYGODNIK POLSKI

wydają:

Grażyna i Zbigniew
FARMUS

adres pocztowy:

51A Thistle Down Blvd.

REXDALE, Ont. M9V 4A6

tel. 743-5706

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus
Dyrektor działu reklamy:

Inż. Zdzisław Wójcik

REDAKTORZY DZIAŁÓW:

Świat, Kanada

Polska: Zbigniew Farmus

Czytane między wierszami &

Lektury nieobojętne:

Karolina Jankowska

Korespondencje z dalekiego Kraju:

Bolesław Ślesiański

Polityka kanadyjska: dr Tadeusz Pruss

Wojciech Wojnarowicz

Poradnia Zaufanie: dr Zofia Bończa

Pokochoć kapitalizm:

dr Krzysztof Ostaszewski

Apteka Natury: dr Zofia Górnicka

Horoskop, Kalendarium, korekta:

Ewa Rewkowska

WSPÓŁPRACUJĄ:

prof. dr Ewa Brantley, Leszek Szaruga

Wacław Liebert, Bogusław Rzepecki

Andrzej Stawicki, Lech Jamka,

Janusz Pietrus, S. Cech,

Adela Dymka, Darek Barecki,

Magda, Marek i Koty Czyżyckich

SPORT

Z DYSTANSU

OLIMPIJSKIE
NIEPOKOJE

Do 24 Letnich Igrzysk Olimpijskich w Seulu zostało dziesięć dni.... Im bliżej tej olimpiady, tym większy niepokój zaczyna ogarniać sportowców, ich trenerów, a nade wszystko organizatorów Igrzysk. Paradoksalne jest to, że ów niepokój nie ma nic wspólnego z dyspozycją zawodników, ani też ze stanem obiektów sportowych, na których będą oni rywalizować.

Problem jest daleko bardziej poważniejszy: stolica Korei w trakcie tych kilku tygodni olimpijskich zmagani będzie zapewne najniebezpieczniejszym miejscem na świecie. Przyczyna takiego stanu rzeczy jest właściwie jedna: komunistyczny sąsiad gospodarzy Igrzysk - KRLD, czyli Korea Północna. Idzie tutaj już nie tylko o to, że w świetle międzynarodowego prawa obydwu państw koreańskie pozostają w dalszym ciągu w stanie wojny (po zakończeniu wojny koreańskiej - 1950-53 - nie podpisano żadnego traktatu pokojowego); większą grozę budzi fakt, iż KRLD nie ustaje w próbach storpedowania nadchodzącej olimpiady, i to bynajmniej nie na drodze dyplomatycznych intryg, ale poprzez eskalację terroryzmu. To właśnie Korea Północna była bazą terrorystów, którzy dwa lata temu, w trakcie Igrzysk Azjatyckich będących generalną próbą przed olimpiadą, podłożyli na lotnisku bombę; to także na KRLD spada odpowiedzialność za zniszczenie samolotu KAL (listopad ub. roku) ze 115 pasażerami na pokładzie.

Wrogość komunistów ma rzekomo swoje uzasadnienie, w pozbawieniu ich prawa do współorganizowania Igrzysk Olimpijskich. Tak naprawdę jednak, są to

pretensje absurdalne. Po pierwsze bowiem, pomysł organizacji Igrzysk narodził się dokładnie w Seulu. Po drugie, południowi Koreańczycy wydali na przygotowanie olimpiady bajeczną sumę 3.1 mld dolarów, co naturalnie nasuwa pytanie typu: które z komunistycznych państw - poza ZSSR, z wiadomych względów - stać na za-inwestowanie takich pieniędzy?

Po trzecie wreszcie, Południowa Korea zaproponowała swoim sąsiadom organizację paru konkurencji, m.in. łucznictwa, tenisa stołowego, kobiecej siatkówki i piłki nożnej; KRLD odrzuciła ofertę, chcąc równoprawnej partycypacji.

Jakie będą dalsze konsekwencje konfliktu? Opinie są tutaj podzielone. Optymiści twierdzą, że komunistyczna Korea nie odważy się na terroryzm w sytuacji, gdy w Seulu znajdują się ekipy jej dwóch mocodawców: Ludowych Chin i ZSSR. Pesymistom wszakże wydaje się, iż rządzący KRLD to ludzie ogromnie nieobliczalni, skłonni do największych szaleństw, no a przede wszystkim nienawidzą swych pobratymców z Południa. Czyje racje okażą się słuszne? Na odpowiedź trzeba będzie poczekać niecałe 100 dni. Dla organizatorów, sprawa bezpieczeństwa to bezwzględny priorytet. 120 tys. żołnierzy i policjantów wyposażonych w najnowocześniejszy sprzęt (m.in. pistolety gazowe zdolne do wstrzelenia pocisku przez betonową ścianę) będzie strzegło uczestników Igrzysk; w odwodzie pozostanie specjalny oddział antyterrorystyczny - ponoć supersprawną jednostką, jakiej dotąd nigdy nie było (jej członków poddano sekretnemu 6-letniemu

treningowi z wykorzystaniem najlepszych ekspertów od zwalczania terroryzmu). Szczególną "opieką" otoczy się wioskę olimpijską - podobno nawet Fort Knox nie ma lepszych zabezpieczeń (m.in. kilka ogrodzeń zaopatrzonych w czujniki elektroniczne). Słowem, o wszystkim pomyślano i wszystko już zapięto na ostatni guzik. I nie ma się czemu dziwić - Południowa Korea, będzie w tym czasie w centrum uwagi całego świata. Według najnowszych danych, zmaganiom 9 tys. atletów ze 161 krajów, przyglądać się będzie 3 miliardy widzów.

F.M.

LEKKOATLETYKA

• W dalszym ciągu padają doskonałe rezultaty świadczące o wzroście formy tych, którzy niebawem spotkają się w Seulu. Ustanowiono m.in. dwa rekordy świata: w skoku o tyczce Sergiej Bubka pokonał poprzeczkę na wysokości 6.05 m, a jego rodaczka Chistiakowa skoczyła w dal 7.53 m. Jeszcze inny Rosjanin - Aleksander Markin wyrównał rekord Europy na dystansie 110 m ppł. wynikiem 13.20 sek. (rekord świata należy do Amerykanina Nehmiah - 12.93).

• Na międzynarodowych zawodach w Madrycie, Polak Stanisław Jaskułka skoczył w dal 7.85 m, co dało mu 3 miejsce. Zwyciężył Myricks (USA) - 8.25 m.

TYSON - SPINKS
O TYTUŁ
NAJLEPSZEGO
Z NAJLEPSZYCH

"Walka Stulecia", jak nazywają niektórzy (nie pierwszy zresztą raz w tym stuleciu) pojedynek między Tysonem i Michael Spinksem, odbędzie się 27 czerwca w Trump Plaza Hotel w Atlantic City. Stawką jest tytuł niekwestionowanego mistrza wagi

ciężkiej zawodowego (a i pewnie w ogóle - światowego) boks. Ceny biletów na to widowisko, dochodzą na czarnym rynku do \$1500. Ci, którzy nie mogą pojechać do Atlantic City, będą mogli zobaczyć walkę w tzw. "closed circuit TV", czyli w lokalnych transmisjach telewizyjnych w ściśle wydzielonych miejscach. W Toronto, będą cztery takie miejsca: CNE Coliseum (cena biletu \$27), Massey Hall (\$35), Harbour Castle Ballroom (\$55) i O'Keefe Centre (\$100).

Walka zapowiada się nader ciekawie i co najmniej jedno "naj" zostało już w niej potwierdzone: zwycięzca otrzyma największą gażę w historii światowego sportu - \$ 27 mln (US).

KRÓTKO:

• Pomimo że to początek lata, trwa ożywiony ruch w hokejowych transferach. M.in. sporo zmian zajdzie w drużynie Maple Leafs. Wiadomo że w przyszłym sezonie nie wystąpią w tych barwach Mirko Frycer (wymieniono go za napastnika z Detroit Veitcha), oraz prawdopodobnie Szwed Salming.

• Dobiegł również końca wyścig Dookoła Włoch, w którym bardzo dobrze poczynił sobie Lech Piasecki. Przez kilka etapów zajmował on nawet 4 miejsce, wygrał także parę etapów (m.in. ostatni etap). W końcowej klasyfikacji jednak, Piasecki znalazł się poza pierwszą 30-ką. Wyścig wygrał Amerykanin Hampsten.

• W wyścigu Formuły I o Grand Prix Kanady rozegranym w Montrealu, wygrał Brazylijczyk Ayerton Senna jadący samochodem McLaren Honda przed partnerem z tego samego zespołu - Francuzem Prostem. Senna uchodzący dzisiaj za najszybszego kierowcę Formuły, pokonał całą trasę ze średnią prędkością 182 km/godz.

TENIS

• Kanadyjski tenisista polskiego pochodzenia Andrzej (Andrew) Sznajder wygrał turniej, w którym po raz pierwszy występował jako zawodowiec. Sznajder ukończył w zeszłym miesiącu studia na Uniwersytecie Pepperdine w Malibu (Kalifornia). Teraz zamierza całkowicie poświęcić swój czas na treningi i grę. "Dopóki nie wejdę do setki najlepszych tenisistów, nie zamierzam uważać się za profesjonalistę" - stwierdził Sznajder, który w najnowszym rankingu zajął 250 pozycję. Półki co, Sznajder wygrał Sporting Life/Prince Open Tennis Championship, za które to zwycięstwo otrzymał \$1700.

• Polscy tenisiści przegrali swój półfinałowy mecz Pucharu Davisa z Grecją 3:1. Zawiódł przede wszystkim Kowalski, który w decydującym meczu przegrał z Kalovelonisem 7:5, 9:11, 3:6, 6:4, 6:0.

• Były mistrz świata wagi średniej Marvelous Marvin Hagler ogłosił oficjalnie, że nie zamierza powrócić na ring. Hagler usiłował przekonać swojego rywala - Sugarę Leonarda, by ten stoczył z nim rewanżową walkę. Po bezskutecznych próbach, 34-letni Hagler powiedział, że nie ma ochoty na dłuższe czekanie i woli raczej karierę filmową.

PIŁKA NOŻNA

Mistrzostwa
Europy

W Niemczech Zachodnich rozpoczęły się w ubiegły piątek Mistrzostwa Europy w piłce nożnej. Turniej zainaugurowało spotkanie pomiędzy Włochami i RFN. Po grze stojącej na przeciętnym poziomie, uzyskano remis 1:1. Bramki strzelili, dla Włochów Roberto Mancini (52 min.), dla Niemców Andreas Brehme (56 min.). W tej samej grupie doszło dzień później do meczu pomiędzy Danią i Hiszpanią; zwyciężyli Hiszpanie 3:2.

W II grupie natomiast zanotowano olbrzymią niespodziankę, kiedy to mocno faworyzowana Anglia przegrała z Irlandią 1:0. Trenowani przez Jackie Charltona Irlandczycy cały czas pewnie kontrolowali grę, uzyskując szóste z rzędu w tym roku zwycięstwo. Bramkę zdobył napastnik Liverpool Ray Houghton. W drugim meczu tej grupy ZSSR pokonał Holandię również 1:0, po bramce strzelonej przez Biełanowa.

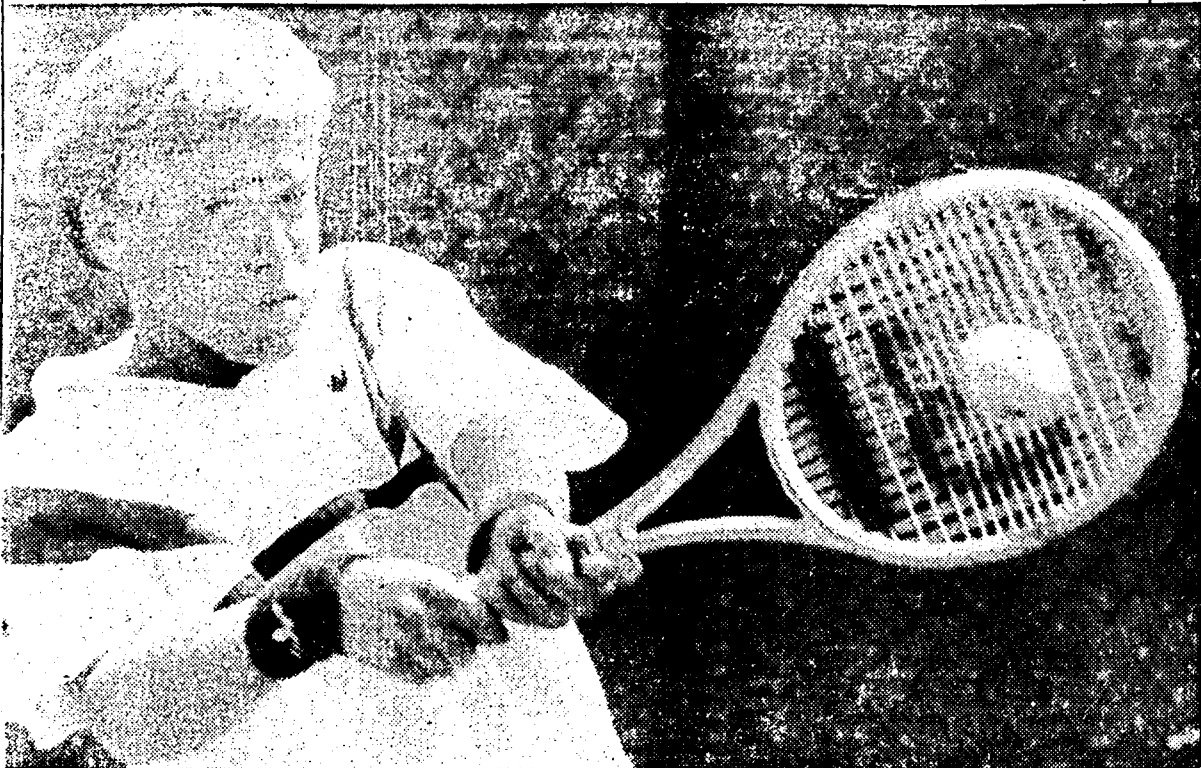
• 29 kolejka polskiej
ekstraklasy:

Olimpia Poz. - Górnik Zabrze 1:4
Zagłębie Lubin - Jagiellonia 2:0
Legia - Szombierki 1:1
Pogoń Szcz. - Śląsk Wrocław 1:0
GKS Kat. - Lechia Gdańsk 2:1
Widzew - Lech Poznań 1:0
Górnik Wałb. - Stal St. Wola 5:3
Bałtyk Gdynia - ŁKS 0:3

• ZSSR ogłosił oficjalnie, że do Seulu pojedzie 784-osobowa ekipa. Sowietci będą startować we wszystkich 23 dyscyplinach. Jak dotychczas najliczniejszą ekipę na igrzyska zgłosiły Stany Zjednoczone - 808 osób.

• W Wielkiej Brytanii zakończył się międzynarodowy wyścig kolarski Milk Race. Startowali w nim także Polacy. Wyścig wygrał Rosjanin Zdanow, a Sławomir Krawczyk zajął 4 miejsce.

Andrzej Sznajder w wygranym pojedynku w Greenanam